

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Διακυβέρνηση και Δημόσιες Πολιτικές»

**Οι εκλογές στις Περιφέρειες Η ιδιαιτερότητα τους
για τις σχέσεις αντιπροσώπευσης και τη λήψη
αποφάσεων. Μελέτη περίπτωσης των Περιφερειών
Αττικής και Κρήτης**

Τσιλογεώργης Γεώργιος

Κόρινθος , Σεπτέμβριος 2018

University of Peloponnese

Faculty of Social and Political Sciences

**Department of Political Studies and International
Relations**

Master Program in

«Governance and Public Policies»

**The elections in the Regions. Their peculiarity of
representation relations and decision making. Case
study of the regions of Attica and Crete**

Tsilogeorgis George

Corinth, September 2018

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ολοκληρώνοντας την παρούσα Διπλωματική Εργασία, θα ήθελα να εκφράσω τις ειλικρινείς ευχαριστίες μου στον επιβλέποντα καθηγητή Κο Παπάζογλου Εμμανουήλ για την ανάθεση του θέματος, την επίβλεψη και την βοήθεια που μου παρείχε καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της εργασίας. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω το σύνολο του διδακτικού προσωπικού του ΠΜΣ καθώς και το προσωπικό της Σχολής.

Τέλος, εκφράζω τις ευχαριστίες μου στην οικογένειά μου, για την αμέριστη στήριξη και βοήθεια και σε αυτό το στάδιο των σπουδών μου.

Οι Εκλογές στις Περιφέρειες

Σημαντικοί Όροι: Περιφερειακές Εκλογές, Αττική, Κρήτη, Απόψεις Αιρετών, Συνδυασμοί, Περιφερειακοί Σύμβουλοι, Αντιπεριφερειάρχες

Περίληψη

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία, πραγματεύεται το θέμα των Περιφερειακών Εκλογών, τις ιδιαιτερότητες που έχουν, καθώς και τη σχέση που υπάρχει μεταξύ της αντιπροσώπευσης και της λήψης αποφάσεων. Ειδικότερα, εξετάζεται η διαδικασία των εκλογών σε δύο Περιφέρειες, στην Περιφέρεια Αττικής και στην Περιφέρεια Κρήτης, δίνοντας έμφαση στις Περιφερειακές Εκλογές του 2014, ενώ επιχειρείται μια σύγκριση με τις Περιφερειακές Εκλογές του 2010. Επίσης, γίνεται μια σύγκριση των περιφερειακών συμβούλων που εκλέχθηκαν μεταξύ των δύο εκλογικών αναμετρήσεων, δηλαδή ουσιαστικά εξετάζεται ο βαθμός επανεκλογής τους. Τέλος, επιχειρείται μια συσχέτιση μεταξύ των αποτελεσμάτων των Περιφερειακών Εκλογών και των αποτελεσμάτων που έχουν προκύψει στις Εθνικές Εκλογές του 2009 και του 2012 αντίστοιχα.

Αναφορικά με την μεθοδολογία, αρχικά γίνεται βιβλιογραφική αναζήτηση σε επιστημονικά άρθρα και συγγράμματα, ενώ κυρίως χρησιμοποιούνται στοιχεία που αφορούν τα αποτελέσματα των εκλογών και τα πρόσωπα που εξελέγησαν από διαδικτυακές πηγές. Επίσης, για την αποτύπωση του εκλογικού κλίματος καθώς και την σχέση των Περιφερειακών Εκλογών με τις Εθνικές, γίνεται αναζήτηση σε διαδικτυακές πηγές, όπως για παράδειγμα ηλεκτρονικές εφημερίδες.

Στα πλαίσια διερεύνησης των απόψεων των αιρετών, χρησιμοποιείται ποιοτική έρευνα, μέσω της μεθόδου της συνέντευξης από τον ερευνητή. Έτσι, με την χρήση 15 ερωτήσεων, διερευνώνται οι θέσεις αναφορικά με το θέμα που εξετάζεται της εκλεγμένης Περιφερειάρχη Αττικής Ρένας Δούρου, του επικεφαλής της αντιπολίτευσης Γιάννη Σγουρού, καθώς και του Περιφερειάρχη Κρήτης Σταύρου Αρναουτάκη.

The elections in the Regions

Keywords: *Regional Elections, Attica, Crete, Electoral Views, Combinations, Regional Councils, Deputy Regional Governors*

Abstract

This Diploma Thesis deals with the issue of Regional Elections, their peculiarities and the relationship between representation and decision making. In particular, the election process is examined in two Regions, the Attica Region and the Region of Crete, with an emphasis on the 2014 Regional Elections, while a comparison is made with the Regional Elections of 2010. Also, a comparison is made of the regional councilors elected among the two electoral meetings, the degree of re-election is being examined. Finally, there is a correlation between the results of the Regional Elections and the results of the National Elections of 2009 and 2012, respectively.

In terms of methodology, initially bibliographic search is made in scientific articles and writings, mainly using data on the outcome of elections and individuals selected from online sources. Also, in order to capture the electoral climate as well as the relation of the Regional Elections with the National Elections, it is searched in internet sources, such as electronic newspapers.

In the framework of investigating the views of the electors, qualitative research is used through the interview method by the researcher. Thus, with the use of 15 questions, the positions on the issue of the elected Attica Regional Commissioner, Rena Dourou, the head of the opposition Ioannis Sgouros and the Crete Regional Commissioner Stavros Arnaoutakis are investigated. K,

Περιεχόμενα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	ii
Περίληψη.....	iv
Abstract	5
Κατάλογος Πινάκων	3
Κατάλογος Εικόνων	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Το θεσμικό πλαίσιο της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης	8
1.1 Ιστορική αναδρομή	8
1.2 Αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης.....	11
1.3 Αποτελέσματα των εκλογών στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση 2010 & 2014	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η περίπτωση της Περιφέρειας Αττικής	28
2.1 Συμμετέχοντες συνδυασμοί.....	28
2.2 Αποτελέσματα εκλογών	44
2.3 Ορισμός αντι-περιφερειάρχων,	46
2.4 Σύγκριση εκλεγέντων περιφερειακών συμβούλων 2010-2014.....	48
2.5 Απόψεις αιρετών της Περιφέρειας Αττικής για τα κριτήρια συμμετοχής και αντιπροσώπευσης.....	49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Η περίπτωση της Περιφέρειας Κρήτης.....	62
3.1 Συνδυασμοί που συμμετείχαν	62
3.2 Αποτελέσματα των εκλογών	67
3.3 Ορισμός αντι-περιφερειάρχων	69
3.4 Σύγκριση εκλεγέντων περιφερειακών συμβούλων 2010-2014.....	71
3.5 Απόψεις αιρετών της Περιφέρειας Κρήτης για τα κριτήρια συμμετοχής και αντιπροσώπευσης.....	71
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Σύνδεση Περιφερειακών εκλογών με τις εθνικές εκλογές.....	79
4.1 Η περίπτωση των Περιφερειακών εκλογών του 2010.....	79
4.2 Η περίπτωση των Περιφερειακών εκλογών του 2014.....	80
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	83
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	87
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	94
Παράρτημα 1-Περιφερειακοί Σύμβουλοι που εκλέχθηκαν στην Αττική στις εκλογές του 2014.....	94

Παράρτημα 2-Περιφερειακοί Σύμβουλοι που εκλέχθηκαν στην Αττική στις εκλογές του 2010	99
Παράρτημα 3-Περιφερειακοί Σύμβουλοι που εκλέχθηκαν στην Περιφέρεια Κρήτης στις Περιφερειακές εκλογές του 2014	104
Παράρτημα 4-Περιφερειακοί Σύμβουλοι που εκλέχθηκαν στην Περιφέρεια Κρήτης στις Περιφερειακές εκλογές του 2010	107
Παράρτημα 5- Ερωτηματολόγιο Συνέντευξης	110

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1: Περιφέρειες και διοικητικά κέντρα αυτών	11
Πίνακας 2: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης	15
Πίνακας 3: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Αττικής	15
Πίνακας 4: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	16
Πίνακας 5: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	16
Πίνακας 6: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	16
Πίνακας 7: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Ηπείρου	17
Πίνακας 8: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Θεσσαλίας	17
Πίνακας 9: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	17
Πίνακας 10: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.....	18
Πίνακας 11: Αποτελέσματα Α' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Κρήτης	18
Πίνακας 12: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	19
Πίνακας 13: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Πελοποννήσου.....	20
Πίνακας 14: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	20
Πίνακας 15: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης	21
Πίνακας 16: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Αττικής	21
Πίνακας 17: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	21
Πίνακας 18: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	22
Πίνακας 19: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	22
Πίνακας 20: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Ηπείρου	23
Πίνακας 21: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Θεσσαλίας	23

Πίνακας 22: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	24
Πίνακας 23: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.....	24
Πίνακας 24: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Κρήτης	25
Πίνακας 25: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	25
Πίνακας 26: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Πελοποννήσου.....	25
Πίνακας 27: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.....	26
Πίνακας 28: Αποτελέσματα Α' και Β' Κυριακής για την Περιφέρεια Αττικής-Περιφερειακές Εκλογές 2014.....	44
Πίνακας 29: Αποτελέσματα Α' και Β' Κυριακής για την Περιφέρεια Αττικής-Περιφερειακές Εκλογές 2010.....	45
Πίνακας 30: Αποτελέσματα Α' και Β' Κυριακής για την Περιφέρεια Κρήτης-Περιφερειακές Εκλογές 2014.....	67
Πίνακας 31: Αποτελέσματα Α' Κυριακής για την Περιφέρεια Κρήτης-Περιφερειακές Εκλογές 2010.....	68

Κατάλογος Εικόνων

Εικόνα 1: Λογότυπο συνδυασμού «ΑΤΤΙΚΗ»	29
Εικόνα 2: Λογότυπο συνδυασμού «ΔΥΝΑΜΗ ΖΩΗΣ».....	31
Εικόνα 3: Λογότυπο συνδυασμού 180° Η ΑΤΤΙΚΗ ΑΛΛΑΖΕΙ ΠΡΟΣΩΠΟ	33
Εικόνα 4: Λογότυπο συνδυασμού «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ».....	34
Εικόνα 5: Λογότυπο «ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ».....	35
Εικόνα 6: Λογότυπο του συνδυασμού «ΑΤΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΙΧΟΙ ΣΤΟ ΑΥΡΙΟ-ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΪΚΑΛΗΣ».....	37
Εικόνα 7: Λογότυπο συνδυασμού «ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΜΑΖΙ».....	38
Εικόνα 8: Λογότυπο συνδυασμού “ΑΝΑΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ».....	39
Εικόνα 9: Λογότυπο συνδυασμού « ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ- ΑΝΑΤΑΡΣΥΑ ΣΕ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ-ΕΕ-ΔΝΤ».....	40
Εικόνα 10: Λογότυπο συνδυασμού «ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ-ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ ΠΕΤΡΟΣ».....	42
Εικόνα 11: Λογότυπο συνδυασμού «ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ».....	43
Εικόνα 12: Λογότυπο συνδυασμού «ΚΡΗΤΗ ΠΡΩΤΗ ΔΥΝΑΜΗ».....	63
Εικόνα 13: Λογότυπο του συνδυασμού «ΚΡΗΤΗ ΜΠΟΡΟΥΜΕ».....	64
Εικόνα 14: Λογότυπο «Ριζοσπαστικής Συνεργασίας Κρήτης».....	65
Εικόνα 15: Λογότυπο του συνδυασμού «ΑΝΥΠΟΤΑΧΤΗ ΚΡΗΤΗ»	67

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το 2010, η τότε κυβέρνηση προχώρησε στην ψήφιση του Ν. 3852/2010, που αφορούσε την «Νέα Αρχιτεκτονική Δομή της Αυτοδιοίκησης και της Αποκέντρωσης της Χώρας» (πρόγραμμα Καλλικράτης). Η αλλαγή αυτή του θεσμικού πλαισίου αποτέλεσε τομή για τον τρόπο οργάνωσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς μειώθηκε όπως θα δούμε και στη συνέχεια ο αριθμός των Δήμων, διαφοροποιήθηκαν οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ, ενώ δημιουργήθηκε ο θεσμός της αιρετής Περιφέρειας, καταργώντας παράλληλα τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (Λαδιάς, 2014).

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία, πραγματεύεται το ζήτημα των Περιφερειακών Εκλογών. Ειδικότερα, τα ερευνητικά ερωτήματα που τίθενται είναι τα ακόλουθα:

- Ποιες αρμοδιότητες μεταφέρονται στην Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση.
- Τι σηματοδοτεί η μεταφορά αυτών των αρμοδιοτήτων για τη λειτουργία του κράτους.
- Ποιος είναι ο τρόπος που εντάσσονται τα νέα αιρετά όργανα στο πολιτικό σύστημα.
- Γιατί αξίζει να μελετηθούν οι διαφοροποιήσεις που υπάρχουν μεταξύ των Περιφερειακών και των Εθνικών εκλογών.
- Πως διεξήχθησαν οι Περιφερειακές Εκλογές του 2014, δηλαδή ποιοι συνδυασμοί κατήλθαν, ποιοι εκλέχθηκαν και ποιες οι απόψεις των αιρετών για τον ρόλο που καλείται να διαδραματίσει η Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση.

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία διαρθρώνεται σε τέσσερα κεφάλαια. Ειδικότερα, στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζεται το θεσμικό πλαίσιο που αφορά την Τοπική και Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, όπου αρχικά επιχειρείται μια ιστορική αναδρομή, ενώ στη συνέχεια αποτυπώνονται οι αλλαγές που αφορούν το θεσμικό πλαίσιο της Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης και πραγματοποιήθηκαν το 2010 με τον αντίστοιχο νόμο (Καλλικράτης). Τέλος, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των Περιφερειακών εκλογών του 2010 και του 2014 και επιχειρείται μια σύγκριση, όπου αυτό είναι εφικτό.

Στο δεύτερο κεφάλαιο εξετάζεται η περίπτωση της Περιφέρειας Αττικής, όπου αναλύονται οι συμμετέχοντες συνδυασμοί και παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των Περιφερειακών εκλογών του 2014 αλλά και τα αποτελέσματα των Περιφερειακών εκλογών του 2010. Επίσης, μελετάται ο ορισμός των αντι-περιφερειάρχων, καθώς και οι αλλαγές που έγιναν κατά την διάρκεια της θητείας της Περιφερειακής αυτοδιοίκησης, ενώ επιχειρείται μια σύγκριση των αποτελεσμάτων που αφορούν την εκλογή των περιφερειακών συμβούλων, έτσι ώστε να διαπιστωθεί ο βαθμός επανεκλογής. Τέλος, αναφέρονται συνοπτικά απόψεις των αιρετών της Περιφέρειας Αττικής, για το πόσο τηρούνται με το νέο θεσμικό πλαίσιο που διαμορφώθηκε, τα κριτήρια συμμετοχής και αντιπροσώπευσης. Στο τρίτο κεφάλαιο εξετάζονται τα ίδια στοιχεία με το δεύτερο, ωστόσο το κεφάλαιο αυτό αναφέρεται στην Περιφέρεια Κρήτης, όπου προκύπτουν και τα ανάλογα συμπεράσματα.

Τέλος, το τέταρτο κεφάλαιο επιχειρεί να εξετάσει την σχέση που υπάρχει μεταξύ των αποτελεσμάτων των Περιφερειακών εκλογών και των αποτελεσμάτων των Εθνικών εκλογών. Για το λόγο αυτό γίνεται μια σύγκριση μεταξύ των Περιφερειακών εκλογών του 2010 και των Εθνικών εκλογών του 2009, καθώς και μια σύγκριση των αποτελεσμάτων μεταξύ των Περιφερειακών εκλογών του 2014 και των Εθνικών εκλογών του 2012. Επίσης, γίνεται προσπάθεια σύνδεσης της οικονομικής και κοινωνικής πραγματικότητας με τα αποτελέσματα που προέκυψαν στις Περιφερειακές εκλογές, έτσι ώστε να διαπιστωθεί σε τι βαθμό επιδρούν οι παράμετροι αυτοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Το θεσμικό πλαίσιο της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης

1.1 Ιστορική αναδρομή

Ο δεύτερος βαθμός της αυτοδιοίκησης είχε δημιουργηθεί ήδη μεταξύ των υπόδουλων Ελλήνων και βρισκόταν σε αντιστοιχία με τις διοικητικές περιφέρειες που είχαν οι κατακτητές Τούρκοι. Επιπλέον, πέρα από τον πρώτο και δεύτερο βαθμό αυτοδιοίκησης, επί τουρκοκρατίας υπήρχε ο τρίτος βαθμός αυτοδιοίκησης, ο οποίος αφορούσε ευρύτερα χωρικά πλαίσια, δηλαδή πέρα από την Επαρχία. Η τριτοβάθμια αυτοδιοίκηση, εφαρμόστηκε κυρίως στην Πελοπόννησο και λιγότερο στην Ήπειρο, χωρίς να διαδοθεί σε άλλες περιοχές.

Η δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση, διέθετε εκτελεστικό όργανο, το οποίο αποτελούνταν από δύο επαρχιακούς άρχοντες, που ονομάζονταν προεστοί ή κοτζαμπάσηδες, καθώς και από έναν ταμιά. Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι τα πρόσωπα αυτά εκλέγονταν, ουσιαστικά ως αντιπρόσωποι της Επαρχίας από τους δημογέροντες των Κοινοτήτων της επαρχίας, έχοντας θητεία είτε έξι μήνες, είτε ένα έτος. Η πράξη εκλογής θα έπρεπε να επικυρωθεί από τον τούρκο ιεροδίκη, προκειμένου να είναι έγκυρη (Μουστάκας, 2000).

Μετά την κήρυξη της ελληνικής επανάστασης, ψηφίστηκε ο νόμος 12 της 30^{ης} Απριλίου το 1822, που αφορούσε τον Οργανισμό των Ελληνικών Επαρχιών, ο οποίος είχε ισχύ μόνο στα νησιά του Αιγαίου, με εξαίρεση την Ύδρα, τις Σπέτσες και τα Ψαρά. Με βάση τα όσα όριζε ο συγκεκριμένος νόμος, τα όργανα διοίκησης των Επαρχιών ήταν Κρατικά και διορίζονταν από την Κυβέρνηση, ενώ επικεφαλής των οργάνων αυτών ήταν ο έπαρχος. Ο κάθε έπαρχος έπρεπε να έχει μαζί του ένα φροντιστή της οικονομίας, έναν φροντιστή πολέμου, ένα φροντιστή «θαλάσσης» για τις παραθαλάσσιες Επαρχίες, καθώς επίσης και ένας φροντιστή αστυνομίας.

Το 1830, ο Καποδίστριας, όρισε διοικητές μεγάλων Επαρχιών, ενώ για τις πιο μικρές επαρχίες προβλεπόταν να υπάρχει ένας κοινός διοικητής, χωρίς ωστόσο, όπως

αναφέρονταν «να βλάπτονται τα ιδιαίτερα δικαιώματα εκάστης επαρχίας». Οι διοικητές αυτοί ήταν κρατικά όργανα και είχαν άμεση σχέση με την Κυβέρνηση και ουσιαστικά μπορούμε να πούμε ότι οι Επαρχίες παρέμεναν υπό Κρατικό έλεγχο. Αργότερα, ο Όθωνας προχώρησε στην διοικητική αναδιοργάνωση της χώρας και έτσι η ελληνική επικράτεια χωρίστηκε σε 10 Νομούς και 47 Επαρχίες, όπου πρόκειται για αποκεντρωμένες μονάδες της κρατικής διοίκησης. Επικεφαλής του κάθε Νομού ήταν ο νομάρχης που λειτουργούσε ως κρατικό όργανο και ασκούσε την ανώτατη διοίκηση σε κάθε Νομό. Στις Επαρχίες, επικεφαλής ήταν ο Έπαρχος, ο οποίος ήταν επίσης κρατικό όργανο, όπως έχει αναφερθεί και τελούσε υπό τις διαταγές του νομάρχη (Μαυρίκας & Χρυσανθάκης , 2015).

Το 1845, ύστερα από την επανάσταση της 3^{ης} Σεπτεμβρίου του 1843, η τότε Κυβέρνηση προχώρησε εκ νέου σε διοικητική μεταρρύθμιση, όπου η χώρα διαιρέθηκε σε 10 Νομούς και σε 49 Επαρχίες. Όπως και στην προηγούμενη κατάσταση την ευθύνη διοίκησης είχαν οι νομάρχες και οι έπαρχοι, οι οποίοι διορίζονταν από την Κυβέρνηση και σε αυτή λογοδοτούσαν. Μερικά χρόνια αργότερα, το 1887, ο Χαρίλαος Τρικούπης, αναγνώρισε τον Νομό ως διοικητική υποδιαίρεση λαμβάνοντας την μορφή Ν.Π.Δ.Δ. Στα όργανα διοίκησης του Νομού περιλαμβάνονταν το νομαρχιακό συμβούλιο, το οποίο εκλέγονταν ανά τέσσερα χρόνια, καθώς και η νομαρχιακή επιτροπή που αποτελούνταν από μέλη του νομαρχιακού συμβουλίου, η οποία ήταν υπεύθυνη για την άσκηση της καθημερινής διοίκησης του Νομού. Ωστόσο, τα νομαρχιακά συμβούλια και οι νομαρχιακές επιτροπές καταργήθηκαν μόλις το 1890 από τον Θ. Δεληγιάννη, ενώ δεν επανασυστήθηκαν, ούτε όταν ανέλαβε εκ νέου Πρωθυπουργός ο Χαρίλαος Τρικούπης (Ανδρονόπουλος & Μαθιουδάκης , 1988).

Αφού απελευθερώθηκε πλήρως η Ελλάδα, με τους Ν. 4393/1929 και 3200/1955, τέθηκαν οι βάσεις για την συστηματική οργάνωση της Αποκεντρωμένης Κρατικής Διοίκησης, τόσο σε επίπεδο που ξέφευγε από τα όρια του Νομού, αλλά και αργότερα αμιγώς σε επίπεδο Νομού. Αρκετά χρόνια αργότερα, με τον Ν. 1622/1986, έγινε για πρώτη φορά μετά την ισχύ τους Συντάγματος 1975/1986, απόπειρα εισαγωγής της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης. Έτσι συστάθηκαν η Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι οποίες αποτελούσαν αυτοδιοικούμενα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Τα όργανα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ήταν το νομαρχιακό συμβούλιο, η νομαρχιακή επιτροπή, καθώς και ο πρόεδρος του νομαρχιακού συμβουλίου. Θα

πρέπει να επισημάνουμε ότι το νομαρχιακό συμβούλιο αποτελούσε το ανώτατο όργανο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και διέθετε αποφασιστικές αρμοδιότητες, ενώ τα μέλη του εκλέγονταν κατά 75% από άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία. Το υπόλοιπο ¼ των μελών του Νομαρχιακού Συμβουλίου, στελεχώνονταν από εκπροσώπους των τοπικών επαγγελματικών, επιστημονικών και πνευματικών οργανώσεων, όπως επίσης και από αντιπροσώπους της κρατικής διοίκησης. Η νομαρχιακή επιτροπή αποτελούσε βοηθητικό όργανο του Νομαρχιακού Συμβουλίου, ενώ ο πρόεδρος του Νομαρχιακού Συμβουλίου εκλεγόταν από τα μέλη του Νομαρχιακού Συμβουλίου τα οποία είχαν εκλεγεί άμεσα. Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι, τα όργανα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που αναφέρθηκαν προηγουμένως συνυπήρχαν στην χωρική περιφέρεια του Νομού με τον νομάρχη, ο οποίος ήταν εκπρόσωπος της κρατικής Διοίκησης. (Μουστάκας, 2000).

Το 1994, θεμελιώθηκε ο θεσμός της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης με τους Ν. 2218 και 2240/1994, με την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση να αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, ενώ παράλληλα καταργήθηκαν οι νομαρχίες που υπήρχαν έως τότε και λειτουργούσαν ως μονάδες κρατικής Διοίκησης. Ως όργανα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, θεσπίστηκαν ο Νομάρχης, το νομαρχιακό συμβούλιο, καθώς και οι νομαρχιακές επιτροπές και εκλέγονταν άμεσα, στα πλαίσια μιας αυτοτελούς εκλογικής διαδικασίας. Οι αρμοδιότητες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης περιελάμβαναν, όλες τις αρμοδιότητες των Νομαρχών και των νομαρχιακών υπηρεσιών, εκτός από τις αρμοδιότητες του αφορούσαν θέματα δημόσιας περιουσίας, καθώς και αρμοδιότητες που άπτονταν των αρμοδιοτήτων, του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών και Δικαιοσύνης, αρμοδιοτήτων που αφορούσαν τους ΟΤΑ πρώτου βαθμού, αρμοδιότητες που είχαν να κάνουν με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος κτλ. Εν κατακλείδι να αναφέρουμε ότι σύμφωνα με τον Ν. 2240/1994, η εκπροσώπηση της Περιφερειακής Κρατικής Διοίκησης σε κάθε νομό, ανατέθηκε σε ένα μετακλητό υπάλληλο, ο οποίος ονομάστηκε «Περιφερειακός Διευθυντής». Στην συνέχεια, με τον Ν. 2399/1996, καταργήθηκε η θέση του Περιφερειακού Διευθυντή και με τον Ν. 2503/1997 προσδιορίστηκε η οργάνωση της Περιφέρειας (Μαυρίκας & Χρυσανθάκης, 2015).

1.2 Αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, οι Περιφέρειες στη σημερινή τους μορφή διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τον Ν. 3852/2010, ο οποίος προχώρησε εκτός από την συγχώνευση των ΟΤΑ πρώτου βαθμού στην κατάργηση των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων ως δευτεροβάθμιους ΟΤΑ και την αντικατάστασή τους από τις Περιφέρειες. Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι οι Περιφέρειες υπήρχαν και πριν την ψήφιση του εν λόγω νόμου, ωστόσο αποτελούσαν κρατικές διοικητικές οντότητες και λειτουργούσαν ως υποδιαιρέσεις της κρατικής εξουσίας, στην ελληνική periferia.

Οι Περιφέρειες είναι 13 στον αριθμό και έχουν συσταθεί καταλαμβάνοντας μια ευρεία περιοχή με εξαίρεση την περιοχή του Αγίου Όρους. Στον πίνακα 1 που ακολουθεί παρουσιάζεται η ισχύουσα διάρθρωση των Περιφερειών μαζί με τις διοικητικές τους έδρες.

Πίνακας 1: Περιφέρειες και διοικητικά κέντρα αυτών¹

Περιφέρεια	Διοικητικό Κέντρο
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Κομοτηνή
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκη
Δυτικής Μακεδονίας	Κοζάνη
Ηπείρου	Ιωάννινα
Θεσσαλίας	Λάρισα
Ιονίων Νήσων	Κέρκυρα
Δυτικής Ελλάδας	Πάτρα
Στερεάς Ελλάδας	Λαμία
Αττικής	Αθήνα
Πελοποννήσου	Τρίπολη
Βορείου Αιγαίου	Μυτιλήνη
Νοτίου Αιγαίου	Σύρος

¹ Υπουργείο Εσωτερικών, 2018. *Αποκ. Διοίκηση-Αυτ/ση-Αυτοδιοίκηση (Διάρθρωση)-Περιφέρειες*. [Ηλεκτρονικό]

Available at: <http://www.ypes.gr/el/Regions/Aytodioikhsh/Perifereies/Perifereiakesenothtes/>

Κρήτης	Ηράκλειο
--------	----------

Η οργανωτική δομή των Περιφερειών περιλαμβάνει τις δικές της υπηρεσίες, οι οποίες λειτουργούν με βάση τον οργανισμό της Περιφέρειας, έχει δικό της προϋπολογισμό, ενώ τα όργανα της Περιφέρειας είναι αιρετά. Στις αρμοδιότητες της Περιφέρειας συγκαταλέγονται ο σχεδιασμός, ο συντονισμός και η υλοποίηση των αναπτυξιακών και των άλλων πολιτικών που το κράτος αναθέτει στις Περιφέρειες με βάση τους επιμέρους νόμους. Επιπλέον, προκειμένου να μπορέσει να γίνει η αποκέντρωση πράξη, καθώς και ενισχυθεί το πλαίσιο των ελέγχων, το Κράτος προχώρησε στην ίδρυση επτά κρατικών οντοτήτων, που ονομάστηκαν Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις που δημιουργήθηκαν ήταν οι ακόλουθες:

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής με έδρα στην Αθήνα και είναι υπεύθυνη για θέματα που αφορούν την Περιφέρεια Αττικής.
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας, με έδρα την Λάρισα και περιοχή ευθύνης τις Περιφέρειες Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας.
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας, με έδρα τα Ιωάννινα και περιοχή ευθύνης τις Περιφέρειες Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας.
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, με έδρα την Πάτρα και περιοχές ευθύνης τις Περιφέρειες Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου.
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας-Θράκης, με έδρα την Θεσσαλονίκη και περιοχές ευθύνης την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης και την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου, που εδρεύει στον Πειραιά και είναι υπεύθυνη για τις Περιφέρειες Νοτίου και Βορείου Αιγαίου.
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης, που εδρεύει στο Ηράκλειο και είναι αρμόδια για την Περιφέρεια Κρήτης. (Υπουργείο Εσωτερικών , 2018)

Τα όργανα διοίκησης των Περιφερειών είναι οι Περιφερειάρχες, οι οποίοι εκλέγονται, καθώς και το Περιφερειακό Συμβούλιο, το οποίο επίσης προκύπτει

κατόπιν εκλογών. Προκειμένου να επιτευχθεί το έργο της Περιφερειακής αρχής, λειτουργούν τα συλλογικά όργανα που προβλέπονται, όπως επίσης και τα εντεταλμένα φυσικά πρόσωπα καθώς και τα αρμόδια υπηρεσιακά στελέχη. Οι αρμοδιότητες αυτών ρυθμίζονται λαμβάνοντας υπόψη το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, καθώς τις ισχύουσες εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές, όπως επίσης και τα πλαίσια συνεργασίας που αναπτύσσονται με άλλους φορείς. Επιπλέον, για τον προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων λαμβάνονται υπόψη η άριστη και αποδοτική εκμετάλλευση των πόρων, είτε αυτοί είναι οικονομικοί, είτε είναι ανθρώπινοι, οι ανάγκες που υπάρχουν για την οργάνωση των υπηρεσιών, η ανάγκη που αφορά την διαφάνεια των πράξεων της διοίκησης, η ανάγκη για την αειφόρο ανάπτυξη καθώς επίσης και η ανάγκη προστασίας και ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς (Μαυρίκας & Χρυσανθάκης, 2015).

Ο ρόλος του Περιφερειάρχη είναι να εκπροσωπεί την Περιφέρεια έναντι των αρχών, να προϊσταται των υπηρεσιών της Περιφέρειας, να μεριμνά για την ορθή εκτέλεση των αποφάσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου, καθώς επίσης και να ενημερώνει σε ετήσια βάση αυτοπροσώπως την Βουλή των Ελλήνων για τα πεπραγμένα της Περιφέρειας του, την χρονιά που πέρασε. Από την άλλη, το Περιφερειακό Συμβούλιο ασκεί τα καθήκοντα που έχουν προβλεφθεί για αυτό από τον νόμο, ενώ επικεντρώνεται σε εγκριτικές αρμοδιότητες για θέματα που αφορούν το επιχειρησιακό πρόγραμμα της Περιφέρειας, καθώς και για θέματα που αφορούν τον προϋπολογισμό και το πρόγραμμα εκτέλεσης των προμηθειών. Θα πρέπει να τονίσουμε ότι σε κάθε Περιφέρεια υπάρχει η δυνατότητα ίδρυσης έως και δύο επιτροπών, οι οποίες συμβάλλουν στο έργο του Περιφερειακού Συμβουλίου, κυρίως για θέματα που αφορούν περιφερειακές πολιτικές. Τέλος, να αναφέρουμε ότι ο Περιφερειάρχης συνεπικουρείται στο έργο του από τους αντιπεριφερειάρχες (Λαδιάς, 2013).

Επιπροσθέτως, η Περιφέρεια ασχολείται με θέματα που άπτονται των τριών παραγωγικών τομέων της οικονομίας, με θέματα που αφορούν την διαχείριση των υδάτινων πόρων, με την εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου και με την διαχείριση ενέργειας. Επιπλέον, οι υπηρεσίες της Περιφέρειας είναι υπεύθυνες για τις χωροταξικές πολιτικές και την προστασία του περιβάλλοντος, για τις πολιτικές που αφορούν την προστασία της υγείας, για πολιτικές που προάγουν την παιδεία και τον πολιτισμό κτλ.

Όσον αφορά τις Περιφερειακές Ενότητες από διοικητικής απόψεως δεν αποτελούν αυτοδιοικητικούς θεσμούς και δεν έχουν δικό τους συμβούλιο. Ουσιαστικά, με τον «Καλλικράτη», η Περιφερειακή Ενότητα αποτελεί γεωγραφική διαίρεση της χωρικής ενότητας της Περιφέρειας. Σύμφωνα και πάλι με τον «Καλλικράτη», οι Περιφερειακές Ενότητες και από τις 13 Περιφέρειες της χώρας είναι 74. Σε ορισμένες περιοχές, οι Περιφερειακές Ενότητες συμπίπτουν με τα όρια των Νομών, ενώ σε κάποιες άλλες περιοχές δεν ισχύει αυτό. Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η Περιφέρεια Αττικής έχει κάποιες Περιφερειακές Ενότητες που ταυτίζονται με τις εδαφικές περιφέρειες των τέως Νομαρχιών, όπως είναι οι Περιφερειακές Ενότητες Ανατολικής και Δυτικής Αττικής. Οι Περιφερειακές Ενότητες που δημιουργήθηκαν με τον Καλλικράτη και δεν ταυτίζονται με τα όρια των τέως Νομαρχιών, είναι η Περιφερειακή Ενότητα Νήσων, καθώς και οι τομείς του πρώην νομαρχιακού διαμερίσματος Αθηνών, όπως είναι οι Περιφερειακές Ενότητες Βόρειου, Δυτικού, Κεντρικού και Νότιου τομέα Αθηνών. Επίσης, για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, οι Περιφερειακές Ενότητες δεν διαμορφώθηκαν με βάση τις γεωγραφικές περιοχές των Νομών, αλλά με βάση την γεωγραφική εγγύτητα των νησιών (Μακρδυμήτρης & Πραβίτα, 2012).

1.3 Αποτελέσματα των εκλογών στην περιφερειακή αυτοδιοίκηση 2010 & 2014

Στην παρούσα ενότητα θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα των Περιφερειακών Εκλογών του 2010 και του 2014. Ειδικότερα, θα αποτυπωθούν τα αποτελέσματα του δεύτερου γύρου για το σύνολο των Περιφερειών, ενώ για τις Περιφέρειες όπου ο Περιφερειάρχης εκλέχθηκε από τον πρώτο γύρο, θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα όλων των συνδυασμών. Οι Περιφέρειες αυτές, όπου δεν υπήρξε δεύτερη Κυριακή εκλογών, ήταν η Περιφέρεια Κρήτης και η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου στις Περιφερειακές Εκλογές του 2010, ενώ στις Περιφερειακές Εκλογές 2014, ήταν η Περιφέρεια Ηπείρου. Επίσης, στα αποτελέσματα των Περιφερειακών Εκλογών του 2014, θα γίνει ένας σχολιασμός σε σχέση με τα αποτελέσματα του 2010.

Περιφερειακές Εκλογές 2010

Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης

Πίνακας 2: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης²

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Γιαννακίδης Αριστείδης του Αθανασίου/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ- ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΘΡΑΚΗ- ΜΕ ΕΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ	51,49%
Παυλίδης Γεώργιος του Αθανασίου/ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ	48,51%

Περιφέρεια Αττικής

Πίνακας 3: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Αττικής³

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Σγουρός Ιωάννης του Παναγιώτη/ΑΤΤΙΚΗ	52,87%
Κικίλιας Βασίλειος του Παναγιώτη/ΑΤΤΙΚΗ ΝΕΑ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ	47,13%

²³ Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2010. *Περιφερειακές Δημοτικές Εκλογές 2010-Αποτελέσματα Β' Κυριακή-Περιφέρειες*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/dn2010/public/index.html#%22page%22:%22synoptiki%22,%22params%22:%22mode%22:%22snom%22> }

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

Πίνακας 4: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου⁴

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Γιακαλής Αθανάσιος (Νάσος) του Παναγιώτη /ΙΣΧΥΡΟ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	50,77%
Βογιατζής Παύλος του Γεωργίου /ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΜΑΣ	49,23%

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Πίνακας 5: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας⁵

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Κατσιφάρας Απόστολος του Ιωάννη /Δυτική Ελλάδα-Δικαίωμα στην πρόοδο	56,63%
Παπαναστασίου Γεώργιος του Παντελή/ΖΟΥΜΕ ΔΥΤΙΚΑ	43,37%

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Πίνακας 6: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας⁶

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Δακής Γεώργιος του Κωνσταντίνου /ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	51,81%
Παπαϊορδανίδης Ιωάννης του Δημητρίου /ΑΡΧΗ.....ΖΟΥΜΕ ΜΑΖΙ	48,19%

⁴⁵⁶ Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2010. *Περιφερειακές-Δημοτικές Εκλογές 2010-Αποτελέσματα Β' Κυριακή-Περιφέρειες*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/dn2010/public/index.html#%22page%22:%22synoptiki%22,%22params%22:%22mode%22:%22snom%22%22%22>

Περιφέρεια Ηπείρου

Πίνακας 7: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Ηπείρου⁷

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Καχριμάνης Αλέξανδρος του Γεωργίου /ΑΞΙΟΒΙΩΤΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΗΠΕΙΡΟΥ	55,04%
Αργύρης Ευάγγελος του Ιωάννη/ΗΠΕΙΡΟΣ-ΤΟΠΟΣ ΝΑ ΖΕΙΣ	44,96%

Περιφέρεια Θεσσαλίας

Πίνακας 8: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Θεσσαλίας⁸

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Αγοραστός Κωνσταντίνος του Αναστασίου/ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	50,56%
Παπατόλιας Απόστολος του Ιωάννη/Θεσσαλών Δύναμη	49,44%

Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Πίνακας 9: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Ιονίων Νήσων⁹

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Σπύρου Σπυρίδων του Πέτρου/ΝΕΑ ΙΟΝΙΟΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑ	50,80%
Μπεριάτος Ηλίας του Τηλέμαχου/ΙΟΝΙΟ ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ συμμαχία για το περιβάλλον, την ανάπτυξη και τον πολιτισμό	49,20%

^{7 8 9} Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2010. *Περιφερειακές-Δημοτικές Εκλογές 2010-Αποτελέσματα Β' Κυριακή-Περιφέρειες*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/dn2010/public/index.html#%22page%22:%22synoptiki%22,%22params%22:%22mode%22:%22snom%22%22>

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Πίνακας 10: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας¹⁰

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Ψωμιάδης Παναγιώτης του Χαραλάμπους/ΔΥΝΑΜΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Χ. ΨΩΜΙΑΔΗΣ)	52,56%
Μπόλαρης Μάρκος του Ηλία/ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΜΕΤΩΠΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	47,44%

Περιφέρεια Κρήτης

Πίνακας 11: Αποτελέσματα Α' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Κρήτης¹¹

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Αρναουτάκης Σταύρος του Φωκίωνα/ΚΡΗΤΗ ΠΡΩΤΗ ΔΥΝΑΜΗ	50,30%
Γιαννουλάκης Δημήτριος του Κωνσταντίνου/ΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗ	17,52%
Πλακιωτάκης Ιωάννης του Ιωσήφ/Η ΚΡΗΤΗ ΜΑΣ ΕΝΩΝΕΙ	14,88%
Ορφανός Στυλιανός του Αντωνίου/ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	6,93%
Σταθάκης Γεώργιος του	4,92%

^{10 11}Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2010. *Περιφερειακές-Δημοτικές Εκλογές 2010-Αποτελέσματα Β' Κυριακή-Περιφέρειες*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/dn2010/public/index.html#%22page%22:%22synoptiki%22,%22params%22:%22mode%22:%22snom%22>

Μηνά/ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	
Ανηψατάκης Αντώνιος του Ανδρέα /Μια Κρήτη, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΑΝΘΡΩΠΟΣ	3,83%
Ρίζος Σεραφεΐμ του Νικολάου/Αντικαπιταλιστική Αριστερή Παρέμβαση στην Κρήτη	1,61%

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Πίνακας 12: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου¹²

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Μαχαϊρίδης Ιωάννης του Θεοφύλακτου/ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ Αρχιπέλαγος ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ	50,90%
Κόκκινος Χαράλαμπος του Ανδρέα/ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ ΓΙΑ ΤΑ ΝΗΣΙΑΣ ΜΑΣ	31,08%
Καφαντάρη Ευθαλία (Λίλα) του Ηλία/ ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	9,04%
Συρμαλένιος Νικόλαος του Ευαγγέλου /ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΟΝΤΡΑ ΣΤΟΝ ΚΑΙΡΟ	5,14%
Χρυσόγελοσ Νικόλαοσ του Περικλή/Οικολογικός Άνεμοσ	3,85%

^{12 13} Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2010. *Περιφερειακές-Δημοτικές Εκλογές 2010-Αποτελέσματα Β' Κυριακή-Περιφέρειες*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/dn2010/public/index.html#%22page%22:%22synoptiki%22,%22params%22:%22mode%22:%22snom%22}}>

Περιφέρεια Πελοποννήσου

Πίνακας 13: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Πελοποννήσου¹³

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Τατούλης Πέτρος του Παναγιώτη/ΝΕΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ-ΠΙΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ	52,53%
Δράκος Δημήτριος του Ευσταθίου/ΔΥΝΑΤΗ ΠΕΛΟΠΠΟΝΗΣΟΣ	47,47%

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Πίνακας 14: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2010-Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας¹⁴

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Περγαντάς Κλέαρχος του Ιωάννη/ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ- ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΠΕΡΓΑΝΤΑΣ	52,93%
Χειμάρας Αθανάσιος του Γεωργίου/Μαζί για τη Στερεά Ελλάδα της ανάπτυξης	47,07%

¹⁴ Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2010. *Περιφερειακές-Δημοτικές Εκλογές 2010-Αποτελέσματα Β' Κυριακή-Περιφέρειες*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/dn2010/public/index.html#%22page%22:%22synoptiki%22,%22params%22:%22mode%22:%22snom%22>

Περιφερειακές Εκλογές 2014

Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης

Πίνακας 15: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης¹⁵

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Παυλίδης Γεώργιος -ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ	56,34%
Γιαννακίδης Αριστείδης-Κοινωνική Συμμαχία ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ	43,66%

Περιφέρεια Αττικής

Πίνακας 16: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Αττικής¹⁶

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Δούρου Ειρήνη (Ρένα)-ΔΥΝΑΜΗ ΖΩΗΣ	50,82%
Σγουρός Ιωάννης-ΑΤΤΙΚΗ	49,18%

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

Πίνακας 17: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου¹⁷

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Καλογήρου Χριστιάνα -ΕΜΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΙΓΑΙΟ	53,01%
Γιακαλής Αθανάσιος-ΙΣΧΥΡΟ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	46,99%

¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ Υπουργείο Εσωτερικών , 2014. *Δημοτικές-Περιφερειακές Εκλογές 2014-Β' Κυριακή - Περιφέρειες*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/may2014/dn/public/index.html#%22page%22:%22main%22>

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Πίνακας 18: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας¹⁸

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Κατσιφάρας Απόστολος του Ιωάννη /Δυτική Ελλάδα-Δικαίωμα στην πρόοδο	50,50%
Κατσανιώτης Ανδρέας – Ανδρέας Κατσανιώτης, μαζί, να φτιάξουμε τον τόπο μας	49,50%

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Πίνακας 19: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας¹⁹

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Καρυπίδης Θεόδωρος-ΑΝΑΤΡΟΠΗ- Δημιουργία	59,01%
Δακής Γεώργιος-ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	40,99%

¹⁸ ¹⁹ Υπουργείο Εσωτερικών , 2014. Δημοτικές-Περιφερειακές Εκλογές 2014-Β' Κυριακή -Περιφέρειες. [Ηλεκτρονικό]

Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/may2014/dn/public/index.html#%22page%22:%22main%22>

Περιφέρεια Ηπείρου

Πίνακας 20: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Ηπείρου²⁰

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Καχριμάνης Αλέξανδρος του Γεωργίου /ΑΞΙΟΒΙΩΤΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΗΠΕΙΡΟΥ	50,83%
Γεροβασίλη Όλγα-ΗΠΕΙΡΟΣ ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ	24,58%
Ζάψας Γεώργιος-ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ	9,66%
Τσουμάνη Όλγα (Ολυ)-ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΗΠΕΙΡΟΥ	8,05%
Αναγνώστου Κωνσταντίνος-ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ	3,94%
Ζήκος Νικόλαος -ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ	2,94%

Περιφέρεια Θεσσαλίας

Πίνακας 21: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Θεσσαλίας²¹

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Αγοραστός Κωνσταντίνος - ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	54,50%
Τσιλιμίγκας Νικόλαος – Θεσσαλών Συμπολιτεία	45,50%

²⁰ ²¹ Υπουργείο Εσωτερικών , 2014. Δημοτικές-Περιφερειακές Εκλογές 2014-Β' Κυριακή -Περιφέρειες. [Ηλεκτρονικό]

Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/may2014/dn/public/index.html#{%22page%22:%22main%22}>

Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Πίνακας 22: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Ιονίων Νήσων²²

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Γαλιατσάτος Θεόδωρος-ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΩΝ (ΑΝ.Α.Σ.Α) για τα Ιόνια Νησιά	59,93%
Σπύρου Σπυρίδων-ΝΕΑ ΙΟΝΙΟΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑ	40,07%

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Πίνακας 23: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας²³

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Τζιτζικώστας Απόστολος-Απόστολος ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	71,01%
Ιωαννίδης Ιωάννης-ΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ-ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΡΙΑ	28,99%

²² ²³ Υπουργείο Εσωτερικών, 2014. Δημοτικές-Περιφερειακές Εκλογές 2014-Β' Κυριακή -Περιφέρειες. [Ηλεκτρονικό]

Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/may2014/dn/public/index.html#%22page%22:%22main%22>

Περιφέρεια Κρήτης

Πίνακας 24: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Κρήτης²⁴

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Αρναουτάκης Σταύρος - ΚΡΗΤΗ ΠΡΩΤΗ ΔΥΝΑΜΗ	64,01%
Τσόκας Σεραφείμ-ΚΡΗΤΗ ΜΠΟΡΟΥΜΕ	35,99%

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Πίνακας 25: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου²⁵

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Χατζημάρκος Γεώργιος-ΜΠΡΟΣΤΑ ΤΟ ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	56,86%
Μαχαιρίδης Ιωάννης – ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ	43,14%

Περιφέρεια Πελοποννήσου

Πίνακας 26: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Πελοποννήσου²⁶

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Τατούλης Πέτρος – Νέα Πελοπόννησος Πέτρος Τατούλης	59,35%
Βουδούρης Οδυσσεύς-Νίκος- ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ ΜΠΡΟΣΤΑ	40,65%

²⁴ ²⁵ ²⁶ Υπουργείο Εσωτερικών, 2014. *Δημοτικές-Περιφερειακές Εκλογές 2014-Β' Κυριακή - Περιφέρειες*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/may2014/dn/public/index.html#%22page%22:%22main%22>

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

Πίνακας 27: Αποτελέσματα Β' Κυριακής Περιφερειακών Εκλογών 2014-Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας²⁷

Υποψήφιος/Συνδυασμός	Ποσοστό
Μπακογιάννης Κωνσταντίνος-αλλάζουμε Στην καρδιά της Ελλάδας	56,06%
Αποστόλου Ευάγγελος – Η Στερεά σε νέα τροχιά-Βαγγέλης Αποστόλου	43,94%

Από τους συμμετέχοντες υποψήφιους Περιφερειάρχες και στις δύο εκλογικές αναμετρήσεις διαπιστώνουμε τα ακόλουθα:

- Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης, ο Παυλίδης Γεώργιος, ηττήθηκε το 2010 στην δεύτερη Κυριακή των Περιφερειακών Εκλογών από τον Γιαννακίδη Αριστείδη, ο οποίος ηττήθηκε με τη σειρά του 2014 από τον Παυλίδη Γεώργιο.
- Στην Περιφέρεια Αττικής, ο Περιφερειάρχης Γιάννης Σγουρός που είχε εκλεγεί το 2010, ηττήθηκε από την Ρένα Δούρου.
- Στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, ο Αθανάσιος Γιακαλής, νικητής των Περιφερειακών Εκλογών του 2010, ηττήθηκε από την Καλογήρου Χριστιάνα.
- Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, ο Απόστολος Κατσιφάρας, νικητής των Περιφερειακών Εκλογών του 2010, επανεξελέγη το 2014.
- Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, ο νικητής εκλογών του 2010, Περιφερειάρχης Γιώργος Δακής, ηττήθηκε από τον Θεόδωρο Καρυπίδη.
- Στην Περιφέρεια Ηπείρου, διαπιστώνουμε ότι επανεξελέγη ο Αλέξανδρος Καχριμάνης το 2014 και μάλιστα από τον πρώτο γύρο, εν αντιθέσει με τις εκλογές του 2010, όπου είχε επικρατήσει στον δεύτερο γύρο των Περιφερειακών Εκλογών.

²⁷ Υπουργείο Εσωτερικών , 2014. *Δημοτικές-Περιφερειακές Εκλογές 2014-Β' Κυριακή -Περιφέρειες*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/may2014/dn/public/index.html#%22page%22:%22main%22>

- Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, το 2014, ο τότε Περιφερειάρχης Κωνσταντίνος Αγοραστός επανεξελέγη.
- Στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, στις Περιφερειακές Εκλογές του 2014, ο νικητής των εκλογών Περιφερειάρχης Σπύρου Σπυρίδων, ηττήθηκε από τον Γαλιατσάτο Θεόδωρο, ο οποίος στις Περιφερειακές Εκλογές του 2010 είχε λάβει μόλις 4,38% και είχε καταταχθεί στην 5^η θέση.
- Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ο δεύτερος των εκλογών του 2010 Μάρκος Μπόλαρης συμμετείχε και στις Περιφερειακές Εκλογές του 2014, ωστόσο το ποσοστό του μειώθηκε από το 30,68% που είχε λάβει στις Περιφερειακές Εκλογές του 2010 στο 8,55%, το 2014.
- Στην Περιφέρεια Κρήτης, επανεκλέχθηκε ο Περιφερειάρχης Σταύρος Αρναουτάκης, ωστόσο το 2014, χρειάστηκε δεύτερο γύρος, σε σχέση με το 2010, όπου είχε εκλεγεί από την πρώτη Κυριακή.
- Στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, ο Περιφερειάρχης Ιωάννης Μαχαιρίδης ηττήθηκε στον δεύτερο γύρω, από τον Γεώργιο Χατζημάρκο. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι ο Ιωάννης Μαχαιρίδης, είχε εκλεγεί το 2010 από την πρώτη Κυριακή.
- Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, υπήρξε επανεκλογή του Περιφερειάρχη Πέτρου Τατούλη.
- Στην Περιφέρεια Στερεά Ελλάδα, ο μόνος που συμμετείχε και στις δύο εκλογικές αναμετρήσεις ήταν ο Μαρίνος Γεώργιος, ο οποίος είδε το ποσοστό του να μειώνεται μεταξύ των δύο εκλογικών αναμετρήσεων κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η περίπτωση της Περιφέρειας Αττικής

2.1 Συμμετέχοντες συνδυασμοί

Στην ενότητα αυτή, παρουσιάζονται οι συμμετέχοντες συνδυασμοί για την Περιφέρεια Αττικής, οι επικεφαλείς των παρατάξεων, τα λογότυπα των συνδυασμών, καθώς και ορισμένα βασικά στοιχεία του προγράμματός τους εν συντομία. Ειδικότερα:

1. «Αττική-Μόνο με έργο» Γιάννης Σγουρός

Ο συνδυασμός «ΑΤΤΙΚΗ», με επικεφαλή τον Γιάννη Σγουρό, ήταν ο συνδυασμός που είχε επικρατήσει στην εκλογική αναμέτρηση του 2010, με τον ίδιο τον Γιάννη Σγουρό να είναι ο απερχόμενος Περιφερειάρχης. Παρόλο που το 2010, είχε λάβει το χρίσμα του ΠΑΣΟΚ, το 2014 κατήλθε στις εκλογές ως ανεξάρτητος, έχοντας όμως την στήριξη του ΠΑΣΟΚ.

Ο επικεφαλής του συνδυασμού γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Θεσσαλονίκη, ενώ σε ηλικία 16 ετών μεταβαίνει στην Αθήνα, αντιμετωπίζοντας βιοποριστικά προβλήματα λόγω του θανάτου του πατέρα του. Ξεκινά να εργάζεται ως τραπεζικός υπάλληλος, ενώ παράλληλα αναπτύσσει αθλητική δραστηριότητα, τόσο σε ως αθλητής, όσο και ως προπονητής στην ομάδα του Μίλωνα. Από τον Οκτώβριο του 1996 έως και τον Ιανουάριο του 2001 διετέλεσε Γενικός Γραμματέας Αθλητισμού, ενώ είχε διατελέσει μέλος της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής και ισόβιος Γενικός Γραμματέας της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Άρσης Βαρών. Στις Νομαρχιακές Εκλογές του 2002 ο Γιάννης Σγουρός εξελέγη Νομάρχης Αθηνών, όπως και στις Νομαρχιακές Εκλογές του 2006. Στις Περιφερειακές Εκλογές του 2010 εξελέγη Περιφερειάρχης Αττικής και από το 2011 ήταν πρόεδρος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝΠΕ). Επίσης, διετέλεσε από το 2011 και πάλι πρόεδρος του Ειδικού Διαβαθμιδικού Συνδέσμου Νομού Αττικής (Γιάννης Σγουρός, 2018).

Προγραμματικές θέσεις του συνδυασμού

Η προεκλογική καμπάνια του συνδυασμού «Αττική», επικεντρώθηκε στην ανάδειξη του έργου που είχε ήδη συντελεστεί από την Περιφερειακή αρχή. Οι σημαντικότερες προτεραιότητες που τέθηκαν αφορούσαν την ολοκλήρωση των έργων υποδομής, ορισμένα εκ των οποίων βρίσκονταν σε εξέλιξη, η συμβολή της Περιφέρειας στην μείωση της ανεργίας, η βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων του ΕΣΠΑ, καθώς επίσης και την αντιμετώπιση της φτώχειας. Παράλληλα, στην προεκλογική του εκστρατεία ο Γιάννης Σγουρός, θεωρεί πολλούς από τους αντιπάλους τους ως «περαστικούς από την τοπική αυτοδιοίκηση», ενώ εστιάζει στην τήρηση των δεσμεύσεών του, τόσο ως Περιφερειάρχη, αλλά και παλαιότερα ως εκλεγμένος Νομάρχης Αθηνών (Fortune-Αυτοδιοικητικές Εκλογές 2014, 2014).

Στην εικόνα 1, παρουσιάζεται το λογότυπο του συνδυασμού «ΑΤΤΙΚΗ».

Εικόνα 1: Λογότυπο συνδυασμού «ΑΤΤΙΚΗ»²⁸

2. «ΔΥΝΑΜΗ ΖΩΗΣ»

Ο συνδυασμός «ΔΥΝΑΜΗ ΖΩΗΣ», υποστηρίχθηκε από το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης τον ΣΥΡΙΖΑ, έχοντας ως επικεφαλή την βουλευτή της Β' Αθηνών του ΣΥΡΙΖΑ, Ρένα Δούρου.

Η Ρένα Δούρου γεννήθηκε στο Αιγάλεω Αττικής και εργάστηκε ως σύμβουλος εκδόσεων. Αναφορικά με τις σπουδές που πραγματοποίησε, είναι απόφοιτος του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών, ενώ

²⁸ <http://www.gsgouros.gr/contacts/>

έχει πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές στην Γαλλία, την Τουρκία και την Μεγάλη Βρετανία, έχοντας μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στον τομέα των Πολιτικών Επιστημών. Έχει γράψει δύο βιβλία και έχει συμμετάσχει και σε άλλα συλλογικά έργα. Εκλέχθηκε βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ στις εκλογές της 6^{ης} Μαΐου 2012 και στις εκλογές της 17^{ης} Ιουνίου 2012. Ως βουλευτής συμμετείχε στην Επιτροπή για τα Δικαιώματα των Γυναικών της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Μεσογείου, όπως και μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης (Ρένα Δούρου , 2018).

Προγραμματικές θέσεις του συνδυασμού

Το βασικό σύνθημα-μήνυμα της προεκλογικής εκστρατείας της Ρένας Δούρου ήταν «Δύναμη Ζωής-Δύναμη Δημοκρατικής Ανατροπής. Φτάνει πια, Όχι άλλα ψέματα». Η προεκλογική περίοδος, στηρίχθηκε κυρίως σε δύο πυλώνες, όπου από τη μία τα μέλη του συνδυασμού και η επικεφαλής κατηγορούσαν την απερχόμενη περιφερειακή αρχή για την μη υλοποίηση έργων και την ολιγωρία στην απορρόφηση ευρωπαϊκών κονδυλίων, ενώ ο δεύτερο πυλώνας αφορούσε τις επιθέσεις εναντίον της κυβέρνησης, που να θυμίσουμε τότε ήταν συγκυβέρνηση μεταξύ ΠΑΣΟΚ-ΝΔ και γενικότερα κατά του παλαιοκομματικού συστήματος, κατηγορώντας τους ως υπεύθυνους για την επικρατούσα οικονομική και κοινωνική κατάσταση.

Η Ρένα Δούρου, στην προεκλογική της καμπάνια, δεσμεύτηκε με 15+1 προτεραιότητες, έτσι ώστε να επέλθει «αναγέννηση» της Αττικής, όπως δηλώνει και το πρόγραμμα του συνδυασμού. Οι προτεραιότητες αυτές ήταν οι ακόλουθες:

- Δημοκρατία, απόλυτη διαφάνεια, δημοκρατικός προγραμματισμός.
- Στήριξη των πολιτών στην καθημερινότητά τους.
- Αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης.
- Διαμόρφωση Περιφερειακού σχεδίου υγείας.
- Διαμόρφωση Περιφερειακού σχεδίου παιδείας.
- Αναβάθμιση των υποδομών, έτσι ώστε να είναι δημόσιες, αποτελεσματικές και ποιοτικές.
- Ενίσχυση της νεολαίας για ενταχθεί περισσότερο ενεργά στο κοινωνικό, παραγωγικό, πολιτιστικό και πολιτικό γίγνεσθαι.
- Αξιοποίηση του εγκαταλελειμμένου παραγωγικού δυναμικού της Αττικής.

- Περιβαλλοντική αναβάθμιση και χωροταξική ανασυγκρότηση της Αττικής.
- Φιλικό προς το περιβάλλον και οικονομικά αποδοτικό σύστημα διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων.
- Ελεύθεροι χώροι και ενεργειακή αναβάθμιση των δημοσίων κτιρίων.
- Ενίσχυση του αθλητισμού και παροχή προς όλους.
- Δημιουργία κινήματος πολιτιστικής αναγέννησης.
- Προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων (Ρένα Δούρου , 2014).

Στην εικόνα 2, παρουσιάζεται το λογότυπο του συνδυασμού «ΔΥΝΑΜΗ ΖΩΗΣ».

Εικόνα 2: Λογότυπο συνδυασμού «ΔΥΝΑΜΗ ΖΩΗΣ»²⁹

3. «180° Η ΑΤΤΙΚΗ ΑΛΛΑΖΕΙ ΠΡΟΣΩΠΟ»

Ο Γιώργος Κουμουτσάκος ήταν ο επικεφαλής του συνδυασμού «180° Η ΑΤΤΙΚΗ ΑΛΛΑΖΕΙ ΠΡΟΣΩΠΟ», τον οποίο στήριξε η Νέα Δημοκρατία. Ο Γιώργος Κουμουτσάκος γεννήθηκε το 1961 στην Αθήνα, είναι έγγαμος και πατέρας δύο παιδιών. Σπούδασε στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Πολιτικές Επιστήμες και εν συνεχεία, προχώρησε σε μεταπτυχιακές σπουδές πάνω σε θέματα Διπλωματίας, Στρατηγικής και Άμυνας στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου του Στρασβούργου. Επίσης, ολοκλήρωσε μεταπτυχιακές σπουδές στην Διεθνή Πολιτική στο Πανεπιστήμιο των

²⁹ <http://www.dinamizois.gr/index.php>

Βρυξελλών. Από το 1992 έως και το 2009 εργαζόταν στη Διπλωματική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών, ενώ από το 2009 έως και το 2014 διετέλεσε Ευρωβουλευτής της Νέας Δημοκρατίας/ΕΕΡ, όπου συμμετείχε στην Επιτροπή Μεταφορών και Τουρισμού, καθώς και στην Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας Τροφίμων. Επιπλέον, έως και το 2012 ήταν μέλος της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Ασφάλειας και Άμυνας. Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι το 2013 ο Γιώργος Κουμουτσάκος ψηφίστηκε ως «Ευρωβουλευτής της χρονιάς» στον τομέα των μεταφορών. Τέλος, να αναφέρουμε ότι από τον Μάρτιο του 2004 έως και τις ευρωεκλογές του 2009, ο Γιώργος Κουμουτσάκος ήταν εκπρόσωπος τύπου του Υπουργείου Εξωτερικών (Κουμουτσάκος, 2018).

Προγραμματικές θέσεις του συνδυασμού

Το βασικό σύνθημα που χρησιμοποιούσε ο επικεφαλής του συνδυασμού, όπως και τα μέλη του, ήταν «Ανανέωση-Γνώση-Αποφασιστικότητα-Ήθος. Όλοι μαζί βάζουμε τέλος στο χθες, λέμε όχι στις κατεστημένες διαχειριστικές λογικές. Όλοι μαζί προχωράμε στο νέο και άφθαρτο της γνώσης, της θέλησης και του ήθους». Ουσιαστικά, ο Γιώργος Κουμουτσάκος στρέφεται εναντίον του απερχόμενου Περιφερειάρχη, θεωρώντας τον μέρος του κατεστημένου, αν και ο ίδιος υποστηρίζεται από την Νέα Δημοκρατία και μέχρι τον χρόνο διεξαγωγής των εκλογών ήταν Ευρωβουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

Οι σημαντικότεροι άξονες προτεραιότητας στους οποίους επικεντρώθηκε το πρόγραμμα του συνδυασμού είναι οι εξής:

- Κοινωνική συνοχή, αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, αλληλεγγύη με αξιοπρέπεια: Προκειμένου να υλοποιηθεί ο συγκεκριμένος στόχος, αναμένεται να υπάρξει συνεργασία με φορείς όπως είναι η εκκλησία και τα διάφορα κοινωνικά δίκτυα, έτσι ώστε να υπάρχει στήριξη στις ευάλωτες ομάδες, καθώς και δημιουργία υποδομών και δράσεων που θα θέτουν στο επίκεντρο τον άνθρωπο. Στην ίδια κατεύθυνση επιδιώκεται η αναζήτηση πρόσθετων πόρων για στοχευμένες κοινωνικές δράσεις.
- Ανάπτυξη και απασχόληση: Στόχος του άξονα αυτού αποτελεί η προσέλκυση και πραγματοποίηση επενδύσεων στον κλάδο της

καινοτομίας, της τεχνολογίας, της επικοινωνίας και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Στα πλαίσια αυτά, αναμένεται να αξιοποιηθούν «εργαλεία», όπως είναι η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης, η αξιοποίηση στο έπακρο των διαθέσιμων πόρων από το ΕΣΠΑ, η ανάπτυξη των ΣΔΙΤ (Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα), καθώς και η ενσωμάτωση καλών διεθνών πρακτικών.

- Αίγλη στην Αττική: Στόχος του άξονα αυτού είναι η προβολή και ενδυνάμωση της ταυτότητας της Αττικής, μέσω της ανάδειξης των μοναδικών πολιτιστικών και τουριστικών πόρων που διαθέτει (FORTUNE grece.com, 2014).

Στην εικόνα 3, απεικονίζεται το λογότυπο του συνδυασμού 180⁰ Η ΑΤΤΙΚΗ ΑΛΛΑΖΕΙ ΠΡΟΣΩΠΟ.

Εικόνα 3: Λογότυπο συνδυασμού 180⁰ Η ΑΤΤΙΚΗ ΑΛΛΑΖΕΙ ΠΡΟΣΩΠΟ³⁰

4. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ»

Ο συνδυασμός «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ», είναι ο συνδυασμός που στήριξε η ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ στην Περιφέρεια Αττικής, με επικεφαλής τον βουλευτή της Παναγιώταρο Ηλία. Ο Ηλίας Παναγιώταρος γεννήθηκε το 1973 στην Αθήνα, ενώ

³⁰ <http://paratiritirio-penteli.blogspot.com/2014/04/>

έλκει την καταγωγή του από την Αερόπολη Λακωνίας. Το 2002 ήταν υποψήφιος με το ψηφοδέλτιο του Γ. Καρατζαφέρη στις Νομαρχιακές Εκλογές, ενώ το 2012 εκλέχθηκε και στις δύο εκλογικές αναμετρήσεις βουλευτής με την Χρυσή Αυγή στην Β' εκλογική Περιφέρεια της Αθήνας (Ψαρράς, 2012).

Προγραμματικές θέσεις

Όσον αφορά τις θέσεις του Συνδυασμού για την Αττική, στηρίζονται στο τρίπτυχο Εθνική Αλληλεγγύη, Εντιμότητα και Ασφάλεια. Στις προτάσεις της «Ελληνικής Αυγής για την Αττική», περιλαμβάνεται παροχή βοήθειας σε ευάλωτες ομάδες Ελλήνων, μέσω κοινωνικών παντοπωλείων, ενίσχυση των υποδομών υγείας, πρόνοια για τα ναρκωτικά, ενισχύονται δράσεις που αποβλέπουν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής. Επίσης, προβλέπονται δράσεις που αφορούν την διαχείριση των απορριμμάτων, όπως είναι η δημιουργία δημόσιου φορέα διαχείρισης αποβλήτων, ο οποίος θα είναι υπό κοινωνικό έλεγχο, δράσεις ενίσχυσης της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας (ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ, 2014).

Στην εικόνα 4, παρουσιάζεται το λογότυπο του συνδυασμού «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ».

Εικόνα 4: Λογότυπο συνδυασμού «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ»³¹

³¹ <http://www.xryshaygh.com/enimerosi/view/oloi-oi-upopshfioi-ths-ellhnikhs-augh-gia-thn-perifereia-attikh>

5. «ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ»

Ο συνδυασμός «ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ», υποστηρίχθηκε το 2014 από το ΚΚΕ με επικεφαλής τον Παφίλη Αθανάσιο. Ο Αθανάσιος Παφίλης, γεννήθηκε χωριό Πίτσιο Φθιώτιδας και αποφοίτησε από την Νομική Σχολή του ΑΠΘ. Από το 1989 έως και το 1993, διετέλεσε Βουλευτής Φθιώτιδας του ΚΚΕ, ενώ την περίοδο 2004-2009 ήταν Ευρωβουλευτής. Στη συνέχεια από το 2009 έως και τον χρόνο διεξαγωγής των εκλογών ήταν βουλευτής στην Α' Εκλογική Περιφέρεια της Αθήνας. Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι από το 1994 έως και το 2000 διετέλεσε Γενικός Γραμματέας της ΕΕΔΥΕ, ενώ από το 2000 ήταν Γενικός Γραμματέας ΠΣΕ και το 2002-2004 διετέλεσε Νομαρχιακός Σύμβουλος Αττικής (Vouliwatch, 2018)

Προγραμματικές θέσεις

Όσον αφορά τις θέσεις της «ΛΑΪΚΗΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ», η πολιτική που θα ακολουθούσε ο συνδυασμός εφόσον εκλεγόταν έθετε στο επίκεντρο τα λαϊκά-φτωχά στρώματα, όπως είναι οι μικροί επαγγελματίες και οι αυτοαπασχολούμενοι, ενώ ο προγραμματικός λόγος περιλαμβάνει συγκρουσιακό χαρακτήρα για τις ιδιωτικοποίησης στον τομέα των απορριμμάτων και της αξιοποίησης του παραλιακού μετώπου της Αττικής.

Επίσης, θα πρέπει να τονίσουμε ότι ο συνδυασμός επιτίθεται τόσο στον απερχόμενο Περιφερειάρχη, όσο και στα κόμματα της κεντρικής πολιτικής σκηνής για τις επιλογές στην οικονομική και κοινωνική πολιτική που ακολουθούν (Fortune , 2014)

Η εικόνα 5, παρουσιάζει το λογότυπο του συνδυασμού «ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ».

Εικόνα 5: Λογότυπο «ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ»³²

³² <https://www.megara.org/>

6. « ΑΤΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΟΙ ΣΤΟ ΑΥΡΙΟ-ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΪΚΑΛΗΣ»

Πρόκειται για τον συνδυασμό που στήριξε το κόμμα των Ανεξάρτητων Ελλήνων και είχε ως επικεφαλής των Παύλο Χαϊκάλη. Ο Παύλος Χαϊκάλης γεννήθηκε το 1959 στο Κατάκολο Αχαΐας και έζησε τα παιδικά του χρόνια στην Πάτρα. Αποφοίτησε από το Πάντειο Πανεπιστήμιο και έπειτα εργάστηκε ως ηθοποιός του θέατρου, του κινηματογράφου και τηλεόρασης. Το 1993 ήταν για πρώτη φορά υποψήφιος βουλευτής με την Πολιτική Άνοιξη, ενώ το 2012 ήταν εκ νέου υποψήφιος βουλευτής με το νεοσύστατο κόμμα των Ανεξάρτητων Ελλήνων, με το οποίο κατάφερε να εκλεγεί τόσο τον Μάιο του 2012, όσο και τον Ιούνιο του 2012 (eklogika , 2014).

Προγραμματικές θέσεις

Ο υποψήφιος Περιφερειάρχης Χαϊκάλης Παύλος, έθεσε ως στόχος την είσοδο του συνδυασμού στον δεύτερο γύρο, καθώς και την τελική επικράτηση στην Περιφέρεια. Στον προγραμματικό του λόγο, στηρίχθηκε στην παρουσίαση έξι αξόνων, οι οποίοι ήταν οι ακόλουθοι:

- Ο πρώτος άξονας, εστίασε στην συμμετοχή των πολιτών στις αποφάσεις που καλείται να λάβει η Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση.
- Ο δεύτερος άξονας, έθετε στο επίκεντρο την καταπολέμηση της ανεργίας, η οποία κυμαινόταν σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα.
- Ο τρίτος άξονας, επικεντρώνονταν στην αντιμετώπιση ενός προβλήματος που πλήττει τα νησιά που υπάγονται στην Περιφέρεια Αττικής, μέσω της κατασκευής και λειτουργίας μονάδα αφαλάτωσης.
- Στον τέταρτο πυλώνα του προγραμματικού του λόγου, ο Παύλος Χαϊκάλης, επικεντρώθηκε στην ενίσχυση και ενδυνάμωση του

εθελοντισμού, σε όλους τους τομείς, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης.

- Ο πέμπτος άξονας, αφορούσε την ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων που υπάρχουν στην Αττική, καθώς και τη δημιουργία αντίστοιχων θεματικών πάρκων.
- Τέλος, η έκτη προτεραιότητα επικεντρώνονταν στην ανάδειξη του μητροπολιτικού ρόλου που μπορεί να διαδραματίσει η Αθήνα, ως ευρωπαϊκή μητρόπολη (ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ-ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ, 2014).

Η εικόνα 6, παρουσιάζει το λογότυπο του συνδυασμού «ΑΤΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΟΙ ΣΤΟ ΑΥΡΙΟ-ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΪΚΑΛΗΣ».

Εικόνα 6: Λογότυπο του συνδυασμού «ΑΤΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΟΙ ΣΤΟ ΑΥΡΙΟ-ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΪΚΑΛΗΣ»³³

7. «ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΜΑΖΙ»

Επικεφαλής του συνδυασμού «ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΜΑΖΙ» ήταν ο Τζήμερος Αθανάσιος-Γλαύκος, πρόεδρος του πολιτικού φορέα «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ-ΞΑΝΑ», που συμμετείχε στις Εθνικές Εκλογές του 2012, χωρίς να καταφέρει να εισέλθει στο κοινοβούλιο. Ο Τζήμερος Γλαύκος-Αθανάσιος, γεννήθηκε στον Βόλο το 1961 και στη συνέχεια μετέβη στην Αθήνα για να σπουδάσει στην ΑΣΟΕ. Έως και το 1990 περίπου εργάστηκε στον χώρο της μουσικής, ενώ μετά από το 1991, ξεκίνησε να εργάζεται στον κλάδο της διαφήμισης και του marketing. Από το 1996, δημιούργησε

³³ Το χωνί, 2015. ΑΤΤΙΚΗ: ΣΥΜΜΕΤΟΧΟΙ ΣΤΟ ΑΥΡΙΟ: "Συνεχίζουμε εδώ και ένα χρόνο την έντιμη μάχη στο Περιφερειακό Συμβούλιο Αττικής". [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://www.toxwni.gr/ellada/item/54395-attiki-symmetoxoi-sto-avrio-synexizoume-edo-kai-ena-xrono-tin-entimi-maxi-sto-perifereiako-symvovlio-attikis>

την δική του διαφημιστική εταιρεία, ενώ στο τέλος του 2011 προχώρησε στην δημιουργία του πολιτικού φορέα «Δημιουργία Ξανά» (δημιουργία, ξανά!, 2018).

Προγραμματικές θέσεις

Ο Αθανάσιος-Γλαύκος Τζήμερος, εστίασε από την πρώτη στιγμή που παρουσιάστηκε ο συνδυασμός στην επικράτηση της διαφάνειας, της αξιοκρατίας, καθώς και της λογοδοσίας στο δημόσιο βίο, ενώ επικεντρώθηκε στον μεσομακροπρόθεσμο σχεδιασμό, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην κατασκευή των δικτύων, στις υποδομές, στη διαχείριση των απορριμμάτων, όπως επίσης και σε τομείς όπως είναι η παραγωγική οικονομία, η εκπαίδευση και η κοινωνική συνοχή. Επιπροσθέτως, στόχος του συνδυασμού είναι η επικράτηση και διατήρηση της βιώσιμης ανάπτυξης σε κάθε τομέα, όπως είναι το περιβάλλον, η παιδεία και η κοινωνική αλληλεγγύη (NEWSBOMB, 2014).

Η εικόνα 7, παρουσιάζει το λογότυπο του συνδυασμού «ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΜΑΖΙ».

Εικόνα 7: Λογότυπο συνδυασμού «ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΜΑΖΙ»³⁴

8. «ΑΝΑΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ»

Ο συνδυασμός «ΑΝΑΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ» είχε ως επικεφαλή των Αντώνη Γάκη, ο οποίος γεννήθηκε το 1980 στην Αττική και αποφοίτησε από το

³⁴ Δήμος Παλαιού Φαλήρου, 2014. *Περιφερειακές Εκλογές 2014-Αποτελέσματα*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://votes.palaiofaliro.gr/periferiakies2014/Sindiasmoi/dimiourgoume-mai?view=eklogi>

Τμήμα Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς, ενώ διαθέτει Μεταπτυχιακό στις Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Σπουδές από το Πανεπιστήμιο Πειραιώς, καθώς και Διδακτορικό στις Πολιτικές Περιβάλλοντος στην Τοπική Αυτοδιοίκηση από το Πάντειο Πανεπιστήμιο. Τα τελευταία χρόνια διδάσκει σε δημόσια ΙΕΚ και ιδιωτικά σχολεία. Όσον αφορά την πολιτική ενασχόληση, το 2006 εκλέχθηκε Νομαρχιακός Σύμβουλος Ανατολικής Αττικής, καθώς και αντιπρόεδρος του Νομαρχιακού Συμβουλίου. Το 2010, εκλέχθηκε Περιφερειακό Σύμβουλος Αττικής με τον συνδυασμό του Γιάννη Σγουρού και διετέλεσε εντεταλμένος περιφερειακός σύμβουλος Περιβάλλοντος, έως ότου ανεξαρτητοποιήθηκε (AlfaVita - Εκπαιδευτικό Ενημερωτικό Δίκτυο , 2014).

Εικόνα 8: Λογότυπο συνδυασμού «ΑΝΑΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ»³⁵

η γενιά μας ένα βήμα μπροστά

Προγραμματικές θέσεις

Ο συνδυασμός «ΑΝΑΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ» θέτει στο επίκεντρο τον άνθρωπο, εντασσόμενο σε επίπεδο γειτονιάς. Επίσης, αναφέρει ότι τα λιμάνια θα ενοποιηθούν με τις πόλεις, ενώ ιδιαίτερη μνεία κάνει για την ενίσχυση της χρήσης του ποδηλάτου, το οποίο απαιτεί την κατασκευή των κατάλληλων υποδομών. Επιπλέον, ο προγραμματικός λόγος του συνδυασμού τασσόταν, υπέρ της χρήσης της

³⁵ Λαύριο-Λαυρεωτική, Ενημέρωση-Ψυχαγωγία , 2014. Σχέδιο διακήρυξης «ΑΝΑΣΑ» για την Περιφέρεια Αττικής. [Ηλεκτρονικό]

Available at: <http://www.lavriaki.gr/2014/02/01/%CF%83%CF%87%CE%AD%CE%B4%CE%B9%CE%BF-%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CF%8D%CF%81%CE%B7%CE%BE%CE%B7%CF%82-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%83%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%B1->

τεχνολογίας για την εξυπηρέτηση των αναγκών των πολιτών, όπως για παράδειγμα για την λήψη ενός εγγράφου (Cycle Ride , 2014).

9. «ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ-ΑΝΑΤΑΡΣΥΑ ΣΕ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ-ΕΕ-ΔΝΤ»

Επικεφαλής του συνδυασμού αυτού ήταν η Δέσποινα Κουτσούμπα, η οποία γεννήθηκε το 1974 στην Αθήνα και μεγάλωσε στην Κρήτη. Σπούδασε Αρχαιολογία στη Φιλοσοφική Σχολή της Αθήνας και στη συνέχεια έκανε μεταπτυχιακό στην Αρχιτεκτονική Σχολή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Από το 1988 εργάστηκε στον χώρο των εκδόσεων και από το 2006 εργάζεται στην Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού. Η Δέσποινα Κουτσούμπα έχει διατελέσει μέλος του Δ.Σ. της ΑΔΕΔΥ, καθώς και πρόεδρος του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων, κατά την διάρκεια της περιόδου 2011-2014 (Κουτσούμπα , 2018).

Εικόνα 9: Λογότυπο συνδυασμού « ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ-ΑΝΑΤΑΡΣΥΑ ΣΕ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ-ΕΕ-ΔΝΤ»³⁶

Προγραμματικές θέσεις

Ο προγραμματικός λόγος του συνδυασμού κινήθηκε αρχικά, κάνοντας επίθεση στην περιφερειακή αρχή του Γιάννη Σγουρού, δίνοντας έμφαση στις αντιλαϊκές πολιτικές που εφαρμόζουν, ενώ κατηγορήσαν και την Ρένα Δούρου, ως συνεχιστή

³⁶ αντικαπιταλιστική ανατροπή , 2014. *Περιφερειακές_εκλογές 2014*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://anticapitalist-attiki.blogspot.com/>

των πολιτικών της προκατόχων. Επίσης, κατηγορίες απεύθυναν τόσο στην Παφίλη Αθανάσιο όσο και στον Ηλία Παναγιώταρο, επίσης υποψήφιοι, καθώς θεωρήθηκε ότι δεν ήταν όσο ανατρεπτικοί θα έπρεπε. Στα πλαίσια αυτά, έγινε πρόταση έτσι ώστε να δημιουργηθεί ένα ισχυρό λαϊκό κίνημα, προκειμένου να καταργηθεί ο «Καλλικράτης», το Ελληνικό να γίνει πάρκο και να αποδοθεί στους πολίτες, να μην υπάρξει ιδιωτικοποίηση των λιμανιών, να υπάρχει ακύρωση των περιφερειακών σχεδιασμών που αφορούν τη διαχείριση των απορριμμάτων, να υπάρξει αγώνας κατά του φασισμού, καθώς και να ενισχυθεί η χρηματοδότηση προς τον αθλητισμό και τον πολιτισμό (Παντιέρα - αντικαπιταλιστική ενημέρωση , 2014).

10. «ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ-ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ ΠΕΤΡΟΣ»

Επικεφαλής του συνδυασμού «ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ-ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ ΠΕΤΡΟΣ», ήταν ο Πέτρος Μαντούβαλος, ο οποίος γεννήθηκε το 1959 στον Πειραιά, είναι πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και διατηρεί δικηγορικό γραφείο στον Πειραιά. Το 1998 εκλέχθηκε δημοτικός σύμβουλος Πειραιά και στη συνέχεια για μια διετία τοποθετήθηκε επικεφαλής του Δημοτικού Συμβουλίου, ενώ από το 2000 έως και το 2002 ήταν αντιδήμαρχος Πειραιά. Το 2000 όπως και το 2004 εκλέχθηκε βουλευτής στην Α΄ Περιφέρεια του Πειραιά (mani.org.gr, 2018).

Ο Πέτρος Μαντούβαλος, στην προσπάθεια αυτή, είχε την στήριξη του προέδρου της «Ένωσης για την Πατρίδα και το Λαό», Βύρωνα Πολύδωρα, του προέδρου του πολιτικού σχηματισμού «Νέα Μέρα» Χρήστου Ζώη, καθώς και του προέδρου του Χριστιανοδημοκρατικού κόμματος, Νίκου Νικολόπουλου (NEWSBOMB , 2014).

Προγραμματικές θέσεις

Βασική προγραμματική θέση του Πέτρου Μαντούβαλου ήταν η κοινωνική δικαιοσύνη, επιτιθέμενος στον Περιφερειάρχη για τη μη αξιοποίηση των πόρων υπέρ των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Επίσης, ο δεύτερος πυλώνας στον οποίο στηρίχθηκαν οι θέσεις του κ. Μαντούβαλου αφορούσε την αξιοποίηση των πόρων

του ΕΣΠΑ, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, έτσι ώστε να δημιουργηθούν τα κατάλληλα έργα και οι υποδομές (news 24/7 , 2014).

Εικόνα 10: Λογότυπο συνδυασμού «ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ-ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ ΠΕΤΡΟΣ»³⁷

11. «ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ»

Η Μαρία Γιαννακάκη τέθηκε επικεφαλής του συνδυασμού «ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ», ο οποίος είχε την στήριξη της Δημοκρατικής Αριστεράς. Η Μαρία Γιαννακάκη γεννήθηκε στον Πειραιά και αποφοίτησε από την Ιωνίδειο Σχολή, ενώ στη συνέχεια σπούδασε Κλασική Φιλολογία και Πολιτικές Επιστήμες στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας. Ακολούθως, πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στο Παρίσι, με αντικείμενο σπουδών την ιστορία της τέχνης, ενώ κατέχει και μεταπτυχιακό με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα. Από το 2000, είναι στέλεχος της Δημόσιας Διοίκησης, ενώ κατά την διάρκεια της περιόδου 2004-2009 εκπροσώπησε την Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στο Στρασβούργο, στο Συμβούλιο της Ευρώπης, καθώς και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, έχοντας αρμοδιότητες τύπου, επικοινωνίας και πολιτισμού. Το 2012 εκλέχθηκε βουλευτής με τη Δημοκρατική Αριστερά, ενώ ένα χρόνο

³⁷ mek_Pearl , 2014. Ο Π. ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ ανακοίνωσε τα ονόματα του Συνδυασμού του, "ΑΝΑΤΡΟΠΗ στην Αττική" .!!!. [Ηλεκτρονικό]

Available at: <http://pearlmek.blogspot.com/2014/04/o.html>

αργότερα εκλέχθηκε εισηγήτρια κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας στο Συμβούλιο της Ευρώπης. (Γιαννακάκη , 2012).

Προγραμματικές θέσεις

Το βασικό σύνθημα που χρησιμοποίησε ο συνδυασμός της κ. Γιαννακάκη ήταν « Η Περιφέρεια στο Κέντρο», ενώ οι σημαντικότεροι άξονες προτεραιότητας που έθεσε στηρίχθηκαν στην μείωση της ανεργίας, μέσω της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, στην προστασία του περιβάλλοντος, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην βέλτιστη διαχείριση των απορριμμάτων αλλά και στην προστασία και ανάδειξη του πρασίνου. Επιπλέον, ο συνδυασμός κατέδειξε ως ανάγκη την αξιοποίηση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων, καθώς και την υποστήριξη της περιφέρειας στον τομέα της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας. Τέλος, ιδιαίτερη αναφορά έγινε στην προστασία των πολιτιστικών χώρων, καθώς επίσης και στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (Γιαννακάκη , 2012)

Εικόνα 11: Λογότυπο συνδυασμού «ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ»³⁸

³⁸ Γιαννακάκη , Μ., 2012. *Βιογραφικό Σημείωμα*. [Ηλεκτρονικό]

Available at:

<http://www.mariayannakaki.gr/home/root/%CE%BC%CE%B1%CF%81%CE%B9%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%B1%CE%BD%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CE%AC%CE%BA%CE%B7-%CE%B2%CE%B9%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%B9%CE%BA%CF%8C>

2.2 Αποτελέσματα εκλογών

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τα αποτελέσματα των εκλογών την 1^η Κυριακή των Περιφερειακών Εκλογών του 2014.

Πίνακας 28: Αποτελέσματα Α' και Β' Κυριακής για την Περιφέρεια Αττικής-Περιφερειακές Εκλογές 2014³⁹

Επικεφαλής/Συνδυασμός	Ποσοστό Α'/Β' Κυριακή	Αριθμός Ψήφων Α'/Β' Κυριακή	Αριθμός Περιφερειακών Συμβούλων
Δούρου Ειρήνη (Ρένα)- ΔΥΝΑΜΗ ΖΩΗΣ	23,80%/50,82%	386.833/794.231	61
Σγουρός Ιωάννης/Αττική	22,10%/49,18%	359.302/768.609	12
Κουμουτσάκος Γεώργιος- 180 Η Αττική αλλάζει πρόσωπο!	14,08%	228.913	7
Παναγιώταρος Ηλίας- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ	11,13%	180.908	6
Παφίλης Αθανάσιος- ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	10,66%	173.325	5
Χαϊκάλης Παύλος- ΑΤΤΙΚΗ, ΣΥΜΜΕΤΟΧΟΙ ΣΤΟ ΑΥΡΙΟ-ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΪΚΑΛΗΣ	7,17%	116.464	4
Τζήμερος Θάνος- ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΜΑΖΙ!	2,97%	48.242	2
Γάκης Αντώνιος του Σ.- ΑΝΑΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ	2,24%	36.449	1

³⁹ Υπουργείο Εσωτερικών , 2014. *Δημοτικές-Περιφερειακές Εκλογές -Β'Κυριακή -Περιφέρεια Αττικής*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/may2014/dn/public/index.html#%7B%22page%22%3A%22level%22%3A%22params%22%3A%7B%22level%22%3A%22snom%22%3A%22id%22%3A%229%22%7D%7D>

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ			
Κουτσούμπα Δέσποινα- ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ, ΑΝΤΑΡΣΙΑ ΣΕ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ-Ε.Ε.-Δ.Ν.Τ.	2,09%	33.895	1
Μαντούβαλος Πέτρος- ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ Πέτρος Μαντούβαλος	2,00%	32.478	1
Γιαννακάκη Μαρία – ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ	1,76%	28.601	1

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των Περιφερειακών Εκλογών του 2010 στην Περιφέρεια Αττικής.

Πίνακας 29: Αποτελέσματα Α' και Β' Κυριακής για την Περιφέρεια Αττικής-Περιφερειακές Εκλογές 2010⁴⁰

Επικεφαλής/Συνδυασμός	Ποσοστό Α'/Β' Κυριακή	Αριθμός Ψήφων Α'/Β' Κυριακή	Αριθμός Περιφερειακών Συμβούλων
Σγουρός Ιωάννης του Παναγιώτη/ΑΤΤΙΚΗ	24,05%/52,87 %	343.792/522.83 8	61
Κικίλιας Βασίλειος του Παναγιώτη/ΑΤΤΙΚΗ ΝΕΑ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ	20,45%/47,13 %	292.391/466.13 4	12

⁴⁰ Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2010. *Περιφερειακές-Δημοτικές Εκλογές 2010- Β' Κυριακή - Περιφέρεια Αττικής*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: http://ekloges-prev.singularlogic.eu/dn2010/public/index.html#{%22page%22:%22level%22,%22params%22:{%22level%22:%22snom_n%22,%22id%22:%229%22}}

Δημαράς Ιωάννης του Νικολάου/ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ-ΑΡΜΑ ΠΟΛΙΤΩΝ	15,96%	228.115	8
Παφίλης Αθανάσιος του Σπυρίδωνος/ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	14,44%	206.473	8
Γεωργιάδης Σπυρίδων-Αδωνίς του Αθανασίου/ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ	6,57%	93.937	3
Μητρόπουλος Αλέξιος του Παναγιώτη/ΑΤΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-ΟΧΙ ΣΤΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ	6,23%	89.036	3
Διάκος Κωνσταντίνος του Γεωργίου/ΑΤΤΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ	4,04%	57.750	2
Ψαριανός Γρηγόριος του Νικολάου/ΑΤΤΙΚΗ ΓΗ	3,81%	54.480	2
Χάγιος Άγγελος του Φωτίου/ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚ Η ΑΝΑΤΡΟΠΗ, ΑΝΤΑΡΣΙΑ ΣΕ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ-Ε.Ε.-Δ.Ν.Τ.	2,29%	32.678	1
Αλαβάνος Αλέξανδρος του Νικολάου/ΜΕΤΩΠΟ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΤΤΙΚΗ	2,16%	30.926	1

2.3 Ορισμός αντι-περιφερειαρχών,

Με την εκλογή της κ. Δούρου ως Περιφερειάρχη εκλέχθηκαν και οι χωρικοί Αντιπεριφερειάρχες που ήταν οι ακόλουθοι, όπως παρουσιάζονται και στο Παράρτημα 1:

- Κυπριανίδου Ερμίνια, Αντιπεριφερειάρχης Κεντρικού Τομέα Αθηνών.
- Καραμέρος Γιώργος, Αντιπεριφερειάρχης Βόρειου Τομέα Αθηνών.
- Καπάτσης Χρήστος, Αντιπεριφερειάρχης Νότιου Τομέα Αθηνών.
- Τζάκας Σπυρίδων, Αντιπεριφερειάρχης Δυτικού Τομέα Αθηνών.
- Γαβρίλης Γιώργος, Αντιπεριφερειάρχης Πειραιώς.
- Χατζηπέρος Παναγιώτης, Αντιπεριφερειάρχης Νήσων.
- Φιλίππου Πέτρος, Αντιπεριφερειάρχης Αν. Αττικής.
- Βασιλείου Γιάννης, Αντιπεριφερειάρχης Δυτ. Αττικής.

Μετά την εκλογή της νέας Περιφερειακής Αρχής, ορίστηκαν οι ακόλουθοι θεματικοί Αντιπεριφερειάρχες, με θητεία από 01/09/2014 έως και 28/02/2017:

- Αθανασιάδης Παναγιώτης, Αντιπεριφερειάρχης Ψηφιακής Πολιτικής
- Αποστολάκη Ευαγγελία, Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού.
- Θανοπούλου Αικατερίνη, Αντιπεριφερειάρχης Κοινωνικής Πολιτικής.
- Καραμάνος Χρήστος, Αντιπεριφερειάρχης Οικονομικών.
- Λασκαράκη-Κρασοπούλου Βασιλική, Αντιπεριφερειάρχης Έργων και Υποδομών.
- Τασούλη-Γεωργιάδη Ελισάβετ, Αντιπεριφερειάρχης Διοίκησης και Προγραμματικού Σχεδιασμού (ΦΕΚ 599/2014, 2014).

Τον Μάρτιο του 2017, ορίστηκαν από την Περιφερειακή Αρχή, νέοι θεματικοί Αντιπεριφερειάρχες, των οποίων η θητεία λήγει ταυτόχρονα με την λήξη της θητείας της Περιφερειακής Αρχής, δηλαδή 31/08/2019. Οι νέοι Αντιπεριφερειάρχες που ορίστηκαν ήταν οι ακόλουθοι:

- Αθανασιάδης Παναγιώτης, Αντιπεριφερειάρχης Ψηφιακής Πολιτικής.
- Αναγνωστόπουλος Αθανάσιος, Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής.
- Αποστολάκη Ευαγγελία, Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού και Νεότητας.
- Καραμάνος Χρήστος, Αντιπεριφερειάρχης Οικονομικών.

- Σαπουνά Αγγελική (Αγγέλικα), Αντιπεριφερειάρχης Έργων και Υποδομών.
- Τασούλη-Γεωργιάδου Ελισσάβετ, Αντιπεριφερειάρχης Διοίκησης & Προγραμματικού Σχεδιασμού.

Όπως διαπιστώνουμε, μεταξύ των δύο θητειών των θεματικών Αντιπεριφερειάρχων, οι τέσσερις από τους έξι Αντιπεριφερειάρχες παρέμειναν στη θέση τους κατά την αλλαγή θητείας. Ειδικότερα, αμετακίνητοι έμειναν οι: Αθανασιάδης Παναγιώτης-Αντιπεριφερειάρχης Ψηφιακής Πολιτικής, Αποστολάκη Ευαγγελία, η οποία από Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού μετατράπηκε σε Αντιπεριφερειάρχη Πολιτισμού και Νεότητας, Καραμάνος Χρήστος-Αντιπεριφερειάρχης Οικονομικών καθώς και η Τασούλη-Γεωργιάδου Ελισσάβετ ως Αντιπεριφερειάρχης Διοίκησης & Προγραμματικού Σχεδιασμού. Η θέση Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Πολιτικής αντικαταστάθηκε με θέση Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, με αποτέλεσμα η Θανοπούλου Αικατερίνη να αντικατασταθεί από τον Αναγνωστόπουλο Αθανάσιο. Τέλος, αλλαγή σημειώθηκε και στην θέση Αντιπεριφερειάρχη Έργων και Υποδομών, όπου η Λασκαράκη-Κρασοπούλου Βασιλική, αντικαταστάθηκε από την Σαπουνά Αγγελική (Περιφέρεια Αττικής, 2018).

2.4 Σύγκριση εκλεγέντων περιφερειακών συμβούλων 2010-2014

Στο Παράρτημα 1, παρουσιάζονται οι 101 εκλεγέντες Περιφερειακοί Σύμβουλοι Αττικής που εξελέγησαν κατά τις Περιφερειακές εκλογές του 2014, ενώ στο Παράρτημα 2, παρουσιάζονται οι εκλεγέντες Περιφερειακοί Σύμβουλοι, όπως αυτοί προέκυψαν από την εκλογική αναμέτρηση του 2010. Από την σύγκριση των δύο πινάκων που υπάρχουν στα αντίστοιχα Παραρτήματα, διαπιστώνουμε ότι μόλις 11 από τους 101 Περιφερειακούς Συμβούλους επανεκλέγονται, μεταξύ των δύο εκλογικών αναμετρήσεων του 2010 και του 2014. Ειδικότερα, από τον συνδυασμό του Γιάννη Σγουρού, επανεκλέγονται 7 Περιφερειακοί Σύμβουλοι μεταξύ των δύο εκλογικών αναμετρήσεων, ενώ ένας από τους Περιφερειακούς Συμβούλους που είχε εκλεγεί το 2010 με τον Γιάννη Σγουρό, τίθεται το 2014, επικεφαλής παράταξης (Γάκης Αντώνιος). Ένας Περιφερειακό Σύμβουλος, από τον συνδυασμό του Βασίλη

Κικίλια το 2010, εκλέγεται το 2014 με τον συνδυασμό του Γιάννη Σγουρού. Τέλος, δύο Περιφερειακοί Σύμβουλοι με τον Συνδυασμό «Λαϊκή Συσπείρωση Αττικής», επανεκλέχθηκαν μεταξύ των δύο εκλογικών αναμετρήσεων.

2.5 Απόψεις αιρετών της Περιφέρειας Αττικής για τα κριτήρια συμμετοχής και αντιπροσώπευσης

Στην ενότητα αυτή θα παρουσιαστούν οι απόψεις των αιρετών της Περιφέρειας, αναφορικά με τα κριτήρια συμμετοχής και αντιπροσώπευσης. Ειδικότερα, παρουσιάζονται δύο συνεντεύξεις, που πραγματοποιήθηκαν με την εκλεγμένη Περιφερειάρχη Δούρου Ρένα, καθώς και με τον επικεφαλής της αντιπολίτευσης Γιάννη Σγουρό.

Συνέντευξη 1^η – Περιφερειάρχης Ρένα Δούρου

1. Για ποιο λόγο δημιουργήθηκε το σχέδιο Καλλικράτης;

Το Σχέδιο Καλλικράτης αποτέλεσε ουσιαστικά τη συνέχεια του Σχεδίου Καποδίστρια (Ν. 2539/97) του Ελληνικού Κράτους - συνένωση κοινοτήτων σε μεγαλύτερους δήμους. Στόχος του προγράμματος ήταν η δημιουργία ΟΤΑ με αναπτυξιακό και κοινωνικό ρόλο, με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, που να παρέχουν υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους πολίτες, αποτελώντας βασικό πυλώνα της τοπικής ανάπτυξης. Απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη αυτού του στόχου αποτέλεσε η αναδιανομή αρμοδιοτήτων και πόρων ανάμεσα στο κράτος και την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Ειδικότερα, το πρόγραμμα «Καλλικράτης» είχε ως επιδίωξη, αφενός την βελτίωση της τοπικής αυτοδιοίκησης σε διοικητικό, οικονομικό και πολιτικό επίπεδο και αφετέρου, την ανάδειξη του επιτελικού, συντονιστικού και ελεγκτικού χαρακτήρα της κεντρικής διοίκησης. Προς αυτή την κατεύθυνση, επιδιώχθηκε η υιοθέτηση μίας νέας αντίληψης για την αυτοδιοίκηση σε επίπεδο θεσμικής πρόβλεψης, η οποία έδωσε έμφαση στην αποκέντρωση σημαντικών αρμοδιοτήτων καθώς και στην αποκέντρωση προσωπικού, πόρων, λογοδοσίας και ευθύνης.

2. Αντιμετώπισε τα προβλήματα για τα οποία σχεδιάστηκε;

Οι αλλαγές που επέφερε η εφαρμογή του σχεδίου Καλλικράτης, δεν επέφεραν τα αναμενόμενα αποτελέσματα σε κάθε περίπτωση, καθώς οι οργανωτικού τύπου αλλαγές, επέδρασαν κυρίως στην διοικητική αποτύπωση του συστήματος τοπικής αυτοδιοίκησης και όχι στον μετασχηματισμό του χαρακτήρα της. Ενώ παράλληλα δεν συνοδεύθηκαν από την απαραίτητη αποκέντρωση πόρων.

3. Για ποιους λόγους πιστεύετε ότι το σχέδιο Καλλικράτης δεν αντιμετώπισε τα προβλήματα όπως έπρεπε; Μήπως δημιούργησε καινούρια προβλήματα και ποια. Τι έπρεπε να είχε γίνει διαφορετικά;

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, δεν κατάφερε να απεμπλακεί από τον συγκεντρωτισμό της κρατικής εξουσίας, ενώ σε πολλές περιπτώσεις μεταφέρθηκαν στους ΟΤΑ πυρηνικές αρμοδιότητες της Κεντρικής Διοίκησης, χωρίς να συνοδεύονται ωστόσο από ανακατανομή των απαραίτητων οικονομικών ή ανθρώπινων πόρων. Η παρατηρούμενη τάση αποκέντρωσης του κράτους μέσω μεταφοράς αρμοδιοτήτων στους ΟΤΑ και στην κοινωνία των πολιτών στην πραγματικότητα αντικατοπτρίζει την έλλειψη πόρων της κεντρικής διοίκησης, η οποία μετακυλύει το εν λόγω πρόβλημα στην αυτοδιοίκηση. Τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με την οικονομική κρίση, δημιούργησαν φαινόμενα οικονομικής ασφυξίας στους ΟΤΑ, οι οποίοι σε πολλές περιπτώσεις αντιμετώπισαν δυσκολίες να ανταπεξέλθουν στις ενισχυμένες αρμοδιότητές τους, καθώς στερήθηκαν του απαραίτητου υπαλληλικού δυναμικού καθώς και των αναγκαίων οικονομικών πόρων για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

4. Ποιοι παράγοντες έχουν ληφθεί υπόψη για την εισαγωγή του νέου σχεδίου Καλλικράτης (Αντιδράσεις, αντιστάσεις κατοίκων, πολιτικών εφημερίδων κλπ.);

Της εισαγωγής του σχεδίου Καλλικράτη, προηγήθηκαν τα απαραίτητα βήματα που προβλέπονται από την διαδικασία της ανοιχτής διαβούλευσης, η οποία επιτυγχάνεται με τη δημοσιοποίηση, με πρόσφορα μέσα, της σχεδιαζόμενης ρύθμισης, με σκοπό την έγκαιρη ενημέρωση και συμμετοχή σε αυτήν των πολιτών, κοινωνικών φορέων και κάθε ενδιαφερομένου. Υπόχρεος για την κίνηση της διαδικασίας διαβούλευσης είναι ο έχων τη νομοθετική πρωτοβουλία Υπουργός. Το πρόγραμμα Καλλικράτης αναρτήθηκε στις αρχές του 2010 στους δικτυακούς τόπους

www.ypes.gr και www.opengov.gr/ypes προκειμένου να ακολουθηθεί η προβλεπόμενη διαδικασία, βάσει της οποίας το εκάστοτε επισπεύδων Υπουργείο ή Φορέας, αποστέλλει στη Μονάδα Τεκμηρίωσης και Καινοτομιών του ΕΚΔΔΑ δύο ημέρες πριν την έναρξη κάθε διαβούλευσης το Κείμενο διαβούλευσης καθώς και το κάλεσμα του Υπουργού ή υπευθύνου του εκάστοτε Φορέα για τη συμμετοχή των πολιτών στη διαβούλευση.

5. Κατά τη γνώμη σας ενισχύθηκε ο ρόλος των Περιφερειών την τελευταία 10ετία;

Στο σύγχρονο διεθνές περιβάλλον, υπάρχει η τάση οι περιφέρειες να αναδύονται ως σημαντικά κύτταρα οικονομικής ανάπτυξης, με τις σύγχρονες μεθόδους και στρατηγικές για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας να λαμβάνουν έντονη χωρική διάσταση. Συνεπώς, ο ρόλος που καλούνται να παίξουν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι ιδιαίτερος σημαντικός, με την τοπική αυτοδιοίκηση να καλείται να συμβάλει καθοριστικά στην βελτίωση των οικονομικών δεικτών μιας χώρας, συμβάλλοντας για παράδειγμα στην δημιουργία θέσεων εργασίας και στην διασφάλιση κοινωνικής συνοχής.

6. Οι Περιφέρειες παρουσιάζουν προβλήματα οικονομικής και διοικητικής λειτουργίας; Που οφείλεται αυτό; Έχουν γίνει κάποια βήματα για την αλλαγή της κατάστασης;

Όπως προαναφέρθηκε, η δημιουργία της αιρετής Περιφέρειας, με την σημερινή της μορφή, συνέπεσε με την δύσκολη δημοσιονομική συγκυρία για την χώρα, δυσχεραίνοντας την λειτουργία της, δεδομένων των περιορισμένων πόρων. (βλ. και απάντηση 3).

7. Κατάργηση των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων στις αιρετές Περιφέρειες.

Εκείνο που πρέπει να αναφερθεί σε σχέση με το μέλλον της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και σε ότι αφορά τη σχέση Αποκεντρωμένης Διοίκησης και Περιφέρειας είναι η απαλλαγή από την κουλτούρα της διαρκούς εποπτείας από σειρά

διαφορετικών ελεγκτικών, εποπτικών οργανισμών της κεντρικής εξουσίας – την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, τις Αρχαιολογικές Υπηρεσίες, τα Δασαρχεία κλπ. που επιτείνουν την γραφειοκρατία και αυξάνουν τα διοικητικά βάρη, ενώ παράλληλα προκαλούν μεγάλη καθυστέρηση στην υλοποίηση αποφάσεων και από δικλείδες ασφαλείας, καταλήγουν να λειτουργούν ως ανασταλτικοί παράγοντες.

8. Ολοκλήρωση των Διοικητικών ενεργειών και αποφυγή κατακερματισμού τους.

Σε συνέχεια της ανωτέρω απάντησης, ο κατακερματισμός των Διοικητικών ενεργειών, οφείλεται στα πολλά διαφορετικά στάδια ελέγχου, τα οποία λόγω της επί σειρά ετών κακής νομοθέτησης, αποτελούν τελικά τροχοπέδη στην ολοκλήρωση των απαιτούμενων κάθε φορά διαδικασιών, παρά επιτελούν τον αρχικό τους σκοπό, αναφορικά με την καταπολέμηση της αυθαιρεσίας. Για τον λόγο αυτό είναι απαραίτητη η εκ νέου, σαφής και ξεκάθαρη αποτύπωση των αρμοδιοτήτων κάθε φορέα, με διάκριση ως προς την κάθετη ροή των διοικητικών διαδικασιών.

9. Καθετότητα μεταξύ των βαθμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης χωρίς επάλληλες και αλληλεπικαλυπτόμενες αρμοδιότητες.

Σε κάποιο βαθμό, οι αρμοδιότητες μεταξύ Δήμων και Περιφερειών είναι διακριτές, χωρίς αυτό να σημαίνει πως η εμπλοκή πολλών άλλων φορέων, κατά τα διάφορα στάδια άσκησης τους, η οποία αποτυπώνεται με σύνθετο και ασαφή τρόπο στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, δεν δημιουργεί διοικητικά κωλύματα. (βλ. και απαντήσεις 7 και 8).

10. Πως εντάσσονται τα νέα αιρετά όργανα-θεσμοί στο πολιτικό σύστημα;

Ο Καλλικράτης, μέσω των νέων αιρετών οργάνων, προσπάθησε να διευρύνει την αντιπροσώπευση στο επίπεδο διακυβέρνησης των ΟΤΑ Β' βαθμού και μεταβιβάζοντας αρμοδιότητες από την Κεντρική Διοίκηση, να ισχυροποιήσει την θέση των τοπικών κοινωνιών στο πλαίσιο του πολιτικού συστήματος και της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, ενδυναμώνοντας τον ρόλο των ΟΤΑ.

11. Κατά πόσο οι κομματικές καταβολές επηρεάζουν τη λειτουργία των Περιφερειακών οργάνων στη λήψη αποφάσεων;

Το Περιφερειακό Συμβούλιο της Αττικής, επί παραδείγματι, αποτελείται από εκατόν ένα (101) μέλη και βάσει του ν.3852/2010, τα τρία πέμπτα (3/5) των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου καταλαμβάνει ο επιτυχών συνδυασμός και τα δύο πέμπτα (2/5) οι επιλαχόντες, ανάλογα με τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν. Συνεπώς τα μέλη του, εκλέγονται στο πλαίσιο μιας πολιτικής παράταξης, με συγκεκριμένο πρόγραμμα δράσεων και πολιτικών για την Περιφέρεια. Σε ότι αφορά τον επικεφαλής του Φορέα, τον αιρετό Περιφερειάρχη, επίσης εκλέγεται ως επικεφαλής μιας παράταξης, έχοντας κομματική προέλευση, ωστόσο και στις δύο περιπτώσεις τα αιρετά όργανα καλούνται να εκπροσωπούν όλους και να προωθούν πολιτικές και δράσεις που να έχουν θετικό πρόσημο στο σύνολο της Περιφέρειας, ανεξαρτήτως κομματικών καταβολών.

12. Τι σηματοδοτεί αυτό για τη λειτουργία του κράτους;

Επί της ουσίας θα μπορούσε να σηματοδοτεί μια ουσιαστική αποκέντρωση της άσκησης πολιτικής, όπου το κέντρο λήψης απόφασης θα μεταφέρεται πλησιέστερα στον πολίτη, όντας σε άμεση διαβούλευση και αλληλεπίδραση με αυτόν και σε υγιή απόσταση από κομματικές κατευθύνσεις προς όφελος της κοινωνίας.

13. Είστε υπέρ της απλής αναλογικής;

Η απλή αναλογική αποτελεί τομή στην Αυτοδιοίκηση, καθώς αποτυπώνει τη γνήσια επιλογή των πολιτών, αποτελεί έναν δρόμο προς την αλλαγή της επικρατούσας νοοτροπίας, προωθώντας την κουλτούρα συνεργασιών στη βάση προγραμματικών συγκλίσεων και εξεύρεση λύσεων.

14. Τι έχουμε μάθει από την εμπειρία των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Το ελληνικό κράτος αποτελούσε για πολλά χρόνια ένα από τα πλέον συγκεντρωτικά με όρους διοίκησης στον ευρωπαϊκό χώρο, ενώ σταδιακά και μέσω του Προγράμματος Καλλικράτης, φιλοδοξούσε να υιοθετήσει ένα αποκεντρωμένο

μοντέλο διοίκησης. Η εξέλιξη αυτή δεν αποτελεί μεμονωμένο φαινόμενο στον ευρωπαϊκό χώρο, δεδομένου ότι στο σύνολο των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρατηρείται την τελευταία εικοσαετία μια ισχυρή τάση ενίσχυσης της αποκέντρωσης και της τοπικής αυτοδιοίκησης (regionalization), τόσο σε ενιαία, παραδοσιακά, κράτη (Γαλλία) όσο και σε άλλα που μέχρι τώρα ανέπτυσαν κεντρομόλες δυνάμεις (Βρετανία). Τα κράτη αυτά έρχονται να προστεθούν στον κατάλογο των κλασικών ομοσπονδιακών (Γερμανία).

15. Τι προτείνετε εσείς για τη καλύτερη οργάνωση των Περιφερειών;

Έχουμε χρέος να συμβάλλουμε στην απελευθέρωση της δυναμικής που εμπεριέχει ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της τοπικής και περιφερειακής αυτονομίας, όπως τονίζεται στις επεξεργασίες του Συμβουλίου της Ευρώπης και συγκεκριμένα στο Κογκρέσο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών (<https://www.coe.int/en/web/congress/home>) καθώς και από τον ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας (<https://www.coe.int/en/web/congress/the-charter-how-it-works>, ειδικότερα σε ό,τι αφορά την επικύρωση από την Ελλάδα: https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/122/declarations?p_auth=aZx12ooh&_coconventions_WAR_coeconventionsportlet_enVigueur=false&_coconventions_WAR_coeconventionsportlet_searchBy=state&_coconventions_WAR_coeconventionsportlet_codePays=GRE&_coconventions_WAR_coeconventionsportlet_codeNature=10).

Συνέντευξη 2^η – Επικεφαλής αντιπολίτευσης Γιάννης Σγουρός

1. Για ποιο λόγο δημιουργήθηκε το σχέδιο Καλλικράτης;

Το 2010 ψηφίστηκε η Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα «Καλλικράτης», στην οποία έγινε προσπάθεια μιας βαθιάς τομής στη συγκρότηση – αναδιάρθρωση του κράτους σε όλα τα επίπεδα, στις σχέσεις των επιπέδων και ποιο ειδικά στο ρόλο του τοπικού κράτους. Επικεντρώνοντας θα ξεχωρίζαμε δύο από τους στόχους αυτής της τομής:

- Προσαρμογή του κράτους στο σύνολό του σε ένα μοντέλο που συγκροτείται στον περιορισμό του ρόλου του κράτους σε επιτελικό επίπεδο από τη μια και μια «τοπική αυτοδιοίκηση» με ένα σύνολο αποφασιστικών αρμοδιοτήτων από την άλλη, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες αυτού που αποκαλείται «τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη», πάντα βέβαια μέσα από την ενίσχυση και διείσδυση της αγοράς στην τοπική κλίμακα.
- Εναρμόνιση με το θεσμικό πλαίσιο και το μοντέλο διακυβέρνησης της ΕΕ, την κοινοτική χρηματοδότηση και τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις της.

Η Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης αποσκοπούσε στην εξοικονόμηση πόρων των φορολογούμενων πολιτών μέσω του περιορισμού του αριθμού των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των νομικών τους προσώπων και στην εξορθολογισμένη διαχείριση τους.

Ταυτόχρονα, το σημαντικότερο πλεονέκτημα της Νέας Αρχιτεκτονικής ήταν η αναπτυξιακή της προοπτική. Η συγκρότηση και λειτουργική αυτοδυναμία των ΟΤΑ τους καθιστά ικανούς να διευκολύνουν, να ενθαρρύνουν και να στηρίζουν την ανάληψη τοπικών πρωτοβουλιών, να γίνουν δηλαδή, βασικός συντελεστής της τοπικής ανάπτυξης. Πρόκειται για μια ανάπτυξη νέου τύπου που τα κύρια χαρακτηριστικά της βασίζονταν στην αξιοποίηση των τοπικών και περιφερειακών συγκριτικών πλεονεκτημάτων, σεβασμό στο περιβάλλον και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

2. Αντιμετώπισε τα προβλήματα για τα οποία σχεδιάστηκε;

Στην αρχή της εφαρμογής του προσπάθησε η αυτοδιοίκηση Α΄ και Β΄ βαθμού να αντιμετωπίσει όλα τα προβλήματα, όμως μέχρι ένα βαθμό και αυτό γιατί το 2011 είναι η χρονιά που ξεκίνησε η οικονομική κρίση και ακολούθησε η υλοποίηση του αυστηρού προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής, με αποτέλεσμα να περιορίσουν σημαντικά κάθε θετική συνέπεια της μεταρρύθμισης.

3. Για ποιους λόγους πιστεύετε ότι το σχέδιο Καλλικράτης δεν αντιμετώπισε τα προβλήματα όπως έπρεπε; Μήπως δημιούργησε καινούρια προβλήματα και ποια. Τι έπρεπε να είχε γίνει διαφορετικά;

Η οικονομική κρίση και εφαρμογή των μνημονίων στέρησε την αυτοδιοίκηση περίπου από το 65% των θεσμοθετημένων πόρων της. Αυτό δυσχέρανε την εύρυθμη λειτουργία των δήμων και των περιφερειών εφόσον δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν στις στοιχειώδεις ανάγκες τους.

Άλλος παράγοντας είναι ότι παρέμεινε παράλληλα με τη λειτουργία του α' και β' βαθμού αυτοδιοίκησης ο κρατικός αποκεντρωτικός φορέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με σημαντικές αρμοδιότητες και προσωπικό του οποίου η ύπαρξη και μόνο προσθέτει γραφειοκρατία και αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων. Ο συγκεκριμένος θεσμός μπορεί να καταργηθεί μόνο μετά από Συνταγματική Αναθεώρηση.

Επίσης το Πρόγραμμα Καλλικράτης προέβλεπε αρκετά Προεδρικά Διατάγματα και Υπουργικές Αποφάσεις που μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί ακόμη.

Τέλος όλες οι κυβερνήσεις που έχουν περάσει από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα αφαιρούσαν αρμοδιότητες αντί να προσθέτουν και αντί να έχουμε αποκέντρωση είχαμε συγκέντρωση αρμοδιοτήτων στο κεντρικό κράτος. Επίσης και στην περίπτωση που μεταφέρθηκαν αρμοδιότητες μεταφέρθηκαν χωρίς τους αντίστοιχους πόρους και κατά παράβαση του άρθρου 102 του Συντάγματος.

4. Ποιοι παράγοντες έχουν ληφθεί υπόψη για την εισαγωγή του νέου σχεδίου Καλλικράτης (Αντιδράσεις, αντιστάσεις κατοίκων, πολιτικών εφημερίδων κλπ.);

Πάντα όταν συντάσσεται ένα νέο σχέδιο αλλαγής στην αρχή υπάρχουν αντιδράσεις σε κάθε κοινωνία. Έτσι έγινε και στο συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Επίσης ένα σχέδιο αλλαγής για να έχει όσο το δυνατόν λιγότερες αντιδράσεις θα πρέπει να γίνεται με αξιολόγηση του υφιστάμενου, με την περιγραφή των προβλημάτων, μετά τη σύνταξη νέου σχεδίου, με την προώθηση για διαβούλευση σε όλους τους φορείς με συζητήσεις, διάλογο, προτάσεις και τέλος ψήφιση στη Βουλή.

5. Κατά τη γνώμη σας ενισχύθηκε ο ρόλος των Περιφερειών την τελευταία 10ετία;

Ενισχύθηκε γιατί με τον Καλλικράτη ο ρόλος των Περιφερειών έγινε αναπτυξιακός και δόθηκαν και σημαντικές αρμοδιότητες όπως η διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων (ΕΣΠΑ) με αποτέλεσμα τα τελευταία χρόνια να αυξηθεί η απορρόφηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων και να γίνουν σημαντικά μεγάλα έργα στις Περιφέρειες. Βέβαια θα μπορούσαν να δοθούν και άλλες σημαντικές αρμοδιότητες όπως τη διαχείριση των νοσοκομείων που ενώ στην αρχή είχε μεταφερθεί στις Περιφέρειες μετά επανήλθε στο κεντρικό κράτος.

6. Οι Περιφέρειες παρουσιάζουν προβλήματα οικονομικής και διοικητικής λειτουργίας; Που οφείλεται αυτό; Έχουν γίνει κάποια βήματα για την αλλαγή της κατάστασης;

Όπως ανέφερα και παραπάνω σύμφωνα με τον Καλλικράτη στις Περιφέρειες πρέπει κάθε χρόνο να δίνονται συγκεκριμένοι Κρατικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ) οι οποίοι προέρχονται από συγκεκριμένο ποσοστού του Φόρου Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων και ποσοστό του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας επί των συνολικών ετήσιων εισπράξεων των φόρων αυτών. Όμως εξαιτίας της οικονομικής κρίσης δεν δίνονται αυτοί οι πόροι και κάθε χρόνο υπάρχει και μεγαλύτερη περικοπή. Επίσης στις Περιφέρειες υπάρχει και τρομερή έλλειψη προσωπικού εξαιτίας της απαγόρευσης των προσλήψεων. Όλα αυτά δημιουργούν προβλήματα τόσο οικονομικής όσο και διοικητικής λειτουργίας των Περιφερειών.

7. Κατάργηση των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων στις αιρετές Περιφέρειες.

Είναι απαραίτητη και αναγκαία. Θα πρέπει όμως να προηγηθεί αναθεώρηση του Συντάγματος. Θα είναι ένα αποφασιστικό βήμα στην κατεύθυνση της ενδυνάμωσης της αυτοτέλειας των δήμων και των περιφερειών.

8. Ολοκλήρωση των Διοικητικών ενεργειών και αποφυγή κατακερματισμού τους.

Είναι το υπ' αρ. ένα πρόβλημα της δημόσιας διοίκησης στην χώρα μας. Η εμπλοκή διαφόρων φορέων από διαφορετικές βαθμίδες διοίκησης για τη διεκπεραίωση της ίδιας υπόθεσης προκαλεί απώλεια χρόνου και χρήματος στους

πολίτες και αποδομεί το όποιο αίσθημα εμπιστοσύνης στο κράτος. Η ενσωμάτωση διαδικασιών ηλεκτρονικής διεκπεραίωσης των υποθέσεων θα διευκόλυνε αρκετά σε αυτή την περίπτωση.

9. Καθετότητα μεταξύ των βαθμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης χωρίς επάλληλες και αλληλεπικαλυπτόμενες αρμοδιότητες.

Οι Δήμοι και οι Περιφέρειες σύμφωνα με τον Καλλικράτη είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και αποτελούν τον πρώτο και το δεύτερο βαθμό αντίστοιχα. Μεταξύ των δύο βαθμών δεν υφίστανται σχέσεις ελέγχου και ιεραρχίας αλλά συνεργασίας και συναλληλίας οι οποίες αναπτύσσονται βάσει του νόμου, κοινών συμφωνιών, καθώς και με το συντονισμό κοινών δράσεων. Στα άρθρα του Καλλικράτη προβλέπεται η διαβαθμιδική συνεργασία όμως μέχρι σήμερα υπάρχουν ελάχιστα παραδείγματα διαβαθμιδικής συνεργασίας στη Χώρα μας. Και αυτό γιατί στον Καλλικράτη αφενός μεν δεν προσδιορίζονται οι σκοποί μιας τέτοιας συνεργασίας, αφετέρου δε, δεν έχουν διαδοθεί στην χώρα μας τέτοιου είδους συνεργασίες όπως στη Ευρώπη. Επίσης ο «Καλλικράτης» προβλέπει μια Υπουργική Απόφαση, που θα ρύθμιζε κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή αυτής της συνεργασίας, η οποία μέχρι σήμερα δεν έχει εκδοθεί όπως και πολλές άλλες που αναφέρονται στο Πρόγραμμα. Ακόμη υπάρχει και έλλειψη αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ δήμων και περιφερειών και αυτό οφείλεται στις αρμοδιότητες των δύο βαθμών. Θα πρέπει να ξεκαθαριστούν οι αρμοδιότητες και να μην υπάρχουν επικαλύψεις σε πολλούς τομείς τόσο μεταξύ των δήμων και περιφερειών όσο και της κεντρικής διοίκησης.

10. Πως εντάσσονται τα νέα αιρετά όργανα-θεσμοί στο πολιτικό σύστημα;

Δεν υπάρχει ιδιαίτερη διαφοροποίηση σε σχέση με το παρελθόν. Οι δήμοι παρέμειναν ως είχαν, αποτελώντας τον α' βαθμό αυτοδιοίκησης, οι περιφέρειες διαδέχθηκαν τις αιρετές νομαρχίες, αποτελώντας τον β' βαθμό.

11. Κατά πόσο οι κομματικές καταβολές επηρεάζουν τη λειτουργία των Περιφερειακών οργάνων στη λήψη αποφάσεων;

Πρόκειται για κριτήριο υποκειμενικό. Προσωπικά έχω τονίσει επανειλημμένα ότι ο αυτοδιοικητικός πρέπει να είναι 100 μέτρα μακριά από το κόμμα για να λαμβάνει αποφάσεις με ορθά και αντικειμενικά κριτήρια. Κόμμα και αυτοδιοίκηση δεν πάνε μαζί. Δεν χωράνε δύο καρπούζια κάτω από την ίδια μασχάλη.

12. Τι σηματοδοτεί αυτό για τη λειτουργία του κράτους;

Ο Καλλικράτης υπήρξε μια σαφής μεταρρυθμιστική καινοτομία στη λειτουργία του Κράτους. Η κατάργηση των νομαρχιών και ο μετασχηματισμός τους σε αιρετές περιφέρειες, η εκχώρηση των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων στον β' βαθμό αυτοδιοίκησης, οι μεγάλες οικονομίες κλίμακος με καταργήσεις οργανισμών και ΝΠΔΔ, υπήρξαν πολύ σημαντικές προοδευτικές και δημοκρατικές καινοτομίες. Καινοτομίες που έστρωσαν το έδαφος ώστε με τις απαραίτητες συνταγματικές αλλαγές (κατάργηση αποκεντρωμένων διοικήσεων) να μπορέσει η λειτουργία του κράτους να γίνει πιο συνεκτική, πιο αποτελεσματική και αποδοτική για τους πολίτες. Αντιθέτως το νομοθέτημα του Κλεισθένη δεν προχωρά σε καμία αλλαγή υπέρ της αυτοδιοίκησης παρά μόνο στην αλλαγή του εκλογικού συστήματος και στην εισαγωγή μιας παραλλαγής της απλής αναλογικής.

13. Είστε υπέρ της απλής αναλογικής;

Είμαι υπέρ της απλής αναλογικής, αλλά όχι όμως όπως ψηφίστηκε με τον νόμο του Κλεισθένη (Ν. 4555/2018) για την τοπική αυτοδιοίκηση. Σε μία ευνομούμενη πολιτεία πρέπει να συνδυάζεται η αποτύπωση της δημοκρατικής λαϊκής ετυμιογορίας με την καλή και αποτελεσματική διακυβέρνηση. Ο τρόπος όμως εκλογής και που προτείνει η σημερινή κυβέρνηση για την αυτοδιοίκηση απέχει πολύ από αυτό που λέμε καλή διακυβέρνηση.

Το νέο σύστημα θα επιφέρει με μαθηματική ακρίβεια τρία βασικά δεινά : Ακυβερνησία, Αστάθεια, Συναλλαγή.

Η ιστορία γράφει και δεν ξεγράφει ότι όποτε η απλή αναλογική εφαρμόστηκε στην Ελλάδα έφερε την καταστροφή.

Το 1926-28, είχαμε 13 κόμματα στη Βουλή, πέντε κυβερνήσεις σε δύο χρόνια. Μετά, η περίοδος 1932-36. Δεν συμφωνούσαν να συγκυβερνήσουν ο Τσαλδάρης με τον Βενιζέλο. Είχαμε τέσσερις εκλογές σε 4 χρόνια. Η απλή αναλογική και η

ασυνεννοησία οδήγησαν στο τέλος της Δημοκρατίας με τον Μεταξά. Η απλή αναλογική εφαρμόστηκε και την περίοδο 1950-52. Μπήκαν στη Βουλή 13 κόμματα. Μαζεύαμε τα κουρέλια μας μετά τον Εμφύλιο και δεν είχαμε ισχυρή κυβέρνηση για δύο χρόνια.

14. Τι έχουμε μάθει από την εμπειρία των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Στην Ε.Ε. η εδαφική και θεσμική οργάνωση εξελίσσεται συνεχώς, ως αποτέλεσμα της διαδικασίας της αποκέντρωσης που πραγματοποιείται σε πολλές χώρες της Ευρώπης. Τόσο ο αριθμός των τοπικών διοικητικών επιπέδων, όσο και οι αρμοδιότητες και ο βαθμός αυτονομίας των τοπικών αρχών έχουν μεταβληθεί για να συμβαδίσουν με τις ιστορικές και πολιτικές εξελίξεις ανάμεσα στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. Η ευρωπαϊκή τοπική αυτοδιοίκηση είναι οργανωμένη σε πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο και τριτοβάθμιο επίπεδο ανάλογα με το μέγεθος της εκάστοτε χώρας και τη διαδικασία αποκέντρωσης, όπως αυτή εξελίσσεται. Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες έχουν ήδη ολοκληρωθεί οι μεταρρυθμίσεις σχετικά με τη δομή του κράτους της τοπικής αυτοδιοίκησης με στόχο τον περιορισμό του αριθμού των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ και την ενίσχυση του ρόλου της τριτοβάθμιας αυτοδιοίκησης.

Στην Ε.Ε. οι Περιφέρειες έχουν σημαντικό ρόλο σε σχέση με τη λήψη και την εφαρμογή αποφάσεων σε κοινωνικά, περιβαλλοντικά, οικονομικά και άλλα θέματα. Ορισμένες Περιφέρειες απολαμβάνουν μεγάλο αριθμό αυτονομίας, κυρίως στα ομόσπονδα κράτη που βρίσκονται στην Γερμανία και στην Αυστρία. Το ίδιο ισχύει και για τις Ισπανικές αυτόνομες κοινότητες και της Ιταλικές Περιφέρειες. Οι Περιφέρειες στις χώρες αυτές έχουν δική τους νομοθετική εξουσία, δική τους κυβέρνηση, αποκλειστικές αρμοδιότητες, (που περιλαμβάνουν καθήκοντα εποπτείας στις υπόλοιπες κυβερνητικές βαθμίδες) και σημαντική οικονομική αυτονομία. Στα υπόλοιπα κράτη το περιφερειακό επίπεδο έχει πιο περιορισμένη αυτονομία και λιγότερο εκτενείς αρμοδιότητες, οι οποίες συνήθως εξαρτώνται από τα αποτελέσματα της διαδικασίας της αποκέντρωσης, όπως και στη χώρα μας.

15. Τι προτείνετε εσείς για τη καλύτερη οργάνωση των Περιφερειών;

Για την καλύτερη οργάνωση των Περιφερειών θα πρέπει η Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε) να αναλάβει πρωτοβουλίες σε συνεργασία με τις Περιφέρειες και να διαμορφώσουν συνολικές προτάσεις για το ρόλο τους εντός του πλαισίου ενός ευνοούμενου και αποκεντρωμένου κράτους, στο οποίο η λήψη και η εφαρμογή των αποφάσεων θα λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο κοντά στους πολίτες και θα στοχεύουν στην ενίσχυση της οικονομικής αυτοτέλειάς τους, στην αποτελεσματική τοπική διακυβέρνηση και στην απεξάρτηση από το κεντρικό γραφειοκρατικό κράτος και τους μηχανισμούς του.

Επίσης θα πρέπει στη χώρα μας να προωθηθεί η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση όπου προϋποθέτει την αξιολόγηση και την επαναοριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των τριών επιπέδων της δημόσιας διοίκησης κατά τομέα δημόσιας πολιτικής (ή κατά λειτουργική περιοχή) καθώς και τη συστημική συνεργασία των επιπέδων αυτών. Η κεντρική διοίκηση θα πρέπει να αναθεωρήσει το ρόλο της με κατεύθυνση την αποκέντρωση αρμοδιοτήτων, πόρων και μέσων και την υιοθέτηση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Έτσι θα αποφεύγεται η συγκέντρωση των αποφάσεων σε ένα και μοναδικό επίπεδο εξουσίας και θα διασφαλίζεται ότι οι πολιτικές χαράσσονται και υλοποιούνται στο πλέον ενδεδειγμένο επίπεδο.

Απόλυτη τήρηση, σεβασμός και εμπέδωση, σε κάθε μεταρρύθμιση, των συνταγματικών αρχών της διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας των ΟΤΑ (άρθρο 102 του Συντάγματος). Ενιαίο πλαίσιο κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ κράτους και αυτοδιοίκησης και μεταξύ των επιπέδων της αυτοδιοίκησης. Το κράτος πρέπει να κρατήσει τον επιτελικό ρόλο ενώ οι ΟΤΑ τον εκτελεστικό και διοικητικό. Αυτό σημαίνει κατανομή του συνόλου των αρμοδιοτήτων σε όλα τα επίπεδα με ένα και μόνο νόμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Η περίπτωση της Περιφέρειας Κρήτης

3.1 Συνδυασμοί που συμμετείχαν

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι συνδυασμοί που συμμετείχαν στις Περιφερειακές Εκλογές του 2014 στην Περιφέρεια Κρήτης, οι επικεφαλής τους, καθώς επίσης και βασικές θέσεις που αφορούν τον προγραμματικό τους λόγο.

1. ΚΡΗΤΗ ΠΡΩΤΗ ΔΥΝΑΜΗ

Πρόκειται για τον συνδυασμό που είχε εκλεγεί το 2010 με επικεφαλής τον Σταύρο Αρναουτάκη και την στήριξη τότε του ΠΑΣΟΚ. Ο Σταύρος Αρναουτάκης γεννήθηκε το 1956 και μεγάλωσε στις Αρχάνες Ηρακλείου Κρήτης, ενώ από το 1981 έως και το 1991 διετέλεσε στέλεχος ιδιωτικής επιχείρησης. Από το 1990 έως και το 2004 διετέλεσε Δήμαρχος Αρχανών, έχοντας εκλεγεί συνολικά τέσσερις φορές, ενώ το 2004 εκλέχθηκε Ευρωβουλευτής έως και το 2009, όπου εξελέγη Βουλευτής Ηρακλείου με το ΠΑΣΟΚ και ανέλαβε καθήκοντα Υφυπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Το 2010 εκλέχθηκε ως ο πρώτος αιρετός Περιφερειάρχης Κρήτης και διετέλεσε μέλος του Δ.Σ. της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝ.Π.Ε.) καθώς και μέλος του Δικτύου των Παράκτιων Περιφερειών της Ευρώπης (CPMR) (Περιφέρεια Κρήτης, 2018).

Προγραμματικές θέσεις

Βασικοί στόχοι που έχουν τεθεί από τον επικεφαλής του Συνδυασμού Σταύρο Αρναουτάκη, είναι να μετατραπεί η Περιφέρεια σε πόλο γνώσης και καινοτομίας, καθώς και να καταφέρει να προσελκύσει ποιοτικό τουρισμό. Επίσης, στόχος είναι η εξωστρέφεια, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η προσέλκυση επενδύσεων, οι οποίες θα σέβονται το περιβάλλον και θα καταστήσουν το νησί πρότυπο κέντρο Πράσινης Ανάπτυξης. Επιπρόσθετα, ιδιαίτερη βάση, δίνεται στην στήριξη των τοπικών προϊόντων και επιχειρήσεων, καθώς επίσης και στην ανάδειξη και προστασία του πλούσιου πολιτιστικού αποθέματος της Κρήτης (ΚΡΗΤΗ ΠΡΩΤΗ ΔΥΝΑΜΗ, 2014)

Εικόνα 12: Λογότυπο συνδυασμού «ΚΡΗΤΗ ΠΡΩΤΗ ΔΥΝΑΜΗ»⁴¹

2. ΚΡΗΤΗ ΜΠΟΡΟΥΜΕ

Ο συνδυασμός «ΚΡΗΤΗ ΜΠΟΡΟΥΜΕ», στηρίχθηκε από τη Νέα Δημοκρατία και είχε επικεφαλής τον Σεραφείμ Τσόκα. Ο Σεραφείμ Τσόκας γεννήθηκε το 1961 στον Ασπρόπυργο Αττικής και στη συνέχεια φοίτησε στο Οικονομικό Τμήμα της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, ενώ ακολούθως έλαβε μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών στον τομέα του marketing και των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Επιστρέφοντας από τις μεταπτυχιακές του σπουδές, που διεξήχθησαν στην Αμερική, εργάστηκε στον μεγάλες επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα. Όσον αφορά την πολιτική, το 2000 ήταν υποψήφιος βουλευτής στην Περιφέρεια Αττικής, ενώ το 2002 ήταν υποψήφιος νομάρχης Δυτικής Αττικής, χωρίς να καταφέρει να εκλεγεί. Από το 2004 έως και το 2009 διετέλεσε διορισμένος Γενικός Γραμματέας στην Περιφέρεια Κρήτης (eklogika , 2018).

Προγραμματικές θέσεις

Βασικός πυλώνας των προγραμματικών θέσεων του συνδυασμού «ΚΡΗΤΗ ΜΠΟΡΟΥΜΕ», είναι η επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς επίσης η

⁴¹ ZARPA NEWS.GR, 2014. *Χανιά | Ανοίξε το εκλογικό κέντρο του συνδυασμού "Κρήτη Πρώτη Δύναμη"*. [Ηλεκτρονικό]

Available at: <https://www.zarpanews.gr/%CF%87%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CE%AC-%CE%AC%CE%BD%CE%BF%CE%B9%CE%BE%CE%B5-%CF%84%CE%BF-%CE%B5%CE%BA%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%BA%CE%AD%CE%BD%CF%84%CF%81%CE%BF-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%83%CF%85/>

αντιμετώπιση του προβλήματος της ανεργίας. Επίσης, γίνεται αναφορά για την διασφάλιση της αειφορίας, της προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς επίσης και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, ενώ δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην βελτίωση του τουριστικού προϊόντος της Κρήτης, καθώς και στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου (Planet fm 90.6 , 2014).

Εικόνα 13: Λογότυπο του συνδυασμού «ΚΡΗΤΗ ΜΠΟΡΟΥΜΕ»⁴²

3. ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Η «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΡΗΤΗΣ», είναι ο συνδυασμός που στήριξε ο ΣΥΡΙΖΑ το 2014, με επικεφαλής τον Μιχάλη Κριτσωτάκη. Ο Μιχάλης Κριτσωτάκης γεννήθηκε στο Ηράκλειο και σπούδασε διοίκηση επιχειρήσεων, κάνοντας μεταπτυχιακές σπουδές στη Διοίκηση των Οργανισμών. Εργάζεται ως εκπαιδευτικός και το 2009 εκλέχθηκε βουλευτής για πρώτη φορά. Στο παρελθόν, έχει διατελέσει γενικός γραμματέας του Εργατικού Κέντρου Ηρακλείου, καθώς και Γενικός Γραμματέας του Δήμου Ηρακλείου (vouiwatch , 2018).

Προγραμματικές θέσεις

Βασικός άξονας των προγραμματικών θέσεων του συνδυασμού αυτού ήταν η παραγωγική ανασυγκρότηση της Περιφέρειας Κρήτης, καθώς και η ανάδειξη του ρόλου που μπορεί να διαδραματίσει η αιρετή Περιφέρεια. Επίσης, αναδεικνύονταν η ανάγκη για κοινωνική δικαιοσύνη, καθώς και η δυνατότητα αξιοποίησης των σημαντικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων που έχει η Περιφέρεια Κρήτης. Επιπροσθέτως, γινόταν αναφορά για την αξιοποίηση και ανάδειξη εναλλακτικού

⁴² Planet fm 90.6 , 2014. *Τις προγραμματικές του θέσεις για τον Τουρισμό παρουσίασε ο υπ. Περιφερειάρχης Κρήτης, Σ. Τσόκας.* [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://planet-radio.gr/programmatikes-ttheseis-tourismo-tsokas-ap14>

τουρισμού, ο οποίος θα θέτει στο επίκεντρο την κοινωνική ανταποδοτικότητα, ενώ ένας ακόμη άξονας που προβάλλονταν στις προγραμματικές θέσεις, αφορούσε τον ανασχεδιασμό των θαλάσσιων μεταφορών. Τέλος, ιδιαίτερη μνεία γινόταν για τον κρητικό πολιτισμό, αλλά και τον πνευματικό και υλικό πλούτο που υπάρχει στην περιοχή και θα πρέπει να αποτελέσει βασικό παράγοντα προόδου για την κοινωνία (Αγώνας της Κρήτης , 2014).

Εικόνα 14: Λογότυπο «Ριζοσπαστικής Συνεργασίας Κρήτης»⁴³

4. ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΚΡΗΤΗΣ

Πρόκειται για τον συνδυασμό που στήριξε το ΚΚΕ, με επικεφαλή των Στέλιο Ορφανό. Ο Στέλιος Ορφανός γεννήθηκε το 1953 στο Ηράκλειο και είναι πολιτικός μηχανικός, ασχολούμενος τόσο με δημόσια, όσο και με ιδιωτικά έργα. Ήταν υποψήφιος βουλευτής στις εκλογές του 1981, του 1993, 1996, 2007 και 2009, ενώ το 1986-1990 ήταν μέλος τους Δ.Σ. της Ένωσης Αγρ. Συνεταιρισμών Ηρακλείου και το 2001-2010 μέλος της αντιπροσωπείας του ΤΕΕ. Επίσης, έχει διατελέσει υποψήφιος δήμαρχος και δημοτικός σύμβουλος Ηρακλείου (Χανιώτικα νέα , 2010)

⁴³ Αγώνας της Κρήτης , 2014. *Παρουσίαση Ριζοσπαστικής Συνεργασίας από τον Μιχ. Κριτωτάκη.*
[Ηλεκτρονικό]

Available at:

<http://agonaskritis.gr/%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%AF%CE%B1%CF%83%CE%B7-%CF%81%CE%B9%CE%B6%CE%BF%CF%83%CF%80%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82-%CF%83%CF%85%CE%BD%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%B1%CF%83%CE%AF%CE%B1/>

Βασική κίνηση που πραγματοποίησε ο συνδυασμός, ήταν να επιτεθεί στους άλλους συνδυασμούς και στα κόμματα, αναφορικά με την πολιτική και τις θέσεις που ακολουθούν, ενώ κάλεσε τον λαό να ισχυροποιήσει την αντιπολίτευση, τόσο στις Περιφερειακές Εκλογές, όσο και στις άλλες μορφές εκλογών που πραγματοποιούνταν ταυτόχρονα (ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ, 2014)

5. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Επικεφαλής του συνδυασμού «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗ», ήταν ο Γιώργος Σπυρόπουλος, εν ενεργεία αστυνομικός. Στις βασικές θέσεις του συνδυασμού περιλαμβάνονταν η καταπολέμηση της ανεργίας, η μείωση του «all-inclusive», η επέκταση του τουρισμού σε μορφές όπως είναι ο θρησκευτικός και ο πολιτιστικός. Επίσης, περιλαμβάνονταν στο πρόγραμμα δράσεις που αφορούν την κοινωνική πολιτική, όπως είναι για παράδειγμα η ίδρυση φροντιστηρίων σε κάθε επαρχία δωρεάν, για τους ασθενέστερους οικονομικά μαθητές (ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ , 2014).

6. ΜΙΑ ΚΡΗΤΗ

Ο συνδυασμός «ΜΙΑ ΚΡΗΤΗ», είχε επικεφαλή τον Ανηψητάκη Αντώνη, ο οποίος γεννήθηκε το 1955 στον Άγιο Νικόλαο Κρήτης και πέρασε τα παιδικά του χρόνια στη Σητεία. Σπούδασε πολιτικός μηχανικός στο ΕΜΠ, επάγγελμα που ασκεί ως ελεύθερος επαγγελματίας στη Σητεία. Έχει δραστηριοποιηθεί συνδικαλιστικά στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, ενώ έχει αναπτύξει και πλούσια οικολογική δράση.

Οι σημαντικότερες θέσεις του συνδυασμού εστιάζουν στην αξιοποίηση των ερευνητικών και επιστημονικών φορέων της Κρήτης, καθώς και στην ανάδειξη του πολιτισμού, των μνημείων και της φύσης της Κρήτης. Επίσης, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην σύνδεση του αγροδιατροφικού τομέα με τον τουρισμού, καθώς επίσης και στην ενίσχυση των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, όπως είναι οι άνεργοι και οι πληγέντες από την οικονομική κρίση (Μια Κρήτη ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΑΝΘΡΩΠΟΣ , 2018).

7. ΑΝΥΠΟΤΑΧΤΗ ΚΡΗΤΗ

Ο συνδυασμός «ΑΝΥΠΟΤΑΧΤΗ ΚΡΗΤΗ» είχε επικεφαλής των Κυριακάκη Ιωάννη και ως κύριες θέσεις του προέτρεπε τον κόσμο σε ανατροπή, στηρίζοντας τον συνδυασμό, προκειμένου να διαμορφωθεί ένα τρίτο ρεύμα αριστεράς, που θα ξεπερνά τον ΣΥΡΙΖΑ και το ΚΚΕ (Ανυπότακτη Κρήτη- Αντικαπιταλιστική Αριστερή Παρέμβαση στην Κρήτη, 2014).

Εικόνα 15: Λογότυπο του συνδυασμού «ΑΝΥΠΟΤΑΧΤΗ ΚΡΗΤΗ»⁴⁴

3.2 Αποτελέσματα των εκλογών

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της πρώτης και δεύτερης Κυριακής των Περιφερειακών Εκλογών του 2014, στην Περιφέρεια Κρήτης.

Πίνακας 30: Αποτελέσματα Α' και Β' Κυριακής για την Περιφέρεια Κρήτης-Περιφερειακές Εκλογές 2014⁴⁵

Επικεφαλής/Συνδυασμός	Ποσοστό Α'/Β' Κυριακή	Αριθμός Ψήφων Α'/Β' Κυριακή	Αριθμός Περιφερειακών Συμβούλων
-----------------------	--------------------------	-----------------------------------	---------------------------------------

⁴⁴ Ανυπότακτη Κρήτη- Αντικαπιταλιστική Αριστερή Παρέμβαση στην Κρήτη, 2014. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://anypotaxti-kriti.blogspot.com/>

⁴⁵ Υπουργείο Εσωτερικών, 2014. *Δημοτικές-Περιφερειακές Εκλογές-Β Κυριακή-Περιφέρεια Κρήτης*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: http://ekloges-prev.singularlogic.eu/may2014/dn/public/index.html#%7B%22page%22%3A%22level%22%3A%22params%22%3A%7B%22level%22%3A%22snom_n%22%3A%22id%22%3A%2213%22%7D%7D

Αρναουτάκης Σταύρος/ΚΡΗΤΗ ΠΡΩΤΗ ΔΥΝΑΜΗ	41,13%/64,01%	143.461/184.154	31
Τσόκας Σεραφείμ-ΚΡΗΤΗ ΜΠΟΡΟΥΜΕ	26,21%/35,99%	91.411/103.547	12
Κριτσωτάκης Μιχαήλ- ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	18,64%	65.000	5
Ορφανός Στυλιανός- ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	5,71%	19.912	1
Σπυρόπουλος Γεώργιος- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗ	3,32%	11.585	1
Ανηψητάκης Αντώνιος- ΜΙΑ ΚΡΗΤΗ	2,65%	9.234	1
Κυριακάκης Ιωάννης- ΑΝΥΠΟΤΑΧΤΗ ΚΡΗΤΗ	2,35%	8.198	-

Στον επόμενο πίνακα, αποτυπώνονται τα αποτελέσματα της πρώτης και δεύτερης Κυριακής των Περιφερειακών Εκλογών στην Περιφέρεια Κρήτης το 2010.

Πίνακας 31: Αποτελέσματα Α' Κυριακής για την Περιφέρεια Κρήτης-Περιφερειακές Εκλογές 2010⁴⁶

Επικεφαλής/Συνδυασμός	Ποσοστό	Αριθμός Ψήφων	Αριθμός Περιφερειακών Συμβούλων
Αρναουτάκης Σταύρος του Φωκίωνα/ΚΡΗΤΗ ΠΡΩΤΗ ΔΥΝΑΜΗ	50,30%	165.726	31
Γιαννουλάκης Δημήτριος	17,52%	57.735	7

⁴⁶ Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2010. *Περιφερειακές-Δημοτικές Εκλογές 2010-Β' Κυριακή-Περιφέρεια Κρήτης*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/dn2010/public/index.html#%22page%22:%22synoptiki%22,%22params%22:%22mode%22:%22snom%22%22>

του Κωνσταντίνου/ΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗ			
Πλακιωτάκης Ιωάννης του Ιωσήφ/Η ΚΡΗΤ ΜΑΣ ΕΝΩΝΕΙ	14,88%	49.025	6
Ορφανός Στυλιανός του Αντωνίου/ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	6,93%	22.843	3
Σταθάκης Γεώργιος του Μηνά/ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	4,92%	16.224	2
Ανηγητάκης Αντώνιος του Ανδρέα/Μια Κρήτη, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ- ΑΝΘΡΩΠΟΣ	3,83%	12.616	1
Ρίζος Σεραφείμ του Νικολάου/Αντικαπιταλιστική Αριστερή Παρέμβαση στην Κρήτη	1,61%	5.302	1

3.3 Ορισμός αντι-περιφερειάρχων

Με την επανεκλογή του συνδυασμού του Σταύρου Αρναουτάκη, εκλέχθηκαν και οι χωρικοί Αντιπεριφερειάρχες, όπως αυτοί αναφέρονται στο Παράρτημα και ήταν οι εξής:

- Βουλγαράκης Απόστολος, Αντιπεριφερειάρχης Χανίων.
- Λιονή Μαρία, Αντιπεριφερειάρχης Ρεθύμνου.
- Κουκιάδης Ευριπίδης, Αντιπεριφερειάρχης Ηρακλείου.
- Πετράκη Πελαγία, Αντιπεριφερειάρχης Λασιθίου.

Οι θεματικοί Αντιπεριφερειάρχες που ορίστηκαν από τον Περιφερειάρχη με θητεία από 01/09/2014 έως 28/2/2017 ήταν οι ακόλουθοι:

- Βρέντζου-Σκορδαλάκη Θεανώ, με αντικείμενο τον πρωτογενή τομέα.
- Κλώντζας Εμμανουήλ, με αντικείμενο τον τομέα της Δημόσιας Υγείας.
- Καλογερός Νικόλαος, με αντικείμενο τον τομέα του Περιβάλλοντος και της Χωροταξίας.
- Μανασάκη-Ταβερναράκη Βιργινία, με αντικείμενο τον τομέα της Ενέργειας και της Βιομηχανίας.
- Σηφάκης Αντίπας, στον τομέα της επιχειρηματικότητας.
- Σημανδηράκη Παναγιώτη, στον τομέα της παιδείας.

Τον Μάρτιο του 2017, οι θεματικοί Αντιπεριφερειάρχες αντικαταστάθηκαν, έως τη λήξη της θητείας της Περιφερειακής Αρχής δηλαδή 31.08.2019 και πλέον είναι οι εξής:

- Χνάρης Εμμανουήλ, έχοντας ως αντικείμενο τον πρωτογενή τομέα.
- Ξυλούρης Νικόλαος, στον τομέα των τεχνικών έργων.
- Μιχελιογιάννης Δημήτρης, στον τομέα της ανάπτυξης.
- Καλογερός Νικόλαος, υπεύθυνος για τον τομέα περιβάλλοντος και χωροταξίας.
- Βρέντζου-Σκορδαλάκη Θεανώ, στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής.
- Αλεξιάκης Γεώργιος, υπεύθυνος διεθνών θεμάτων.

Όπως διαπιστώνουμε μόλις δύο από τους έξι Αντιπεριφερειάρχες συνέχισαν να είναι και στην νέα περίοδο Αντιπεριφερειάρχης, ενώ μόλις ένας (Καλογερός Νικόλαος), παρέμεινε στην ίδια θέση.⁴⁷ Επίσης, διαπιστώνουμε ότι καταργήθηκαν οι Αντιπεριφέρειες Δημόσιας Υγείας, Ενέργειας και Βιομηχανίας καθώς και οι Αντιπεριφέρειες Επιχειρηματικότητας και Παιδείας. Από την άλλη, ιδρύθηκε η Αντιπεριφέρεια Τεχνικών Έργων, η Αντιπεριφέρεια Ανάπτυξης, η Αντιπεριφέρεια Κοινωνικής Πολιτικής, καθώς και η Αντιπεριφέρεια Ευρωπαϊκών και Διεθνών θεμάτων (Περιφέρεια Κρήτης, 2018).

⁴⁷ Να σημειώσουμε ότι η πρώην Αντιπεριφερειάρχης Μανασάκη-Ταβερναράκη Βιργινία δεν βρίσκεται πλέον εν ζωή.

3.4 Σύγκριση εκλεγέντων περιφερειακών συμβούλων 2010-2014

Συγκρίνοντας τα δεδομένα που προκύπτουν από τα Παραρτήματα 3 και 4, για την επανεκλογή των Περιφερειακών Συμβούλων προκύπτει ότι 19 Περιφερειακοί Σύμβουλοι επανεξελέχθηκαν μεταξύ των δύο εκλογικών αναμετρήσεων. Ειδικότερα, οι 16 από τους 31 Περιφερειακούς Συμβούλους του κ. Αρναουτάκη επανεξελέχθηκαν, ενώ ένας επανεκλέχθηκε με τον συνδυασμό «ΜΙΑ ΚΡΗΤΗ» ως επικεφαλής και ένας ακόμη επανεκλέχθηκε με την «ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΚΡΗΤΗΣ». Τέλος, ένας ακόμη Περιφερειακός Σύμβουλος που είχε εκλεγεί με τον συνδυασμό του Δημήτρη Γιαννουλάκη το 2010, εκλέχθηκε το 2014 με τον συνδυασμό που στήριξε η ΝΔ με επικεφαλής τον κ. Τσόκα. Επομένως, προκύπτει ένα ποσοστό μεγαλύτερο από το 35% των Περιφερειακών Συμβούλων επανεξελέγη.

3.5 Απόψεις αιρετών της Περιφέρειας Κρήτης για τα κριτήρια συμμετοχής και αντιπροσώπευσης

Στην ενότητα αυτή θα παρουσιαστούν οι απόψεις των αιρετών της Περιφέρειας, αναφορικά με τα κριτήρια συμμετοχής και αντιπροσώπευσης. Πιο αναλυτικά παρουσιάζεται μία συνέντευξη που πραγματοποιήθηκε με τον Περιφερειάρχη Κρήτης Σταύρο Αρναουτάκη.

Συνέντευξη – Περιφερειάρχης Σταύρος Αρναουτάκης

1. Για ποιο λόγο δημιουργήθηκε το σχέδιο Καλλικράτης;

Το αυτοδιοικητικό περιβάλλον της χώρας μεταβλήθηκε ριζικά από το 2010 και έπειτα. Οι αλλαγές αυτές, δεν αφορούσαν μόνο τα χωροταξικά όρια των νέων δήμων και τη θεσμοθέτηση του δεύτερου βαθμού αυτοδιοίκησης, της αιρετής Περιφέρειας. Επέφεραν, πολύ περισσότερο, σημαντικές αλλαγές στον τρόπο που μέχρι τότε λειτουργούσε η τοπική αυτοδιοίκηση εν γένει.

Στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του, ο νέος θεσμός παρουσίαζε δυσλειτουργίες σχετικές τόσο με την καθημερινή δράση μας, όσο και με το νέο

πλαίσιο που κληθήκαμε να υπηρετήσουμε, αναφορικά με τη χρηματοδότηση των έργων, την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την κατανομή των αρμοδιοτήτων. Παρόλα αυτά, μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα και με την άριστη συνεργασία με όλο το στελεχιακό δυναμικό της Περιφέρειάς μας, καταφέραμε να θέσουμε σε πλήρη λειτουργία το σύνολο των υπηρεσιών μας και στις τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες της Κρήτης.

Σε αυτό το σημείο οφείλω να τονίσω πως ολόκληρος ο σχεδιασμός μας για τη λειτουργία της Περιφέρειας Κρήτης στηρίχθηκε πάνω στο τρίπτυχο: εξυπηρέτηση του πολίτη, αποτελεσματικότητα και εξοικονόμηση πόρων. Το αποτέλεσμα έξι σχεδόν χρόνια μετά, μας δικαιώνει και μας δίνει δύναμη για τη συνέχεια. Πέρα όμως από αυτό, ο θεσμός χρειάζεται άμεσες νομοθετικές βελτιώσεις στον άξονα της αποκέντρωσης αρμοδιοτήτων και πόρων.

2. Αντιμετώπισε τα προβλήματα για τα οποία σχεδιάστηκε;

Κάθε θεσμική αλλαγή στην Αυτοδιοίκηση έρχεται για να λύσει προβλήματα. Τα προβλήματα όμως, παραμένουν. Εμείς επιμένουμε ότι και τώρα με την εφαρμογή του «Κλεισθένη» τα ζητούμενα παραμένουν. Πρέπει επιτέλους να απαντήσουμε στο ερώτημα για το πώς οι περιφέρειες θα μπορούν να απελευθερώσουν τις διανοητικές, τις κοινωνικές, τις οικονομικές και αναπτυξιακές δυνάμεις της χώρας. Να ανταποκριθούμε στο διαχρονικό αίτημα της κοινωνίας για την απλούστευση της ζωής των πολιτών, σε σχέση με το κράτος και την κεντρική διοίκηση μέσα από την διεύρυνση της αποκέντρωσης. Να ξεκαθαρίσουμε ότι οι αιρετές περιφέρειες έχουν την αρμοδιότητα και την ευθύνη του αναπτυξιακού σχεδιασμού της περιοχής τους. Και τέλος, να επισημάνουμε ότι το κάθε επίπεδο διακυβέρνησης πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες που του αναλογούν.

3. Για ποιους λόγους πιστεύετε ότι το σχέδιο Καλλικράτης δεν αντιμετώπισε τα προβλήματα όπως έπρεπε; Μήπως δημιούργησε καινούρια προβλήματα και ποια. Τι έπρεπε να είχε γίνει διαφορετικά;

Ο θεσμός της Περιφέρειας, αλλά και οι Δήμοι, καλούνται να λειτουργήσουν σαν ένα πολυδύναμο εργαστήριο ανάπτυξης. Η πολιτική τους ατροφία, που οφείλεται στην άρνηση της κεντρικής διοίκησης να του εκχωρήσει περαιτέρω αρμοδιότητες, δεν συνιστά εμπόδιο. Στην ουσία, οι Περιφέρειες αποτελούν αντίβαρο στο υπερτροφικό και αναποτελεσματικό κράτος. Παρά τα προβλήματα του θεσμικού πλαισίου που παραμένουν και στον Καλλικράτη και στον Κλεισθένη, οφείλουμε για το λόγο αυτό, πριν μιλήσουμε για την αναπτυξιακή προοπτική να επισημάνουμε μερικές αλήθειες. Να παραδεχθούμε ότι το Ελληνικό κράτος ήταν και παραμένει βαθιά συγκεντρωτικό. Να επισημάνουμε ότι αυτοδιοίκηση χωρίς οικονομική αυτοτέλεια και αποκέντρωση δεν μπορεί να χαράξει και υλοποιήσει αναπτυξιακές στρατηγικές. Για αυτό ακριβώς το λόγο πρέπει να κάνουμε σαφές πως σήμερα περισσότερο από ποτέ η επένδυση στην Περιφέρεια δεν αποτελεί απλά περιφερειακή πολιτική αλλά την μόνη βιώσιμη εθνική αναπτυξιακή πολιτική. Η περιφερειακή ανάπτυξη προϋποθέτει και περιφερειακή διακυβέρνηση άλλου τύπου. Σε αυτή τη διακυβέρνηση θεμέλιος λίθος είναι η αποκέντρωση, η συμμετοχή και διαβούλευση.

5. Κατά τη γνώμη σας ενισχύθηκε ο ρόλος των Περιφερειών την τελευταία 10ετία;

Πεποίθησή μας είναι ότι η ανάδειξη του ρόλου των Περιφερειών, σε συνδυασμό με την ανάληψη πρωτοβουλιών, τους παρέχουν την ευκαιρία να έχουν τη δική τους συμβολή και συνδρομή:

- Στην ανάκαμψη της χώρας,
- Στην αναζωογόνηση της ελληνικής οικονομίας,
- Στην προσέλκυση επενδύσεων,
- Στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας,
- Στη βιώσιμη ανάπτυξη του τόπου μας,
- Στη συνεργασία του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα.

6. Οι Περιφέρειες παρουσιάζουν προβλήματα οικονομικής και διοικητικής λειτουργίας; Που οφείλεται αυτό; Έχουν γίνει κάποια βήματα για την αλλαγή της κατάστασης;

Από το 1981 και μετά ο αυτοδιοικητικός χάρτης της χώρας έχει αλλάξει ριζικά. Σε αυτήν την πορεία σταθμοί θεωρούνται τόσο ο νόμος «Καποδίστριας» όσο και ο νόμος «Καλλικράτης». Τα χρόνια αυτά, μπορεί να άλλαξαν πολλά. Ένα όμως ζητούμενο παραμένει πάντα επίκαιρο και πάντα πάνω στο τραπέζι. Η αποκέντρωση. Χωρίς αποκέντρωση πόρων και αρμοδιοτήτων κανένα εκλογικό σύστημα, καμιά αλλαγή στο υπάρχον θεσμικό πλαίσιο δεν θα αλλάξει ουσιαστικά την πορεία των πραγμάτων. Όσο απαιτείται η υπογραφή ή γνωμοδότηση κεντρικών υπηρεσιών ακόμα και για το τελευταίο και τοπικό ζήτημα του νοτιότερου δημοτικού διαμερίσματος της Κρήτης, τόσο το κράτος των Αθηνών θα γιγαντώνεται εις βάρος και του θεσμού της αυτοδιοίκησης αλλά και της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας του. Με τα όποια θεσμικά ζητήματα όμως σε εκκρεμότητα, με τα όποια προβλήματα όταν συνεργαζόμαστε, όταν επιδιώκουμε συναινέσεις, όταν χρίζουμε συνέργειες, τότε μπορούμε να πάμε παρακάτω.

7. Κατάργηση των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων στις αιρετές Περιφέρειες.

Οι θεσμοί πρέπει να υπηρετούν τους πολίτες. Όταν αυξάνεται η αποτελεσματικότητα της διοίκησης καμιά κατάργηση δεν χρειάζεται. Το μεγάλο ζητούμενο παραμένει. Αποτελεσματικότητα, προς το στόχο αυτό, πολλά πρέπει να σχεδιαστούν ξανά.

8. Ολοκλήρωση των Διοικητικών ενεργειών και αποφυγή κατακερματισμού τους.

9. Καθετότητα μεταξύ των βαθμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης χωρίς επάλληλες και αλληλεπικαλυπτόμενες αρμοδιότητες.

Πρόβλημα ελληνικό αλλά διαχρονικό.

10. Πως εντάσσονται τα νέα αιρετά όργανα-θεσμοί στο πολιτικό σύστημα;

11. Κατά πόσο οι κομματικές καταβολές επηρεάζουν τη λειτουργία των Περιφερειακών οργάνων στη λήψη αποφάσεων;

Το κόμματα είναι βασικό και απαραίτητο στοιχείο για τη λειτουργία της δημοκρατίας μας. Ο θεσμικός τους ρόλος δεδομένος και καθοριστικός. Σίγουρα και μας ευχαριστεί το γεγονός ότι το έργο που έχουμε υλοποιήσει στην Περιφέρεια Κρήτης αναγνωρίζεται και πολλές φορές επιβραβεύεται από τα κόμματα. Το δικό μας όμως στοίχημα ξεπερνά τα όρια των κομμάτων. Για όλους εμάς η Κρήτη ολόκληρη βρίσκεται στο επίκεντρο του σχεδιασμού μας, χωρίς κομματικές περιχαράκώσεις. Δική μας υποχρέωση είναι να υπηρετούμε όλους τους Κρητικούς, να δρομολογούμε λύσεις σε προβλήματα καθημερινά, να δουλεύουμε για όλους.

12. Τι σηματοδοτεί αυτό για τη λειτουργία του κράτους;

13. Είστε υπέρ της απλής αναλογικής;

Για την Περιφέρεια Κρήτης η αντίληψη της συνεργασίας και της συνένωσης δυνάμεων παραμένει αδιαπραγμάτευτη. Τα τελευταία χρόνια σε στενή συνεργασία με όλα τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε προβλήματα, να δώσουμε λύσεις, με ένα και μοναδικό στόχο. Την αναβάθμιση της Κρήτης, αυτός είναι ο ρόλος της περιφερειακής αυτοδιοίκησης και αυτόν υπηρετούμε. Σίγουρα και έχουν προκύψει κάποια κρίσιμα ζητήματα από το νέο νόμο. Ζητήματα που σχετίζονται με την αποτελεσματικότητα της αυτοδιοίκησης, ζητήματα καθημερινής λειτουργίας. Από εκεί και πέρα όμως παραμένει στο χέρι μας, το αν θα πάμε παρακάτω τα πράγματα ή αν θα παραμείνουμε στάσιμοι. Στόχος δικό μας είναι να συνεχίσουμε να δουλεύουμε για όλη την Κρήτη.

14. Τι έχουμε μάθει από την εμπειρία των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Η Περιφέρεια Κρήτης, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της, διαδραματίζει, εδώ και χρόνια, πρωταγωνιστικό ρόλο στην αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων του νησιού. Ανταποκρινόμενοι στις νέες ανάγκες και απαιτήσεις, χαράσσουμε και περπατάμε νέους δρόμους. Μπολιάζοντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του κάθε τομέα με μια νέα προσέγγιση, θεμελιώνουμε και

υλοποιούμε τη στρατηγική της βιώσιμης ανάπτυξης. Η Παραγωγική Κρήτη -που για μας συνιστά τον νέο μετρήσιμο στόχο- δεν λειτουργεί μόνο ως συλλογική προσδοκία για το παρόν και το μέλλον μας. Αποτέλεσε και αποτελεί την καλύτερη ασπίδα προστασίας στην κρίση.

Οι βασικοί άξονες πάνω στους οποίους στηρίχθηκε ο σχεδιασμός μας τα προηγούμενα χρόνια ήταν:

- Ο εκσυγχρονισμός των υποδομών της Κρήτης, προκειμένου να αμβλύνουμε το αναπτυξιακό έλλειμμα του νησιού, υπηρετώντας ταυτόχρονα ένα βιώσιμο και αειφόρο πρότυπο ανάπτυξης.
- Ο χωροταξικός σχεδιασμός ως υπόβαθρο, πάνω στο οποίο σχεδιάζονται όλες οι αναπτυξιακές δράσεις και πρωτοβουλίες. (υπογραφή)
- Η ανάδειξη των παραγωγικών δυνατοτήτων της και η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, του πρωτογενούς τομέα και του τουρισμού.
- Η εφαρμογή βιώσιμων πολιτικών στο περιβάλλον.
- Η ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης.
- Η ανάδειξη του νησιού σε πεδίο έρευνας και καινοτομίας.
- Η ενδυνάμωση της εξωστρέφειας.
- Η εφαρμογή πρότυπης Ψηφιακής Στρατηγικής και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
- Η εδραίωση της ιδιαίτερης πολιτιστικής μας ταυτότητας.
- Η αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών μας.

Οι προτεραιότητες αυτές αποτελούν για μας γόνιμο πεδίο δράσεων και πρωτοβουλιών. Η συγκεκριμένη αναπτυξιακή ατζέντα είναι η κινητήριος δύναμή μας. Είναι το προγραμματικό και πολιτικό πλαίσιο συνύπαρξης, συνάντησης και συμπόρευσης, όλων των δημιουργικών δυνάμεων του νησιού.

15. Τι προτείνετε εσείς για τη καλύτερη οργάνωση των Περιφερειών;

Είναι τόσο ιδιαίτερη η εποχή, που επιβάλλει σε όλους μας, έναν νέο τρόπο αντίληψης και λειτουργίας. Μια διαφορετική διαχείριση των πραγμάτων, ένα νέο πρότυπο καθημερινής λειτουργίας και σχεδιασμού.

Μέσα σε μια συγκυρία δύσκολη για την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, με τις περιορισμένες θεσμικές παρεμβάσεις και τα οικονομικά δεδομένα σε εθνικό επίπεδο παγιωμένα, στην Περιφέρεια Κρήτης αντιμετωπίσαμε μια μεγάλη πρόκληση.

Μια πρόκληση που μας δίνει δύναμη να συνεχίσουμε το έργο που ήδη υλοποιούμε τα τελευταία χρόνια στο νησί. Στο πλαίσιο αυτό, αποτελεί προσωπική μου επιλογή να μην παραμένουμε προσκολλημένοι στα εμπόδια και τις δυσκολίες.

Μέσα από ένα ευρύ πλαίσιο συνεργασίας, είμαστε υποχρεωμένοι να αξιοποιήσουμε δημιουργικά και να πολλαπλασιάσουμε τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία, να αναδείξουμε τις μεγάλες δυνατότητες του στελεχιακού δυναμικού των υπηρεσιών μας και με βάση αυτές να σχεδιάσουμε το αύριο.

Ένα αύριο που θα περικλείει στον πυρήνα του μια μεγάλη ευκαιρία. Την κατοχύρωση της θέσης της Κρήτης, ως μια από τις πρωτοπόρες Περιφέρειες στην Ελλάδα, τη Μεσόγειο και τον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο. Αυτό είναι το δικό μας όραμα. Αυτό επιτάσσει σε όλους μας, ο φυσικός πλούτος του νησιού μας, η μοναδική μας πολιτιστική κληρονομία, αυτό μας καλεί να πράξουμε η κοινωνία της Κρήτης, την οποία συνεχίζουμε να υπηρετούμε με συνέπεια, σεβασμό και κατανόηση.

Μαγικές λύσεις δεν υπάρχουν για κανέναν.

Η δική μας δουλειά «είναι πολλών ανθρώπων έργα», καθώς προέκυψε μέσα από νέα αντίληψη για τη διαχείριση των δημοσίων πραγμάτων. Μια αντίληψη που φέρνει τον πολίτη μπροστά, που τον κάνει συμμετόχο. Μέσα από τη συνεργασία, τη συμμετοχή και το σεβασμό στον άνθρωπο πορευτήκαμε και θα πορευτούμε τα επόμενα χρόνια. Στον πυρήνα της δράσης μας πάντα θα βρίσκεται μια αδιαπραγμάτευτη αντίληψη. Ότι πίσω από τις μεγάλες αλλαγές κρύβονται άνθρωποι. Αυτό είναι το δικό μου πρότυπο λειτουργίας.

Σε αυτό το πλαίσιο θα συνεχίσουμε να εφαρμόζουμε ένα σχέδιο τοπικό, με ευρωπαϊκό προσανατολισμό. Ένα σχέδιο που βασίζεται στα συγκριτικά πλεονεκτήματα του νησιού μας. Σε όλα εκείνα που κάνουν την Κρήτη μας ιδιαίτερη.

Τον φυσικό μας πλούτο, τα μοναδικά μας προϊόντα, το ανθρώπινο δυναμικό μας.
Κυρίως, όμως, στις αρχές και τις αξίες των Κρητικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Σύνδεση Περιφερειακών εκλογών με τις εθνικές εκλογές

4.1 Η περίπτωση των Περιφερειακών εκλογών του 2010

Οι Περιφερειακές Εκλογές του 2010, διεξήχθησαν περίπου ένα χρόνο μετά τις Εθνικές Εκλογές του 2009, οι οποίες είχαν γίνει πρόωρα και είχε επικρατήσει σαρωτικά το ΠΑΣΟΚ, με ποσοστό πάνω από 40% και 160 έδρες. Παράλληλα, η εκλογική αναμέτρηση αυτή, αποτελούσε την πρώτη για την αιρετή τοπική αυτοδιοίκηση, καθώς είχε μεσολαβήσει μεταξύ των δύο εκλογών, η ψήφιση του σχετικού Νομοσχεδίου, όπως είδαμε και αναλυτικά προηγουμένως, όπου μεταξύ άλλων καταργούνταν οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

Παράλληλα, την περίοδο αυτή που μεσολάβησε μεταξύ των δύο εκλογικών αναμετρήσεων, η χώρα οδηγήθηκε στην εφαρμογή προγράμματος δημοσιονομικής εφαρμογής, που περιελάμβανε σειρά περικοπών, αλλά και μεταρρυθμίσεων, που είχαν ήδη ξεκινήσει να γίνονται αισθητές, με αποτέλεσμα να επικρατεί ένας κοινωνικός αναβρασμός, ο οποίος είχε ξεκινήσει να δημιουργεί και πολιτική πίεση στην Κυβέρνηση. Παράλληλα, η Νέα Δημοκρατία, μετά την συντριβή στις εκλογές του 2009, είχε προχωρήσει στην αλλαγή ηγεσίας, η οποία προσπαθούσε να βρει τον βηματισμό της, υπό το πρίσμα των διεθνών οικονομικών εξελίξεων, ενώ διαφαινόταν η δημιουργία κόμματος από την Ντόρα Μπακογιάννη, πρώην Υπουργό Εξωτερικών, η οποία είχε διαφοροποιηθεί κατά την ψήφιση των μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής.

Στα πλαίσια αυτά και με έντονο τον δικομματισμό, αλλά και με σχεδόν απόλυτη κυριαρχία του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας, δόθηκαν χρίσματα στους Υποψήφιους Περιφερειάρχες, οι οποίοι ήταν ως επί το πλείστον στελέχη της κεντρικής πολιτικής σκηνής. Την πλειοψηφία των Περιφερειών κέρδισαν οι υποστηριζόμενοι υποψήφιοι Περιφερειάρχες από το ΠΑΣΟΚ.

Στην περίπτωση που εξετάζουμε, στην Αττική, υποψήφιος Περιφερειάρχης ήταν μέχρι πρότινος Νομάρχης Αττικής, έχοντας ουσιαστικά αυτοδιοικητικά

χαρακτηριστικά, με κύριο αντίπαλο τον βουλευτή της Α' Αθηνών Βασίλη Κικίλια. Παρά το γεγονός ότι είχε ξεκινήσει ήδη να υπόκειται σε φθορά το ΠΑΣΟΚ που ήταν στη Κυβέρνηση, έδωσε χρίσματα και μάλιστα στην Αττική, κατάφερε να κερδίσει με σημαντικά μεγάλη διαφορά. Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι και το ψηφοδέλτιο του Γιάννη Σγουρού είχε αυτοδιοικητικά χαρακτηριστικά, ενώ ο προγραμματικός λόγος που χρησιμοποιούσε ο απερχόμενος Νομάρχης συνδεόταν με το έργο που είχε ήδη πραγματοποιήσει στην Αττική.

Από την άλλη, στην Κρήτη, τα πράγματα είναι τελείως διαφορετικά. Το ΠΑΣΟΚ, όντας Κυβέρνηση, αποφασίζει να δώσει το χρίσμα σε βουλευτή του και υφυπουργό, ο οποίος ωστόσο έχει καλή σχέση με την αυτοδιοίκηση, λαμβάνοντας υπόψη ότι είχε διατελέσει για 16 χρόνια δήμαρχος, όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Ο επίσημος υποψήφιος της Νέας Δημοκρατίας στην Κρήτη, φαίνεται να διεμβολίζεται από κάποιον συνδυασμό με περισσότερο ανεξάρτητα χαρακτηριστικά, ωστόσο φαίνεται να στηρίζεται από την Ντόρα Μπακογιάννη. Τελικά, ο συνδυασμός του ΠΑΣΟΚ καταφέρνει και υπερτερεί από την Α' Κυριακή.

Όσον αφορά τους συνδυασμούς που συγκεντρώνουν μικρότερα ποσοστά όπως είναι η «ΛΑΙΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ», αυτοί φαίνεται να μεταφέρουν περισσότερο νοήματα της κεντρικής πολιτικής σκηνής, ενώ οι άλλοι συνδυασμοί, φαίνεται να επιδιώκουν περισσότερο αυτοδιοικητικά χαρακτηριστικά.

4.2 Η περίπτωση των Περιφερειακών εκλογών του 2014

Μεταξύ των εκλογών του 2010 και του 2014, παρόλο που πέρασε μικρό σχετικά χρονικό διάστημα, οι αλλαγές στο πολιτικό σκηνικό είναι τεράστιες. Αρχικά, μετά τις διπλές Εθνικές Εκλογές του 2012, η Νέα Δημοκρατία είναι πλέον Κυβέρνηση, που συνεργάζεται με το ΠΑΣΟΚ και για λίγο χρονικό διάστημα με την Δημοκρατική Αριστερά. Από την άλλη, το ΠΑΣΟΚ, έχει έρθει τρίτο κόμμα, με τον ΣΥΡΙΖΑ να βρίσκεται στην αξιωματική αντιπολίτευση. Παράλληλα, έχει δημιουργηθεί το κόμμα των Ανεξάρτητων Ελλήνων και είναι στη Βουλή, όπως επίσης μέλος του κοινοβουλίου είναι και η ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ. Η οικονομική ασφυξία συνεχίζεται και έχουν πλέον παγιωθεί ορισμένες κοινωνικές αντιδράσεις, ωστόσο στις αρχές του

2014 πριν τις εκλογές, διαπιστώνονται μικρά σημάδια ανάκαμψης και βελτίωσης της οικονομίας.

Πλέον, οι πρακτικές των κομμάτων έχουν αλλάξει και κυρίως του ΠΑΣΟΚ, το οποίο έχει χάσει τη δυναμική του, με αποτέλεσμα να μην δίνει χρίσμα στους συνδυασμούς που είναι υποψήφιοι, απλά στήριξη, όπως έγινε και με τον Γιάννη Σγουρό και τον Σταύρο Αρναουτάκη. Η Νέα Δημοκρατία, έχει υποστεί φθορά, παρόλο που είναι Κυβέρνηση μόλις δύο χρόνια, καθώς κλήθηκε να φέρει εις πέρας το αναθεωρημένο πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής. Τα γεγονότα και οι κοινωνικές εξελίξεις που διαμορφώθηκαν (όπως για παράδειγμα οι «Αγανακτισμένοι»), αποτέλεσαν την καλύτερη «μαγιά» για τη σύνθεση των νέων κομμάτων. Έτσι, διαπιστώθηκαν υψηλά ποσοστά των Ανεξάρτητων Ελλήνων, καθώς και της Χρυσής Αυγής. Παράλληλα, ο ΣΥΡΙΖΑ αποκτούσε δυναμική και ανέμενε τις Ευρωεκλογές, έτσι ώστε να βγει πρώτη δύναμη και να εντείνει τις πιέσεις για Εθνικές Εκλογές.

Στα πλαίσια αυτά, ο ΣΥΡΙΖΑ αποφάσισε να δώσει χρίσμα σε όλους τους συνδυασμούς στις Περιφέρειες. Στην Περιφέρεια Αττικής, έθεσε στην πρώτη γραμμή μια βουλευτή του, από την μεγαλύτερη Περιφέρεια της Αθήνας, η οποία ήταν νέα και προσεγγίστηκε από αρκετούς νέους, θέλοντας να αναδείξουν ότι η έως τότε Περιφερειακή Αρχή, έχει υποστεί σημαντική φθορά και έχει μεγάλο μερίδιο ευθύνης, κάτι που καταλόγιζε και στον υποψήφιο της Νέας Δημοκρατίας. Αποτέλεσμα της μεγάλης δυναμικής αυτής, ήταν να κερδίσει στον δεύτερο γύρο και να είναι η δεύτερη από τις δύο συνολικά Περιφέρειες που κατάφερε να κερδίσει ο ΣΥΡΙΖΑ, αλλά με μεγάλο συμβολισμό. Από την άλλη, η τρίτη θέση που κατέλαβε ο υποψήφιος της Νέας Δημοκρατίας αποδυνάμωσε ακόμη περισσότερο την εικόνα του κόμματος και κυρίως της Κυβέρνησης.

Ωστόσο, στην Περιφέρεια Κρήτης, τα πράγματα ήταν αρκετά διαφορετικά, με τον υποψήφιο του ΣΥΡΙΖΑ να βρίσκεται στην τρίτη θέση, και να μην επηρεάζει εν τέλει και το τελικό αποτέλεσμα, ενώ ο χώρος της Νέας Δημοκρατίας, παρόλο που έχει αυξήσει το ποσοστό του σε σχέση με την προηγούμενη φορά, βρίσκεται σε χαμηλά σχετικά επίπεδα. Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι οι συνδυασμοί που υποστηρίζονται από τους «Ανεξάρτητους Έλληνες», από το ΚΚΕ, τον ΣΥΡΙΖΑ, την ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ, ουσιαστικά, στοχεύουν σε ζητήματα κεντρικής πολιτικής, παρά σε αυτοδιοικητικά

ζητήματα, γεγονός που διαπιστώνεται από την διάρθρωση του προγραμματικού τους λόγου.

Μια παρατήρηση που θα μπορούσαμε να κάνουμε είναι ότι στην Πρωτεύουσα, το γενικότερο πολιτικό κλίμα, φαίνεται να έχει μεγαλύτερη επίδραση στην διαμόρφωση του πολιτικού κλίματος των Περιφερειακών Εκλογών, δηλαδή λόγω και της διάρθρωσης του αστικού ιστού, οι πολίτες δεν δίνουν την δέουσα σημασία στα αυτοδιοικητικά κριτήρια. Από την άλλη, στην Κρήτη, φαίνεται να μην ισχύει η ίδια κατάσταση, καθώς το γενικότερο πολιτικό κλίμα, επέδρασε ελάχιστα στο τελικό αποτέλεσμα των Περιφερειακών Εκλογών.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συνοψίζοντας, διαπιστώνουμε ότι ο θεσμός της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης είναι ένας θεσμός που μετρά μόλις 8,5 χρόνια εφαρμογής και διαμορφώθηκε μέσω του σχεδίου «Καλλικράτης», προκειμένου να παραχωρηθούν περαιτέρω αρμοδιότητες στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, ενώ παράλληλα να εναρμονιστεί το ελληνικό θεσμικό πλαίσιο με τον μοντέλο διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχοντας κοινές κατευθύνσεις. Οι Περιφερειακές Εκλογές του 2010, έγιναν σε ένα άγνωστο περιβάλλον για τους ψηφοφόρους, λαμβάνοντας υπόψη ότι για πρώτη φορά θα έπρεπε να ψηφίσουν αιρετή Περιφερειακή αρχή.

Όπως διαπιστώσαμε από τις δύο Περιφέρειες που εξετάσαμε, ο βαθμός επανεκλογής των Περιφερειακών Συμβούλων κυμάνθηκε σε χαμηλά επίπεδα, ιδίως στην Περιφέρεια Αττικής, γεγονός που ενισχύει την διαπίστωση που έγινε προηγουμένως, για «περισσότερο αυτοδιοικητική» ψήφο στην επαρχία. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν γίνει δύο μόνο εκλογικές αναμετρήσεις δεν μπορούν να εξαχθούν επαρκή συμπεράσματα.

Επιπλέον, αξιολογώντας τις προγραμματικές θέσεις των συνδυασμών, διαπιστώσαμε ορισμένα κοινά σημεία, δίνοντας έμφαση για παράδειγμα στην αντιμετώπιση της ανεργίας, στην προστασία του περιβάλλοντος, στην ανάδειξη των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων κτλ. Ωστόσο, υπήρχαν και ακραίες φωνές, όπως για παράδειγμα από τις υποστηριζόμενους συνδυασμούς από την ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ, αλλά και από τον χώρο της άκρας αριστεράς. Οι συνδυασμοί που υποστηρίχθηκαν από τα λεγόμενα «Αντιμνημονιακά» κόμματα, αναφέρονταν περισσότερο σε ζητήματα κεντρικής πολιτικής σκηνής και λιγότερα σε καθαρά αυτοδιοικητικά θέματα.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον, είχε η αποτύπωση των απόψεων, αναφορικά με μια σειρά ζητημάτων που αφορούν την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, από την νυν και τον πρώην Περιφερειάρχη Αττικής. Έτσι, διαπιστώθηκε ότι εξαιτίας της οικονομικής κρίσης περιορίστηκαν οι πόροι που θα έπρεπε να διοχετευτούν προς την Τοπική

Αυτοδιοίκηση, ενώ ως εμπόδιο φαίνεται να λειτούργησε ο θεσμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η μεταρρύθμιση που έγινε σε επίπεδο Περιφερειών, κατάφερε και βελτίωσε την διαχείριση των πόρων που προέρχονται από το ΕΣΠΑ, γεγονός που συνδέθηκε με την αύξηση της απορροφητικότητας των κονδυλίων αυτών.

Παρόλο που διαπιστώνεται η ανάγκη για απλή αναλογική, εκφράζεται προβληματισμός ως προς τον πιθανό κίνδυνο ακυβερνησίας των Περιφερειών, ή τον κίνδυνο των δυσκολιών που αναμένεται να προκύψουν κατά την διαδικασία της λήψης αποφάσεων. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη και τα αποτελέσματα των εκλογών που έχουν αποτυπωθεί στην παρούσα εργασία, προκύπτει ότι το σύστημα δεν είναι πλήρως αντιπροσωπευτικό. Για παράδειγμα, στην Αττική το 2014, ο συνδυασμός της Δούρου έλαβε 23,80% στο πρώτο γύρο, ενώ ο συνδυασμός του Σγουρού έλαβε 22,11%, μια διαφορά μικρότερη των δύο ποσοστιαίων μονάδων, ωστόσο, η διαφορά στον αριθμό των εδρών που έλαβαν στο Περιφερειακό Συμβούλιο είναι εντυπωσιακή, με τον συνδυασμό της Δούρου να λαμβάνει 61, ενώ ο συνδυασμός του Σγουρού μόλις 12. Επομένως, η μεταρρύθμιση του Κλεισθένη που ψηφίστηκε πρόσφατα είναι προς το σωστό πνεύμα, ωστόσο απαιτούνται κάποιες δικλίδες για να μπορούν να λειτουργούν αποδοτικά οι Περιφερειακές Αρχές.

Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να κάνουμε στο γεγονός ότι στις Περιφερειακές Εκλογές, όπως είδαμε και στις περιπτώσεις που αναλύονται, φαίνεται να δίνεται μεγαλύτερη σημασία στην εμπιστοσύνη προς το πρόσωπο του υποψήφιο, σε σχέση για παράδειγμα με άλλα διακυβεύματα που ισχύουν τις εθνικές εκλογές. Για παράδειγμα, στις Περιφερειακές Εκλογές, αξιολογείται πολλές φορές ο ίδιος ο υποψήφιος πρώτα, η πορεία του στην κοινωνία, η επαγγελματική του καταξίωση, οι προσωπικές του θέσεις, καθώς και η τεχνογνωσία που έχει για ορισμένα θέματα, έναντι του πολιτικού χώρου που ανήκει και των προτεραιοτήτων που έχει θέσει αυτός. Το γεγονός αυτό πιστοποιείται και στην περίπτωση μας στην Περιφέρεια Κρήτης, όπου υπήρξε μια άνετη επανεκλογή του συνδυασμού του κ. Αρναουτάκη, η οποία μπορούμε να πούμε ότι στηρίχθηκε σε αυτοδιοικητικά χαρακτηριστικά, χωρίς να επηρεάζεται από τα διακυβεύματα των κομμάτων και το ισχύον πολιτικό κλίμα.

Επιπροσθέτως, μια ακόμη ιδιαιτερότητα που μπορεί να διαπιστωθεί στις Περιφερειακές Εκλογές, αφορά την προεκλογική καμπάνια, όπου ο υποψήφιος

ουσιαστικά ενεργοποιεί ένα δίκτυο, ένα προσωπικό δίκτυο ανθρώπων, όπως είναι οι συγγενείς, οι φίλοι, είτε κάποιο δίκτυο το οποίο έχει δημιουργηθεί από τον ίδιο μέσα σε κάποιον φορέα, όπως π.χ. ένα σύλλογο, έτσι ώστε να στηριχθεί η υποψηφιότητά του. Ιδίως σε μικρές πληθυσμιακά Περιφερειακές Ενότητες, ιδιαίτερο ρόλο μπορεί να διαδραματίσει και το επάγγελμα του υποψηφίου. Για παράδειγμα, είναι πολύ πιθανό κάποιος γνωστός γιατρός σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας να συγκεντρώσει μεγάλο αριθμό ψήφων, είτε κάποιος που έχει κάποιο γνωστό κατάστημα κτλ.

Επιπλέον, διαπιστώνεται από την υφιστάμενη ανάλυση, ότι ακόμα και η κατάρτιση συνδυασμού είναι μια δύσκολη διαδικασία, καθώς οι συνδυασμοί που κατέρχονται στις εκλογές είναι ως επί το πλείστον στηριζόμενοι από κάποιο κόμμα, είτε αυτό είναι κοινοβουλευτικό είτε όχι. Ακόμη, μια άλλη διαπίστωση είναι ότι μεγάλος αριθμός υποψηφίων Περιφερειάρχων, ειδικά στην Περιφέρεια Αττικής φαίνεται να χρησιμοποιεί την θέση του υποψήφιου περισσότερο για προβολή. Για παράδειγμα, στην Περιφέρεια Αττικής, υπήρχαν 4 βουλευτές επικεφαλείς συνδυασμών, οι οποίοι δεν παραιτήθηκαν προκειμένου να διεκδικήσουν την Περιφέρεια. Επομένως, δεν είναι και πόσο σαφές οι άνθρωποι αυτοί επιδίωκαν να υπηρετήσουν την Περιφέρεια, ή απλά ήταν υποψήφιοι για να ενισχύσουν το προσωπικό τους προφίλ και το κόμμα με το οποίο ήταν εκλεγμένοι. Το γεγονός αυτό λειτουργεί ενισχυτικά για τις υποψηφιότητές τους, ιδίως όταν προέρχονται από μεγάλο κόμμα και μεγάλο μέρος της Περιφέρειας που είναι υποψήφιοι συμπίπτει με την εκλογική τους Περιφέρεια, όπως συνέβαινε με την Β' εκλογική Περιφέρεια της Αθήνας.

Τέλος, αξίζει να αναλύσουμε την δύναμη που έδινε στον υποψήφιο Περιφερειάρχη η δυνατότητα να διορίζει τους χωρικούς Αντιπεριφερειάρχες και να εκλέγονται χωρίς σταυρό. Ειδικότερα, ο ρόλος του ήταν πανίσχυρος γιατί ουσιαστικά μπορούμε να επιλέξει άτομα της αρεσκείας του, τουλάχιστον κατά τα πρώτα στάδια σχηματισμού του συνδυασμού. Ωστόσο, μπορεί η διάταξη αυτή να λειτουργούσε ανασταλτικά για την επιτυχία του συνδυασμού, καθώς ο υποψήφιος χωρικός Αντιπεριφερειάρχης δεν απαιτούσε σταυρό για να εκλεγεί και ουσιαστικά ήταν επικεφαλής των εκλεγμένων Περιφερειακών Συμβούλων σε μια Περιφερειακή Ενότητα, χωρίς να είναι ο ίδιος εκλεγμένος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

AlfaVita - Εκπαιδευτικό Ενημερωτικό Δίκτυο , 2014. *Αντώνης Γάκης*. [Ηλεκτρονικό]

Available at:

<http://www.alfavita.gr/14ekloges/%CE%B1%CE%BD%CF%84%CF%8E%CE%BD%CE%B7%CF%82-%CE%B3%CE%AC%CE%BA%CE%B7%CF%82>

[Πρόσβαση 27 Αύγουστος 2018].

Αγώνας της Κρήτης , 2014. *Παρουσίαση Ριζοσπαστικής Συνεργασίας από τον Μιχ.*

Κριτσωτάκη. [Ηλεκτρονικό]

Available at:

<http://agonaskritis.gr/%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%AF%CE%B1%CF%83%CE%B7->

[%CF%81%CE%B9%CE%B6%CE%BF%CF%83%CF%80%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82-](http://agonaskritis.gr/%CF%81%CE%B9%CE%B6%CE%BF%CF%83%CF%80%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82-)

[%CF%83%CF%85%CE%BD%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%B1%CF%83%CE%AF%CE%B1/](http://agonaskritis.gr/%CF%83%CF%85%CE%BD%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%B1%CF%83%CE%AF%CE%B1/)

[Πρόσβαση 1 Σεπτέμβριος 2018].

Cycle Ride , 2014. *Συνέντευξη: Αντώνης Γάκης, Υπ. Περιφερειάρχης Αττικής*. [Ηλεκτρονικό]

Available at: <http://www.cyclerride.gr/synenteyksi-antonis-gakis-yp-perifereiarxhs-attikis/>

[Πρόσβαση 1 Σεπτέμβριος 2018].

eklogika , 2014. *Χαϊκάλης Παύλος - Βιογραφικό*. [Ηλεκτρονικό]

Available at: <https://www.eklogika.gr/page/vouli/chaikalis>

[Πρόσβαση 1 Σεπτέμβριος 2018].

eklogika , 2018. *Βιογραφικά Γ. Γραμματέων Υπουργείου Ανάπτυξης*. [Ηλεκτρονικό]

Available at: https://www.eklogika.gr/page/gov/gg-cv_anaptyxis

[Πρόσβαση 10 Σεπτέμβριος 2018].

Fortune , 2014. *Αυτοδιοικητικές Εκλογές 2014-FORTUNE greece.com*. [Ηλεκτρονικό]

Available at: <http://www.fortunegreece.com/candidate/pafilis-thanasiss/>

[Πρόσβαση 31 Αύγουστος 2018].

FORTUNE greece.com, 2014. *Αυτοδιοικητικές Εκλογές 2014-Κουμουτσάκος Γιώργος-Υποψήφιος σε: Περιφέρεια Αττικής*. [Ηλεκτρονικό]

Available at: <http://www.fortunegreece.com/candidate/giorgos-koumoutsakos/>

[Πρόσβαση 9 Σεπτέμβριος 2018].

Fortune-Αυτοδιοικητικές Εκλογές 2014, 2014. *Σγουρός Γιάννης-Υποψήφιος σε: Περιφέρεια Αττικής*. [Ηλεκτρονικό]

Available at: <http://www.fortunegreece.com/candidate/giannis-sgouros/>

[Πρόσβαση 7 Αύγουστος 2018].

mani.org.gr, 2018. *Πολιτικοί*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://www.mani.org.gr/politikoι/mantouv/mant.htm>
[Πρόσβαση 30 Αύγουστος 2018].

mek_Pearl , 2014. *Ο Π. ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ ανακοίνωσε τα ονόματα του Συνδυασμού του, "ΑΝΑΤΡΟΠΗ στην Αττική" .!!!*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://pearlmek.blogspot.com/2014/04/o.html>
[Πρόσβαση 29 Αύγουστος 2018].

news 24/7 , 2014. *Υποψήφιος Περιφερειάρχης Αττικής με Πολύδωρα - Ζώη ο Πέτρος Μαντούβαλος. Αποσύρθηκε ο Νικολόπουλος*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <https://www.news247.gr/politiki/ypopsifios-perifereiarchis-attikis-me-polydora-zoi-o-petros-mantouvalos-aposyrthike-o-nikolopoulos.6258827.html>
[Πρόσβαση 1 Σεπτέμβριος 2018].

NEWSBOMB, 2014. *Υποψήφιος περιφερειάρχης Αττικής ο Θάνος Τζήμερος*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <https://www.newsbomb.gr/ekloges/story/427121/ypopsifios-perifereiarchis-attikis-o-thanos-tzimeros>
[Πρόσβαση 29 Αύγουστος 2018].

Planet fm 90.6 , 2014. *Τις προγραμματικές του θέσεις για τον Τουρισμό παρουσίασε ο υπ. Περιφερειάρχης Κρήτης, Σ. Τσόκας*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://planet-radio.gr/programmatikes-ttheseis-tourismo-tsokas-ap14/>
[Πρόσβαση 30 Αύγουστος 2018].

vouliwatch , 2018. *Κριτσωτάκης Μιχαήλ*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <https://vouliwatch.gr/mp/kritsotakis-mihail>
[Πρόσβαση 29 Αύγουστος 2018].

Vouliwatch, 2018. *Ολομέλεια/Παφίλης Αθανάσιος*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <https://vouliwatch.gr/mp/pafilis-athanasios>
[Πρόσβαση 3 Αύγουστος 2018].

Υπουργείο Εσωτερικών , 2014. *Δημοτικές-Περιφερειακές Εκλογές 2014 - Β' Κυριακή-Περιφέρεια Κρήτης*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: http://ekloges-prev.singularlogic.eu/may2014/dn/public/index.html#{%22page%22:%22level%22,%22params%22:{%22level%22:%22snom_n%22,%22id%22:%2213%22}}
[Πρόσβαση 25 Αύγουστος 2018].

ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ-online edition , 2014. *Περιφέρεια Κρήτης: Η νέα σύνθεση του Περιφερειακού Συμβουλίου*. [Ηλεκτρονικό]
Available at:
<http://agonaskritis.gr/%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B9%CF%86%CE%AD%CF%81%CE%B5%CE%B9%CE%B1-%CE%BA%CF%81%CE%AE%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B7-%CE%BD%CE%AD%CE%B1-%CF%83%CF%8D%CE%BD%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%80%CE%B5/>
[Πρόσβαση 30 Αύγουστος 2018].

Ανδρονόπουλος , Β. & Μαθιουδάκης , Μ., 1988. Νεολληνική Διοικητική Ιστορία, Περιφερειακή Διοίκηση/Τοπική Αυτοδιοίκηση. *Διοικητική Μεταρρύθμιση* , pp. 32-50.

αντικαπιταλιστική ανατροπή , 2014. *Περιφερειακές_εκλογές 2014*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://anticapitalist-attiki.blogspot.com/>
[Πρόσβαση 7 Σεπτέμβριος 2018].

Ανυπότακτη Κρήτη- Αντικαπιταλιστική Αριστερή Παρέμβαση στην Κρήτη, 2014.
[Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://anypotaxti-kriti.blogspot.com/>
[Πρόσβαση 30 Αύγουστος 2018].

Αυτοδιοίκηση-www.aftodioikisi.gr, 2014. *Ποιοι είναι οι 101 νέοι περιφερειακοί σύμβουλοι Αττικής (λίστα)*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <https://www.aftodioikisi.gr/ota/perifereies/ποιοι-ειναι-οι-101-perifereiakoi-simvouloi-attikis-lista/>
[Πρόσβαση 1 Σεπτέμβριος 2018].

Γιαννακάκη , Μ., 2012. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://www.mariayannakaki.gr/>
[Πρόσβαση 12 Σεπτέμβριος 2018].

Γιάννης Σγουρός , 2018. *Αττική - Γιάννης Σγουρός -Υποψήφιος Περιφερειάρχης Αττικής-μόνο με έργο*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://www.gsgouros.gr/bio/>
[Πρόσβαση 2 Σεπτέμβριος 2018].

δημιουργία, ξανά!, 2018. *Κίνημα/Ιδρυτής*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <https://www.dimiourgiaxana.gr/index.php/ποιοι-ειμαστε/cvs/321-Thanos-tzimeros-cv>
[Πρόσβαση 12 Σεπτέμβριος 2018].

Δήμος Παλαιού Φαλήρου , 2014. *Περιφερειακές Εκλογές 2014-Αποτελέσματα*.
[Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://votes.palaiofaliro.gr/periferiakes2014/Sindiasmoi/dimiourgouemai?view=eklogika>
[Πρόσβαση 30 Αύγουστος 2018].

ZARPA NEWS.GR, 2014. *Χανιά / Άνοιξε το εκλογικό κέντρο του συνδυασμού “Κρήτη Πρώτη Δύναμη”*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <https://www.zarpanews.gr/%CF%87%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CE%AC-%CE%AC%CE%BD%CE%BF%CE%B9%CE%BE%CE%B5-%CF%84%CE%BF-%CE%B5%CE%BA%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%BA%CE%AD%CE%BD%CF%84%CF%81%CE%BF-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%83%CF%85/>
[Πρόσβαση 11 Σεπτέμβριος 2018].

Κουμουτσάκος , Γ. Σ., 2018. *Γιώργος Κουμουτσάκος- Βουλευτής Β' Αθηνών με τη Νέα Δημοκρατία*. [Ηλεκτρονικό]

Available at: <http://www.gkoumoutsakos.gr/bio-gr/>

[Πρόσβαση 2 Σεπτέμβριος 2018].

Κουτσούμπα , Δ., 2018. *Βιογραφικό*. [Ηλεκτρονικό]

Available at: <http://dkoutsoumpa.gr/cv/>

[Πρόσβαση 10 Σεπτέμβριος 2018].

ΚΡΗΤΗ ΠΡΩΤΗ ΔΥΝΑΜΗ , 2014. *Θέσεις*. [Ηλεκτρονικό]

Available at: <http://kritiprotidinami.gr/>

[Πρόσβαση 30 Αύγουστος 2018].

Λαδιάς , Χ. Α., 2013. *Το Σύγχρονο Θεσμικό Πλαίσιο της Περιφερειακής Ανάπτυξης στην Ελλάδα*. Αθήνα : Εκδόσεις Παπαζήση .

Λαδιάς , Χ. Α., 2014. *Ειδικά Θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση .

Λαύριο-Λαυρεωτική, Ενημέρωση-Ψυχαγωγία , 2014. *Σχέδιο διακήρυξης «ΑΝΑΣΑ» για την Περιφέρεια Αττικής*. [Ηλεκτρονικό]

Available at:

<http://www.lavriaki.gr/2014/02/01/%CF%83%CF%87%CE%AD%CE%B4%CE%B9%CE%BF-%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CF%8D%CF%81%CE%B7%CE%BE%CE%B7%CF%82-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%83%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B9%CF%86/>

[Πρόσβαση 1 Σεπτέμβριος 2018].

Μακρυδυμήτρης , Α. & Πραβίτα , Μ. Η., 2012. *Η Δημόσια Διοίκηση*. Αθήνα-Θεσσαλονίκη : Εκδόσεις Σάκκουλα .

Μαυρίκας , Ν. & Χρυσανθάκης , Χ., 2015. *Τοπική Αυτοδιοίκηση-Αποκεντρωμένη Διοίκηση*. Αθήνα : Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

Μια Κρήτη ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΑΝΘΡΩΠΟΣ , 2018. [Ηλεκτρονικό]

Available at: <http://miakriti.gr/>

[Πρόσβαση 7 Σεπτέμβριος 2018].

Μουστάκας , Σ. Μ., 2000. *Οι αρμοδιότητες της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως*. Αθήνα: Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα .

NEWSBOMB , 2014. *Υποψήφιος Περιφερειάρχης Αττικής ο Πέτρος Μαντούβαλος*.

[Ηλεκτρονικό]

Available at: <https://www.newsbomb.gr/politikh/story/415606/ypopsifios-perifereiarhis-attikis-o-petros-mantouvalos>

[Πρόσβαση 27 Αύγουστος 2018].

Παντιέρα - αντικαπιταλιστική ενημέρωση , 2014. *Διακήρυξη Αντικαπιταλιστικής Ανατροπής στην Αττική*. [Ηλεκτρονικό]

Available at:

<http://pandiera.gr/%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%AE%CF%81%CF%85%CE%BE%CE%B7-%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CF%80%CE%B9%CF%84%CE%B1%CE%BB%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%84%CF%81%CE%BF/>
[Πρόσβαση 30 Αύγουστος 2018].

ΠΑΤΡΙΣ-Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ , 2010. *Οι 50 πρώτοι περιφερειακοί σύμβουλοι της Κρήτης*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://archive.patris.gr/articles/190664/124160#.W6edHmgzblU>
[Πρόσβαση 1 Σεπτέμβριος 2018].

Περιφέρεια Αττικής , 2010. *Περιφερειακό Συμβούλιο-Περιφέρεια Αττικής*. [Ηλεκτρονικό]
Available at:
http://patt.gov.gr/site/attachments/2414_%CE%A0%CE%95%CE%A1%CE%99%CE%A6%CE%95%CE%A1%CE%95%CE%99%CE%91%CE%9A%CE%9F%20%CE%A3%CE%A5%CE%9C%CE%92%CE%9F%CE%A5%CE%9B%CE%99%CE%9F.pdf
[Πρόσβαση 1 Σεπτέμβριος 2018].

Περιφέρεια Αττικής, 2018. *Αντιπεριφερειάρχες Περιφέρειας Αττικής*. [Ηλεκτρονικό]
Available at:
http://www.patt.gov.gr/site/index.php?option=com_content&view=article&id=4111&Itemid=244&lang=el
[Πρόσβαση 25 Αύγουστος 2018].

Περιφέρεια Κρήτης , 2018. *Βιογραφικό Σταύρου Αρναουτάκη*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <https://www.crete.gov.gr/i-perifereia/regional-director/%CE%B2%CE%B9%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%8D%CF%81%CE%BF%CF%85-%CE%B1%CF%81%CE%BD%CE%B1%CE%BF%CF%85%CF%84%CE%AC%CE%BA%CE%B7/>
[Πρόσβαση 17 Σεπτέμβριος 2018].

Περιφέρεια Κρήτης , 2018. *Δομή Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <https://www.crete.gov.gr/dimokratiki-summetoxi/domi-perifereiakou-sumvouliou/>
[Πρόσβαση 1 Σεπτέμβριος 2018].

Ρένα Δούρου , 2014. *Πρόγραμμα για την Αττική*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://www.renadourou.gr/wp-content/uploads/2014/05/programma.pdf>
[Πρόσβαση 6 Σεπτέμβριος 2018].

Ρένα Δούρου , 2018. *Ρένα Δούρου-ΑΤΤΙΚΗ-ΔΥΝΑΜΗ ΖΩΗΣ*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: http://www.renadourou.gr/?page_id=2
[Πρόσβαση 6 Σεπτέμβριος 2018].

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ, 2014. *Εκλογές Μάης 2014-ΝΔ-ΠΑΣΟΚ, Αντιστασιακά διλήμματα μπροστά στις εκλογές*. [Ηλεκτρονικό]
Available at:

<https://www.rizospastis.gr/columnPage.do?publDate=11%2F5%2F2014&columnId=7505>
[Πρόσβαση 27 Αύγουστος 2018].

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ-ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ , 2014. *Το πρόγραμμά του για την περιφέρεια Αττικής παρουσίασε ο Π.Χαϊκάλης*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://www.taxydromos.gr/Ellada/123967-to-programma-toy-gia-thn-perifereia-attikhs-paroysiase-o-p-xaikalhs.html>
[Πρόσβαση 1 Σεπτέμβριος 2018].

Το χωνί , 2015. *ΑΤΤΙΚΗ: ΣΥΜΜΕΤΟΧΟΙ ΣΤΟ ΑΥΡΙΟ: "Συνεχίζουμε εδώ και ένα χρόνο την έντιμη μάχη στο Περιφερειακό Συμβούλιο Αττικής"*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://www.toxwni.gr/ellada/item/54395-attiki-symmetoxoi-sto-avrio-synexizoume-edo-kai-ena-xrono-tin-entimi-maxi-sto-perifereiako-symvovlio-attikis>
[Πρόσβαση 1 Αύγουστος 2018].

Υπουργείο Εσωτερικών , 2014. *Δημοτικές-Περιφερειακές Εκλογές 2014-Β' Κυριακή - Περιφέρειες*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/may2014/dn/public/index.html#%22page%22:%22main%22>
[Πρόσβαση 3 Σεπτέμβριος 2018].

Υπουργείο Εσωτερικών , 2014. *Δημοτικές-Περιφερειακές Εκλογές -Β'Κυριακή -Περιφέρεια Αττικής*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: http://ekloges-prev.singularlogic.eu/may2014/dn/public/index.html#%22page%22:%22level%22,%22params%22:%22level%22:%22snom_n%22,%22id%22:%229%22
[Πρόσβαση 1 Σεπτέμβριος 2018].

Υπουργείο Εσωτερικών , 2018. *Αποκ. Διοίκηση-Αυτ/ση. Αποκεντρωμένη Διοίκηση*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: http://www.ypes.gr/el/Regions/Apokentromenh_dioikhsh/
[Πρόσβαση 1 Αύγουστος 2018].

Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2010. *Περιφερειακές-Δημοτικές Εκλογές 2010- Β' Κυριακή - Περιφέρεια Αττικής*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: http://ekloges-prev.singularlogic.eu/dn2010/public/index.html#%22page%22:%22level%22,%22params%22:%22level%22:%22snom_n%22,%22id%22:%229%22
[Πρόσβαση 10 Σεπτέμβριος 2018].

Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2010. *Περιφερειακές-Δημοτικές Εκλογές 2010-Αποτελέσματα Β' Κυριακή-Περιφέρειες*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/dn2010/public/index.html#%22page%22:%22synoptiki%22,%22params%22:%22mode%22:%22snom%22>
[Πρόσβαση 7 Σεπτέμβριος 2018].

Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2010. *Περιφερειακές-Δημοτικές Εκλογές 2010-Β' Κυριακή-Περιφέρεια Κρήτης*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://ekloges-prev.singularlogic.eu/dn2010/public/index.html#%22page%22:%22synoptiki%22,%22params%22:%22mode%22:%22snom%22}}>
[Πρόσβαση 1 Αύγουστος 2018].

Υπουργείο Εσωτερικών, 2014. *Δημοτικές-Περιφερειακές Εκλογές 2014-Β' Κυριακή*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: http://ekloges-prev.singularlogic.eu/may2014/dn/public/index.html#%22page%22:%22level%22,%22params%22:%22level%22:%22snom_n%22,%22id%22:%229%22}}
[Πρόσβαση 1 Σεπτέμβριος 2018].

Υπουργείο Εσωτερικών, 2014. *Δημοτικές-Περιφερειακές Εκλογές-Β Κυριακή-Περιφέρεια Κρήτης*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: http://ekloges-prev.singularlogic.eu/may2014/dn/public/index.html#%22page%22:%22level%22,%22params%22:%22level%22:%22snom_n%22,%22id%22:%2213%22}}
[Πρόσβαση 1 Σεπτέμβριος 2018].

ΦΕΚ 599/2014, 2014. *Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας-Τεύχος Υπαλλήλων Ειδικών Θέσεων και Οργάνων Διοίκησης Φορέων του Δημοσίου και Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα*. s.l.:Εφημερίς της Κυβερνήσεως .

Χανιώτικα νέα , 2010. *ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ Ο ΣΤΕΛΙΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://www.haniotika-nea.gr/48540-apo-to-kke/>
[Πρόσβαση 7 Σεπτέμβριος 2018].

ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ , 2014. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://www.xryshaygh.com/home>
[Πρόσβαση 9 Σεπτέμβριος 2018].

ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ , 2014. *Γιώργος Σπυρόπουλος, υποψήφιος περιφερειάρχης Κρήτης με την "Ελληνική Αυγή": «Έχουμε όραμα και σχέδιο για την Κρήτη μας»*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://www.xryshaygh.com/enimerosi/view/giurgos-spuropoulos-upopshfiou-perifereiarhh-krhths-me-thn-ellhnikh-augh-e>
[Πρόσβαση 3 Σεπτέμβριος 2018].

Ψαρράς, Δ., 2012. *Η μαύρη βίβλος της Χρυσής Αυγής: Ντοκουμέντα από την ιστορία και τη δράση μιας ναζιστικής ομάδας*. Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις .

A

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1-Περιφερειακοί Σύμβουλοι που εκλέχθηκαν στην Αττική στις εκλογές του 2014⁴⁸

Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα
Δούρου	Ρένα	Περιφερειάρχης Αττικής
Κυπριανίδου	Ερμίνα	Αντιπεριφερειάρχης Κ.Τ. Αθηνών
Καραμέρος	Γιώργος	Αντιπεριφερειάρχης Β.Τ. Αθηνών
Καπάτσης	Χρήστος	Αντιπεριφερειάρχης Ν.Τ. Αθηνών
Τζάκας	Σπυρίδων	Αντιπεριφερειάρχης Δ.Τ. Αθηνών
Γαβρίλης	Γιώργος	Αντιπεριφερειάρχης Πειραιώς
Χατζηπέρος	Παναγιώτης	Αντιπεριφερειάρχης Νήσων
Φιλίππου	Πέτρος	Αντιπεριφερειάρχης Αν. Αττικής
Βασιλείου	Γιάννης	Αντιπεριφερειάρχης Δυτ. Αττικής
«ΔΥΝΑΜΗ ΖΩΗΣ»		
Βασιλάκη	Άννα	Κ.Τ. Αθηνών
Αγγελόπουλος	Θεόδωρος	Κ.Τ. Αθηνών
Θανοπούλου	Αικατερίνη	Κ.Τ. Αθηνών

⁴⁸ Αυτοδιοίκηση-www.aftodioikisi.gr, 2014. *Ποιοι είναι οι 101 νέοι περιφερειακοί σύμβουλοι Αττικής (λίστα)*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <https://www.aftodioikisi.gr/ota/perifereies/poioi-einai-oi-101-perifereiakoi-simvoulou-attikis-lista/>

Χριστάκη	Μαρία	Κ.Τ. Αθηνών
Πρωτονοτάριος	Ιωάννης	Κ.Τ. Αθηνών
Νικολιδάκη	Φλωρεντία	Κ.Τ. Αθηνών
Ηλιόπουλος	Αθανάσιος	Κ.Τ. Αθηνών
Αρβανίτης	Δημήτριος	Κ.Τ. Αθηνών
Σαπουνά	Αγγελική	Κ.Τ. Αθηνών
Αστρινάκη - Τσίτου	Ελένη	Κ.Τ. Αθηνών
Αναλογίδου	Μαρία-Καλλιόπη	Κ.Τ. Αθηνών
Τσαβαλιά	Παρασκευή	Κ.Τ. Αθηνών
Σταυροπούλου	Καλλιόπη	Κ.Τ. Αθηνών
Αλεξίου	Αθανάσιος	Κ.Τ. Αθηνών
Πατσαβός	Παναγιώτης	Κ.Τ. Αθηνών
Καραμάνος	Χρήστος	Κ.Τ. Αθηνών
Αποστολάκη	Ευαγγελία	Β.Τ. Αθηνών
Βέττα	Καλλιόπη	Β.Τ. Αθηνών
Μπαλάφας	Γεώργιος	Β.Τ. Αθηνών
Τζίβα	Αιμιλία	Β.Τ. Αθηνών
Βρούστης	Αριστείδης	Β.Τ. Αθηνών
Βασιλοπούλου	Κυριακούλα	Β.Τ. Αθηνών
Κορωναίου-Καμπά	Σοφία	Β.Τ. Αθηνών
Δαμιανός	Πέτρος	Β.Τ. Αθηνών
Γαβράς	Παναγιώτης	Β.Τ. Αθηνών
Χρυσικός	Φώτης	Β.Τ. Αθηνών
Ράικου	Ζωή	Ν.Τ. Αθηνών
Δημοπούλου	Ελένη	Ν.Τ. Αθηνών
Κούκα	Μαρίνα	Ν.Τ. Αθηνών
Γιαμαλή	Αναστασία	Ν.Τ. Αθηνών
Αθανασιάδη	Παναγιώτη	Ν.Τ. Αθηνών
Λεβέντη	Αγγελική	Ν.Τ. Αθηνών
Νερούτσου	Μαρία	Ν.Τ. Αθηνών
Τασούλη-Γεωργιάδου	Ελισάβετ	Ν.Τ. Αθηνών
Ευσταθιάδης	Μιλτιάδης	Ν.Τ. Αθηνών

Δανιά	Νικολέττα	Δ..Τ. Αθηνών
Ζωγραφάκη-Τελεμέ	Ελένη	Δ.Τ. Αθηνών
Βλάχος	Κωνσταντίνος	Δ.Τ. Αθηνών
Κρητικού	Αικατερίνη	Δ.Τ. Αθηνών
Στεφανοπούλου	Αναστασία	Δ.Τ. Αθηνών
Γρηγοριάδης	Θεμιστοκλής	Δ.Τ. Αθηνών
Δημάκος	Δημήτρης	Δ.Τ. Αθηνών
Σχινάς	Θεόδωρος	Δ.Τ. Αθηνών
Λαμπρίδου	Μαρία	Πειραιάς
Αλεβιζόπουλος	Γεώργιος	Πειραιάς
Μεταξά	Ειρήνη	Πειραιάς
Αποστολόπουλου	Μαλάμω	Πειραιάς
Λάσκαρη-Κρασοπούλου	Βασιλική	Πειραιάς
Μαντάς	Ασημάκης	Πειραιάς
Τουτουντζή	Παρασκευή	Νήσων
Γούλας	Απόστολος	Νήσων
Θεοχάρη	Αικατερίνη	Αν. Αττική
Τσούπρα	Ιωάννα	Αν. Αττική
Πάντζας	Σπυρίδων	Αν. Αττική
Νικηταρά	Φωτεινή	Αν. Αττική
Στεργίου	Ιωάννα	Αν. Αττική
Αναγνωστόπουλος	Αθανάσιος	Αν. Αττική
Κοροβέσης	Στυλιάνος	Αν. Αττική
Βάβουλα	Αριστέα	Δυτική Αττική
Φαρμάκης	Ταξιάρχης	Δυτική Αττική
Παππά	Παναγιώτα	Δυτική Αττική
«ΑΤΤΙΚΗ»		
Σγουρός	Ιωάννης	Επικεφαλής Παράταξης
Παπαδημητρίου-Τσάτσου	Άννα	Κ.Τ. Αθηνών
Ροκοφύλλου	Άννα	Κ.Τ. Αθηνών
Χαρδαλιάς	Νίκος	Ν.Τ. Αθηνών
Μεθυμάκη	Άννα	Ν.Τ. Αθηνών

Δαμάσκος	Χάρης	Β.Τ. Αθηνών
Καστρινάκης	Γιώργος	Β.Τ. Αθηνών
Καράμπελας	Κωνσταντίνος	Δ.Τ. Αθηνών
Καστανιάς	Νικόλαος	Πειραιά
Καμάρας	Παύλος	Αν. Αττική
Αφεντούλη	Δέσποινα	Αν. Αττική
Δήμου	Σταυρούλα	Δυτική Αττική
«180° Η ΑΤΤΙΚΗ ΑΛΛΑΖΕΙ ΠΡΟΣΩΠΟ»		
Κουμουτσάκος	Γιώργος	Επικεφαλής Παράταξης
Κορομάντζος	Βασίλειος	Κ.Τ. Αθηνών
Βρύνα	Φωτεινή	Β.Τ. Αθηνών
Ευαγγελίου	Πάρης	Αν. Αττικής
Καλογεράκος	Κυριάκος	Πειραιά
Κωστόπουλος	Νικόλαος	Ν.Τ. Αθηνών
Μαραβέλιας	Δημήτριος	Δ.Τ. Αθηνών
«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ»		
Παναγιώταρος	Ηλίας	Επικεφαλής Παράταξης
Μεγαλής	Ιωάννης	Ν.Τ. Αθηνών
Μουλιανάκης	Περικλής	Πειραιά
Μπαρμπούρης	Ανδρέας	Δ.Τ. Αθηνών
Φωτόπουλος	Ανδρέας	Β.Τ. Αθηνών
Χρήστου-Γερμενή	Ευγενία	Αν. Αττικής
«ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ»		
Παφίλης	Αθανάσιος	Επικεφαλής Παράταξης
Μανουσογιαννάκης	Ιωάννης	Πειραιάς
Μαρίκας	Γεώργιος	Ν.Τ. Αθηνών
Μπαλού	Αλεξάνδρα	Β.Τ. Αθηνών
Πρωτούλης	σαΙωάννης	Δ.Τ. Αθηνών
«ΑΤΤΙΚΗ, ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΑΥΡΙΟ-ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΪΚΑΛΗΣ»		
Χαϊκάλης	Παύλος	Επικεφαλής Παράταξης
Δανάκος	Χριστόφορος	Δ.Τ. Αθηνών
Μοίρας	Ιωάννης	Πειραιά

Πελέκης	Ζαχαρίας	Αν. Αττικής
«ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΜΑΖΙ»		
Τζήμερος	Θάνος	Επικεφαλής Παράταξης
Ψαραδέλλης	Κωνσταντίνος	Β.Τ. Αθηνών
«ΑΝΑΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ»		
Γάκης	Αντώνης	Επικεφαλής Παράταξης
«ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ, ΑΝΤΑΡΣΥΑ ΣΕ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ-ΕΕ-ΔΝΤ»		
Κουτσούμπα	Δέσποινα	Επικεφαλής Παράταξης
«ΑΝΑΤΑΤΡΟΠΗ ΣΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ»		
Μαντούβαλος	Πέτρος	Επικεφαλής Παράταξης
«ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΤΤΙΚΗ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ»		
Γιαννακάκη	Μαρία	Επικεφαλής Παράταξης

Παράρτημα 2-Περιφερειακοί Σύμβουλοι που εκλέχθηκαν στην Αττική στις εκλογές του 2010⁴⁹

Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα
Σγουρός	Γιάννης	Περιφερειάρχης Αττικής
Παπαδημητρίου-Τσάτσου	Άννα	Αντιπεριφερειάρχης Κ.Τ. Αθηνών
Μανιάτης	Κωνσταντίνος	Αντιπεριφερειάρχης Β.Τ. Αθηνών
Καρακλιούμη	Μαρία	Αντιπεριφερειάρχης Ν.Τ. Αθηνών
Παπαντωνίου	Κωνσταντίνος	Αντιπεριφερειάρχης Δ.Τ. Αθηνών
Χρήστου	Στέφανος	Αντιπεριφερειάρχης Πειραιώς
Κατσικάρης	Δημήτριος	Αντιπεριφερειάρχης Νήσων
Κισκήρα	Χρυσάνθη	Αντιπεριφερειάρχης Αν. Αττικής
Δήμου	Σταυρούλα	Αντιπεριφερειάρχης Δυτ. Αττικής
Συνδυασμός «ΑΤΤΙΚΗ»		
Ροκοφύλλου	Άννα	Κ.Τ. Αθηνών
Αρσένης	Γεώργιος	Κ.Τ. Αθηνών
Βασιλάκου	Λιλίκα	Κ.Τ. Αθηνών
Καψής	Κωνσταντίνος	Κ.Τ. Αθηνών
Αδαμόπουλος	Κωνσταντίνος	Κ.Τ. Αθηνών

⁴⁹ Περιφέρεια Αττικής, 2010. *Περιφερειακό Συμβούλιο-Περιφέρεια Αττικής*. [Ηλεκτρονικό]

Available at:

http://patt.gov.gr/site/attachments/2414_%CE%A0%CE%95%CE%A1%CE%99%CE%A6%CE%95%CE%A1%CE%95%CE%99%CE%91%CE%9A%CE%9F%20%CE%A3%CE%A5%CE%9C%CE%92%CE%9F%CE%A5%CE%9B%CE%99%CE%9F.pdf

Χολέβα	Μαρία	Κ.Τ. Αθηνών
Προμπονάς	Ιάκωβος	Κ.Τ. Αθηνών
Βουράκης	Μιχαήλ-Άγγελος	Κ.Τ. Αθηνών
Ανδρουλακάκης	Νικόλαος	Κ.Τ. Αθηνών
Κολοβού	Ελένη	Κ.Τ. Αθηνών
Κόκκαλης	Βασίλειος	Κ.Τ. Αθηνών
Ζαννιάς	Αναστάσιος	Κ.Τ. Αθηνών
Κουρή-Συμβουλλάκη	Στυλιανή	Κ.Τ. Αθηνών
Βασιλάκης	Μιχαήλ	Κ.Τ. Αθηνών
Γκούμας	Ιωάννης	Κ.Τ. Αθηνών
Μαρούγκα	Ασπασία	Κ.Τ. Αθηνών
Μπάστας	Κωνσταντίνος	Κ.Τ. Αθηνών
Καστρινάκης	Γεώργιος	Β.Τ. Αθηνών
Αναγνωστοπούλου	Μαργαρίτα	Β.Τ. Αθηνών
Λυμπέρη	Ελένη-Κωνσταντίνα	Β.Τ. Αθηνών
Κανελλάκης	Κωνσταντίνος	Β.Τ. Αθηνών
Μανιάτης	Καλλικράτης	Β.Τ. Αθηνών
Μαΐστρος	Παναγιώτης	Β.Τ. Αθηνών
Πολυζωγόπουλος	Ανδρέας	Β.Τ. Αθηνών
Βιδάλη	Μαρία	Ν.Τ. Αθηνών
Φούντας	Γεώργιος	Ν.Τ. Αθηνών
Σπονδυλίδης	Αθανάσιος	Ν.Τ. Αθηνών
Αμανατίδης	Νικόλαος	Ν.Τ. Αθηνών
Αθανασόπουλος	Κωνσταντίνος	Ν.Τ. Αθηνών
Μεθυμάκη	Άννα	Ν.Τ. Αθηνών
Γιαννακάκης	Αντώνιος	Ν.Τ. Αθηνών
Μαργαρίτης	Γεώργιος	Ν.Τ. Αθηνών
Επιτροπάκης	Εμμανουήλ	Ν.Τ. Αθηνών
Αναγνώστου	Αικατερίνη	Ν.Τ. Αθηνών
Λούσκος	Παναγιώτης	Ν.Τ. Αθηνών
Ζερβάκη	Ηρώ (Αργυρώ)	Δ.Τ. Αθηνών
Αδαμοπούλου	Μαρίνα	Δ.Τ. Αθηνών

Βλάχος	Ιωάννης	Δ.Τ. Αθηνών
Καράμπελας	Κωνσταντίνος	Δ.Τ. Αθηνών
Μαριδάκης	Στυλιανός	Δ.Τ. Αθηνών
Σαμόλης	Αλέξανδρος	Δ.Τ. Αθηνών
Ερμινίδου	Γεωργία	Δ.Τ. Αθηνών
Γιαννακάκος	Βασίλειος	Δ.Τ. Αθηνών
Μπένος	Ηλίας	Δ.Τ. Αθηνών
Ματαράγκας	Γεώργιος	Πειραιάς
Καληώρας	Αθανάσιος (Θάνος)	Πειραιάς
Μαρούλη	Μαρία-Χρυσούλα	Πειραιάς
Αξαρλής	Ιωάννης	Πειραιάς
Μπενέτος	Ιωάννης	Πειραιάς
Αθανασιάδης	Λεωνίδας	Πειραιάς
Τσιρίδης	Γεώργιος	Πειραιάς
Αγγελόπουλος	Παναγιώτης	Πειραιάς
Μαντσιώκα	Αλεξάνδρα	Πειραιάς
Αφεντούλη	Δέσποινα	Αν. Αττική
Γάκης	Αντώνιος	Αν. Αττική
Μπαρούτας	Δημοσθένης	Αν. Αττική
Σμέρος	Γεώργιος	Αν. Αττική
Δημόπουλος	Ιωάννης	Αν. Αττική
Λίωσης	Άγγελος	Δυτική Αττική
Γιαννικάκης	Θεμιστοκλής	Δυτική Αττική
Συνδυασμός «ΑΤΤΙΚΗ ΝΕΑ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ»		
Κικίλιας	Βασίλειος	Επικεφαλής Παράταξης
Μανώλης	Ιωάννης	Κ.Τ. Αθηνών
Καμμένος	Γεώργιος	Κ.Τ. Αθηνών
Μηταράκης	Παναγιώτης	Ν.Τ. Αθηνών
Ζαφειρόπουλος	Γρηγόρης	Β.Τ. Αθηνών
Καραϊανδρου	Θάλεια	Β.Τ. Αθηνών
Καραμανλή	Άννα	Δ.Τ. Αθηνών
Αλεβίζος	Περικλής	Πειραιώς

Σπυρίδων	Σπυρίδων	Νήσων
Δαμάσκος	Χαράλαμπος (Χάρης)	Αν. Αττική
Αυγερινός	Αθανάσιος	Αν. Αττική
Ηλίας	Ιωάννης	Δυτική Αττική
Συνδυασμός «ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ-ΑΡΜΑ ΠΟΛΙΤΩΝ»		
Δημαράς	Ιωάννης	Επικεφαλής Παράταξης
Κουρούσης	Χρήστος	Κ.Τ. Αθηνών
Κωνσταντάκου	Μερόπη (Ερη)	Β.Τ. Αθηνών
Γιομπαζολιάς	Γεράσιμος (Μάκης)	Δ.Τ. Αθηνών
Παναγούλης	Ευστάθιος (Στάθης)	Ν.Τ. Αθηνών
Γαλανός	Νικόλαος	Πειραιώς
Αθανάσιου	Αθανάσιος (Νάσος)	Αν. Αττικής
Πιπλή	Αικατερίνη	Δυτ. Αττική
Συνδυασμός «ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ»		
Παφίλης	Αθανάσιος	Επικεφαλής Παράταξης
Ζαφειρίου	Ελένη	Κ.Τ. Αθηνών
Μπαλού	Αλεξάνδρα	Β.Τ. Αθηνών
Πέρρος	Γεώργιος	Δ.Τ. Αθηνών
Κυπραίος	Δημήτριος	Δ.Τ. Αθηνών
Κατσώτης	Χρήστος	Ν.Τ. Αθηνών
Μανουσογιαννάκης	Ιωάννης	Πειραιά
Γκιόκας	Ιωάννης	Αν. Αττικής
Συνδυασμός «ΑΤΤΙΚΗ ΟΛΟΣ»		
Γεωργιάδης	Σπυρίδων-Άδωνις	Επικεφαλής Παράταξης
Καραθάνος	Χαράλαμπος	Β.Τ. Αθηνών
Γούδης	Χρήστος	Αν. Αττικής
Συνδυασμός «ΑΤΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-ΟΧΙ ΣΤΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ»		
Μητρόπουλος	Αλέξιος	Επικεφαλής Παράταξης
Τσουκαλάς	Δημήτριος	Β.Τ. Αθηνών
Βαρεμένος	Γεώργιος	Αν. Αττικής
Συνδυασμός «ΑΤΤΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ»		
Διάκος	Κωνσταντίνος	Επικεφαλής Παράταξης

Δημαράς	Γεώργιος	Β.Τ. Αθηνών
Συνδυασμός «ΑΤΤΙΚΗ ΓΗ»		
Ψαριανός	Γρηγόριος	Επικεφαλής Παράταξης
Μαυρουδής	Παναγιώτης (Νότης)	Β.Τ. Αθηνών
Συνδυασμός «ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΤΡΟΠΗ , ΑΝΤΑΡΣΙΑ ΣΕ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ-ΕΕ-ΔΑΝΤ»		
Χάγιος	Άγγελος	Επικεφαλής Παράταξης
Συνδυασμός «ΜΕΤΩΠΟ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΤΤΙΚΗ»		
Αλαβάνος	Αλέξανδρος	Επικεφαλής Παράταξης

Παράρτημα 3-Περιφερειακοί Σύμβουλοι που εκλέχθηκαν στην Περιφέρεια Κρήτης στις Περιφερειακές εκλογές του 2014⁵⁰

Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα
Αρναουτάκης	Σταύρος	Περιφερειάρχης Κρήτης
Βουλγαράκης	Απόστολος	Αντιπεριφερειάρχης Χανίων
Λιονή	Μαρία	Αντιπεριφερειάρχης Ρεθύμνου
Κουκιαδάκης	Ευριπίδης	Αντιπεριφερειάρχης Ηρακλείου
Πετράκη	Πελαγία	Αντιπεριφερειάρχης Λασιθίου
«ΚΡΗΤΗ ΠΡΩΤΗ ΔΥΝΑΜΗ»		
Βρέντζου-Σκορδαλάκη	Θεανώ	Π.Ε. Ηρακλείου
Σηφάκης	Αντίπας	Π.Ε. Ηρακλείου
Βαμβακάς	Λάμπρος	Π.Ε. Ηρακλείου
Κουτεντάκη	Ευχαριστία (Εφη)	Π.Ε. Ηρακλείου
Συριγωνάκης	Νικόλαος	Π.Ε. Ηρακλείου
Βαμινδάκης	Μιχαήλ	Π.Ε. Ηρακλείου
Πιτσούλης	Γεώργιος	Π.Ε. Ηρακλείου
Λεονταράκης	Ιωάννης	Π.Ε. Ηρακλείου
Μανασάκη-Ταβερναράκη	Βιργινία	Π.Ε. Ηρακλείου
Τζεδάκης	Σταύρος	Π.Ε. Ηρακλείου
Αλεξιάκης	Γεώργιος	Π.Ε. Ηρακλείου
Ξυλούρης	Νικόλαος	Π.Ε. Ηρακλείου

⁵⁰ ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ-online edition , 2014. *Περιφέρεια Κρήτης: Η νέα σύνθεση του Περιφερειακού Συμβουλίου.* [Ηλεκτρονικό]

Available at:

<http://agonaskritis.gr/%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B9%CF%86%CE%AD%CF%81%CE%B5%CE%B9%CE%B1-%CE%BA%CF%81%CE%AE%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B7-%CE%BD%CE%AD%CE%B1-%CF%83%CF%8D%CE%BD%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%80%CE%B5/>

Καμπουράκης	Λάμπρος	Π.Ε. Ηρακλείου
Φασουλάκης	Κωνσταντίνος	Π.Ε. Ηρακλείου
Μαρής	Γεώργιος	Π.Ε. Ηρακλείου
Κουρουπάκης	Αναστάσιος (Τάσος)	Π.Ε. Χανίων
Καλογεράς	Νικόλαος	Π.Ε. Χανίων
Σημανδηράκης	Παναγιώτης	Π.Ε. Χανίων
Κώτσογλου	Κυριάκος	Π.Ε. Χανίων
Γιαννούλης	Νικόλαος	Π.Ε. Χανίων
Λεβάκη	Όλγα	Π.Ε. Χανίων
Πρωτοπαπαδάκη- Μπελιβάνη	Ζαχαρένια	Π.Ε. Χανίων
Τζανακακη-Μελισσάρη	Μαρία	Π.Ε. Χανίων
Μιχελογιάννη	Δημήτριος	Π.Ε. Χανίων
Χνάρης	Εμμανουήλ	Π.Ε. Ρεθύμνου
Κακογιαννάκης	Νικόλαος	Π.Ε. Ρεθύμνου
Βαονάκης	Δημήτριος	Π.Ε. Ρεθύμνου
Παρασύρης	Ιωάννης	Π.Ε. Ρεθύμνου
Κλώντζας	Εμμανουήλ	Π.Ε. Λασιθίου
Γουλιδάκης	Ιωάννης	Π.Ε. Λασιθίου
Δασκαλάκης	Νικόλαος	Π.Ε. Λασιθίου
«ΚΡΗΤΗ ΜΠΟΡΟΥΜΕ»		
Τσόκας	Σεραφείμ	Επικεφαλής Παράταξης
Κεφαλογιάννης	Ζαχαρίας	Π.Ε. Ηρακλείου
Μανιαδάκης	Αναστάσιος (Τάσος)	Π.Ε. Ηρακλείου
Μεταλλιωτάκης	Γεώργιος	Π.Ε. Ηρακλείου
Δεικτάκης	Ιωάννης	Π.Ε. Ηρακλείου
Σταματάκης	Μανώλης	Π.Ε. Χανίων
Μαρκογιαννάκης	Αλέξανδρος	Π.Ε. Χανίων
Δανδουλάκης	Κωνσταντίνος	Π.Ε. Ρεθύμνου
Κλάδου	Κυριακή (Σάντυ)	Π.Ε. Ρεθύμνου
Ζερβάκης	Γεώργιος	Π.Ε. Λασιθίου
Δελημπαλταδάκης	Γεώργιος	Π.Ε. Λασιθίου

«ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΡΗΤΗΣ»		
Κριτσωτάκης	Μιχαήλ	Επικεφαλής Παράταξης
Φίλιππης	Απόλλων	Π.Ε. Ηρακλείου
Αγοραστάκης	Γεώργιος	Π.Ε. Χανίων
Σταθάκης	Ιωάννης	Π.Ε. Ρεθύμνου
Θραψανιώτης	Εμμανουήλ	Π.Ε. Λασιθίου
«ΛΑΙΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΚΡΗΤΗΣ»		
Ορφανός	Στυλιανός	Επικεφαλής Παράταξης
«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗ»		
Σπυρόπουλος	Γεώργιος	Επικεφαλής Παράταξης
«Μια Κρήτη, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΑΝΘΡΩΠΟΣ»		
Ανηψητάκης	Αντώνιος	Επικεφαλής Παράταξης
«Ανυπότακτη Κρήτη»		
Κυριακάκης	Ιωάννης	Επικεφαλής Παράταξης

Παράρτημα 4-Περιφερειακοί Σύμβουλοι που εκλέχθηκαν στην Περιφέρεια Κρήτης στις Περιφερειακές εκλογές του 2010⁵¹

Επώνυμο	Όνομα	Ιδιότητα
Αρναουτάκης	Σταύρος	Περιφερειάρχης Κρήτης
Βουλγαράκης	Απόστολος	Αντιπεριφερειάρχης Χανίων
Λιονή	Μαρία	Αντιπεριφερειάρχης Ρεθύμνου
Κουκιαδάκης	Ευριπίδης	Αντιπεριφερειάρχης Ηρακλείου
Καστρινάκης	Νίκος	Αντιπεριφερειάρχης Λασιθίου
«ΚΡΗΤΗ ΠΡΩΤΗ ΔΥΝΑΜΗ»		
Βρέντζου-Σκορδαλάκη	Θεανώ	Π.Ε. Ηρακλείου
Κουτεντάκη	Ευχαριστία (Έφη)	Π.Ε. Ηρακλείου
Ζαμπετάκης	Φανούριος (Φώτης)	Π.Ε. Ηρακλείου
Μανασάκη-Ταβερναράκη	Βιργινία	Π.Ε. Ηρακλείου
Κοκολάκης	Αλέξανδρος	Π.Ε. Ηρακλείου
Αλεξάκης	Γεώργιος	Π.Ε. Ηρακλείου
Πιτσούλης	Γεώργιος	Π.Ε. Ηρακλείου
Ξομεριτάκης	Αλέξανδρος	Π.Ε. Ηρακλείου
Μαρής	Γεώργιος	Π.Ε. Ηρακλείου
Ξυλούρης	Νικόλαος	Π.Ε. Ηρακλείου
Αλεξάκης	Εμμανουήλ	Π.Ε. Ηρακλείου
Δασκαλάκη	Καλλιόπη (Πόπη)	Π.Ε. Ηρακλείου
Λεονταράκης	Ιωάννης	Π.Ε. Ηρακλείου
Σαρρής	Δημήτριος	Π.Ε. Ηρακλείου
Λαδωμένος	Εμμανουήλ	Π.Ε. Ηρακλείου

⁵¹ ΠΑΤΡΙΣ-Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ , 2010. *Οι 50 πρώτοι περιφερειακοί σύμβουλοι της Κρήτης*. [Ηλεκτρονικό]
Available at: <http://archive.patris.gr/articles/190664/124160#.W6edHmgzblU>

Σημαντηράκης	Παναγιώτης	Π.Ε. Χανίων
Καλογεράς	Νικόλαος	Π.Ε. Χανίων
Κουρουπάκης	Αναστάσιος	Π.Ε. Χανίων
Λεβάκη	Όλγα	Π.Ε. Χανίων
Γιαννούλης	Νικόλαος	Π.Ε. Χανίων
Κονταξάκης	Ευτύχιος	Π.Ε. Χανίων
Τζανακάκη-Μελισσάρη	Μαρία	Π.Ε. Χανίων
Μιχελογιάννης	Δημήτριος	Π.Ε. Χανίων
Λαμπρινός	Κωνσταντίνος	Π.Ε. Ρεθύμνου
Νικολούδης	Ιωάννης	Π.Ε. Ρεθύμνου
Παρασύρης	Ιωάννης	Π.Ε. Ρεθύμνου
Κακογιαννάκης	Νικόλαος	Π.Ε. Ρεθύμνου
Χνάρης	Μανώλης	Π.Ε. Ρεθύμνου
Φυγετάκης	Νεκτάριος	Π.Ε. Λασιθίου
Κλώνζας	Μανώλης	Π.Ε. Λασιθίου
Πετράκη	Πελαγία	Π.Ε. Λασιθίου
«ΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗ»		
Γιαννουλάκης	Δημήτριος	Επικεφαλής Παράταξης
Παπαδάκης	Μανώλης	Π.Ε. Χανίων
Κονταξάκης	Γεώργιος	Π.Ε. Χανίων
Μαλλιάρης	Νικόλαος	Π.Ε. Ρεθύμνου
Βάμβουκας	Μιχάλης	Π.Ε. Ρεθύμνου
Σερμάκης	Νεκτάριος	Π.Ε. Ηρακλείου
Κεφαλογιάννης	Ζαχαρίας	Π.Ε. Ηρακλείου
«Η ΚΡΗΤΗ ΜΑΣ ΕΝΩΝΕΙ»		
Πλακιωτάκης	Ιωάννης	Επικεφαλής Παράταξης
Γύπαρης	Κωνσταντίνος	Π.Ε. Χανίων
Γιακουμάκης	Γεώργιος	Π.Ε. Ρεθύμνου
Μπαντουβάς	Κωνσταντίνος	Π.Ε. Ηρακλείου
Νικολαράκης	Κωνσταντίνος (Κωστής)	Π.Ε. Λασιθίου
«ΛΑΙΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΚΡΗΤΗΣ»		
Ορφανός	Στυλιανός	Επικεφαλής Παράταξης

Νταγκουνάκης	Γιώργος	Π.Ε. Χανίων
Βρυσάλης	Δημήτρης	Π.Ε. Ηρακλείου
«ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΡΗΤΗΣ »		
Σταθάκης	Γεώργιος	Επικεφαλής Παράταξης
Αγγελάκη	Μαρία	Π.Ε. Χανίων
«Μια Κρήτη, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΑΝΘΡΩΠΟΣ»		
Ανηψητάκης	Αντώνιος	Επικεφαλής Παράταξης
«Αντικαπιταλιστική Αριστερή Παρέμβαση»		
Ρίζος	Σεραφείμ	Επικεφαλής Παράταξης

Παράρτημα 5- Ερωτηματολόγιο Συνέντευξης

Ερωτηματολόγιο

1. Για ποιο λόγο δημιουργήθηκε το σχέδιο Καλλικράτης;
2. Αντιμετώπισε τα προβλήματα για τα οποία σχεδιάστηκε;
3. Για ποιους λόγους πιστεύετε ότι το σχέδιο Καλλικράτης δεν αντιμετώπισε τα προβλήματα όπως έπρεπε. Μήπως δημιούργησε καινούργια προβλήματα και ποια. Τι έπρεπε να είχε γίνει διαφορετικά;
4. Ποιοι παράγοντες έχουν ληφθεί υπόψη για την εισαγωγή του νέου σχεδίου Καλλικράτης (Αντιδράσεις, αντιστάσεις κατοίκων, πολιτικών εφημερίδων κλπ.);
5. Κατά τη γνώμη σας ενισχύθηκε ο ρόλος των Περιφερειών την τελευταία 10ετία;
6. Οι Περιφέρειες παρουσιάζουν προβλήματα οικονομικής και διοικητικής λειτουργίας; που οφείλεται αυτό; Έχουν γίνει κάποια βήματα για την αλλαγή της κατάστασης;
7. Κατάργηση των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων στις αιρετές Περιφέρειες.
8. Ολοκλήρωση των Διοικητικών ενεργειών και αποφυγή κατακερματισμού τους.
9. Καθετότητα μεταξύ των βαθμών της ΤΑ χωρίς επάλληλες και αλληλεπικαλυπτόμενες αρμοδιότητες.
10. Πως εντάσσονται τα νέα αυτά αιρετά όργανα – θεσμοί στο πολιτικό σύστημα.
11. Κατά πόσο οι κομματικές καταβολές επηρεάζουν τη λειτουργία των Περιφερειακών οργάνων στη λήψη αποφάσεων;
12. Τι σηματοδοτεί αυτό για τη λειτουργία του κράτους;
13. Είστε υπέρ της απλής αναλογικής;
14. Τι έχουμε μάθει από την εμπειρία των άλλων χωρών της ΕΕ για την ΤΑ και ειδικά για τις Περιφέρειες;
15. Τι προτείνετε εσείς για τη καλύτερη οργάνωση των Περιφερειών;

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

1. Δηλώνω ρητά και ανεπιφύλακτα ότι η διπλωματική εργασία που σας καταθέτω αποτελεί προϊόν δικής μου πνευματικής προσπάθειας, δεν παραβιάζει τα δικαιώματα τρίτων μερών και ακολουθεί τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα επιστημονικής συγγραφής, τηρώντας πιστά την ακαδημαϊκή δεοντολογία.
2. Οι απόψεις που εκφράζονται αποτελούν αποκλειστικά ευθύνη του συγγραφέα και ο επιβλέπων, οι εξεταστές, το Τμήμα και το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου δεν υιοθετούν κατ' ανάγκη τις εκφραζόμενες απόψεις ούτε φέρουν οποιαδήποτε ευθύνη για τυχόν λάθη και παραλείψεις.

Σεπτέμβριος 2018

Τσιλογεώργης Γεώργιος